

Årsredovisning 2020

DNR MD 2021/86

The logo for SPV (Statens tjänstepensionsverk) is centered within a white circle. It consists of the letters 'SPV' in a bold, dark blue, serif typeface.

Statens tjänstepensionsverk

Generaldirektören har ordet

Generaldirektören har ordet

År 2020 har varit ett annorlunda år där SPV, trots omständigheterna, varit en frisk arbetsplats som har kunnat bedriva verksamheten nästan som vanligt. Även om vi anpassat oss till förhållningsregler på grund av coronaviruset och arbete i hemmiljö, har vi tillsammans fortsatt som ett lag med fokus på vårt uppdrag och på den som får förmåner från oss.

Vi har upprätthållit vår fina service utan att bygga ärendebalanser tack vare att vi har samarbetat på ett annat sätt än tidigare och för att vi redan hade tekniska förutsättningar för att kunna arbeta hemifrån. Pensionärerna, pensionsspararna, övriga förmånstagare och arbetsgivarna har inte i någon utsträckning märkt av att vi arbetat under helt andra förhållanden.

Även i år har vi brottats med att tillgångsvärdet för den statliga försäkringsrörelsen understiger summan av statens samlade tjänstepensionsskuld. Det medför ett fortsatt behov av höjda premienivåer för de förmånsbestämda pensionerna och vi arbetar för att i möjligaste mån undvika allt för tvära kast för arbetsgivarna. För att ge dem bättre planeringsförutsättningar har vi förbättrat vår årliga leverans av prognoser.

Vi har också klarat omställningen att bedriva verksamhetsutveckling på distans. Bland annat har vi anpassat vår kommunikation till de nya tillgänglighetskraven för digital offentlig sektor. På spv.se har vi skapat ett nytt och enklare koncept för Mina sidor och utvecklat en sammanställning av årets utbetalningar. Vi har också lämnat ifrån oss ett uppdrag till en annan administratör och gör anpassningar till minskade intäkter.

Arbetet med att säkerställa att vår information är säkerhetsklassad och uppfyller regler för arkivering och dataskydd har fortsatt under året. På vårt initiativ införs från 2021 även nya regler för sekretess i uppgifter om statliga tjänstepensionsförmåner som rör en enskilds personliga förhållanden. Vi har dessutom genomfört och genomför olika kompetenshöjande insatser inom säkerhetsområdet för alla medarbetare.

Det planerade bytet av teknisk plattform i november snubblade på mållinjen på grund av ett drifhindrande fel, men detta är nu löst och vi kommer istället att göra bytet i mars. Efter det kan samarbetet med Försäkringskassan gällande vår framtida it-drift fortsätta.

För att möta förväntningarna från våra kunder om en helhetsbild över pensionssituationen och om hållbarhet följer behovet att samarbeta mer över organisationsgränser. SPV har under året tagit några steg på denna väg då vi bland annat har fördjupat samarbetet med minPension genom att tillhandahålla vår kunskap för mer komplicerade tjänstepensionsfrågor som kommer till sajten. Vi har levererat tjänsten Kolla in pengarna till pensionen till alla statliga arbetsgivare. Den tjänsten tog vi fram i ett pilotprojekt tillsammans med Pensionsmyndigheten och Arbetsgivarverket i slutet av 2019.

Samarbete är också viktigt för fortsatt utveckling av myndigheten. För att finna nya metoder för att effektivisera vårt arbete och öka kvaliteten ytterligare har vi gått in i ett samarbete med Mittuniversitetets forskningsprojekt som undersöker hur artificiell intelligens kan användas för att automatisera och effektivisera delar av internrevisionen och den interna kontrollen hos myndigheter och organisationer som har stora mängder data.

Trots de yttre omständigheterna har det ändå varit ett bra år för SPV. Våra kunder är nöjda och på köpet har vi själva fått genomgå en stor digital kompetensomställning. Vi har också lärt oss att samarbeta och lösa våra arbetsuppgifter på nya sätt. När vi förhoppningsvis kommer in i en mer normal tillvaro tar vi med oss dessa lärdomar in i det nya arbetslivet och vi ska ta tillvara kraften som uppstår när vi möts i verkligheten. Det kommer att behövas för att aktivt kunna driva och bidra till att ge personer bästa förutsättningar för att förstå hela sin pensionssituation.

Maria Humla
Generaldirektör

Innehållsförteckning

Året som gick.....	5
Om Statens tjänstepensionsverk och vår årsredovisning	
Organisation.....	10
En årsredovisning i två delar	12
Återrapporteringskrav	14
Resultatredovisning för statliga avtalsförsäkringar	
Förmånsbestämd pension.....	18
Premiebestämd pension	29
Resultatredovisning för Statens tjänstepensionsverk	
Ekonomisk sammanfattning	33
SPV:s prestationer och ärenden.....	40
SPV:s kvalitetsarbete	52
Service och information	58
Medarbetare	63
Finansiell redovisning	
Om SPV:s redovisning.....	68
Sammanställning över väsentliga uppgifter	70
Resultaträkning.....	72
Balansräkning.....	73
Anslagsredovisning.....	75
Finansieringsanalys.....	76
Tilläggsupplysningar	78
Noter.....	81
Intern styrning och kontroll	96
Styrelsens underskrifter.....	97

Året som gick

Året som gick

I det här inledande avsnittet rapporterar vi ett axplock av aktiviteter som genomförts under 2020. Allt med syfte att förbättra vår verksamhet och göra våra kunder nöjda och trygga.

Säkerhet

Säkerhet är en allt viktigare del för organisationer som hanterar stora mängder personuppgifter och stora finansiella flöden i komplexa it-lösningar. Informationssäkerheten måste vara hög och tillförlitlig för att vårt arbete för nöjda och trygga kunder ska vara långsiktigt framgångsrikt. Det intensifierade arbetet som inleddes under 2019 har fortsatt under 2020 för att systematisera och stärka säkerhetsarbetet i hela organisationen inklusive externa leverantörer och konsulter. Under året har kartläggning och bedömning av prioriterade områden gjorts för att lägga grunden för ett långsiktigt arbete för ökad it-säkerhet inom teknikmiljöer i it-stöden, bland annat med flerfaktorsautentisering för inloggning i klienter.

Inför kommande förändringar inom it-driftsmiljöerna har insatser genomförts för uppbyggnad av mottagande it-miljöer för den höga nivå på it-säkerhet som SPV:s verksamhet kräver. Processer, rutiner och systemlösning för behörighetsadministration har setts över och inriktats till att nyttja standardiserade lösningar istället för egenutvecklade. De säkerhetsutbildningar för all personal som inleddes under början av 2020 har under förutsättningarna som gällt för covid-19 anpassats och genomförts digitalt. Rutiner för uppföljning och efterlevnad av regler och rutiner inom säkerhetsområdet utvecklas för att kunna upprätthålla en hög säkerhetsnivå över tid, och för att kunna uppfylla skärpta krav med anledning av nya föreskrifter. Säkerhet är en mycket viktig del i verksamhetsutvecklingen och påverkar nya lösningar för att uppnå SPV:s höga krav inom säkerhetsområdet i allmänhet och inom informationssäkerhet i synnerhet.

Höjda premier

SPV:s uppdrag är bland annat att beräkna och fakturera premier för de förmånsbestämda pensionerna. Premienivåerna för förmånsbestämd pension har höjts de senaste åren och vår nuvarande bedömning är att det kommer finnas ett fortsatt behov av premiehöjningar även de närmaste åren efter 2020. Bedömningen är att premienivån kommer att öka i ungefär samma grad som ökningen från 2019 till 2020, men att ökningen från och med 2023 planas ut.

SPV sätter premienivån så att staten ska kunna betala ut den förmånsbestämda ålderspensionen vilket i detta fall kan vara så långt som 80 år framåt. För att säkra statens åtagande gentemot de anställda har SPV ett ansvar för att

säkerställa att tillgångarna i försäkringsrörelsen är större än skulderna. När det finns ett behov av att ändra premienivåerna gör SPV det med viss försiktighet för att i möjligaste mån undvika tvära kast.

Vårt kundarbete

Arbetet för att ha nöjda och trygga kunder har under året bland annat inneburit att vi lanserat nya Mina sidor på spv.se, där innehållet förenklats och förtydligats. Det förbättrande arbetet grundar sig på ett antal genomförda användningstester. Förändringarna har också inneburit ett förtydligande av tjänstepensionen som helhet och en möjlighet att se historik, det vill säga tidigare års uppgifter, vilket inte varit möjligt tidigare.

För att möta de tillgänglighetskrav som ställs på offentlig sektor i lagen om tillgänglighet till offentlig service (2018:1937) har vi utvecklat våra digitala kanaler. Vi har också gjort det enklare för användarna att kontakta oss om de upptäcker brister eller stöter på hinder. Under året har vi informerat alla medarbetare om de nya tillgänglighetsdirektiven samt särskilt utbildat våra kundservicemedarbetare i tillgänglighet.

För att informera kunden om hela sin pensionssituation, samarbetar vi kontinuerligt med minPension och representerar tillsammans med Pensionsmyndigheten den statliga sidan i minPensions styrelse. Ett led i samarbetet är att arbeta för en förbättrad kvalitet på uppgifterna för statligt anställda på minpension.se. Vi har under året också tackat ja till en förfrågan från minPension om att bidra med expertkunskap till minPensions kundservice. Uppdraget innebär att stötta användarsupporten till kundservice med specialistkunskap i komplicerade ärenden.

I avsikt att öka medvetenheten om pensionen hos statligt anställda har vi tillsammans med Pensionsmyndigheten, och Arbetsgivarverket tagit fram tjänsten Kolla in pengarna till pensionen. I uppdraget har vi tagit hjälp av arbetsgivarna, som fått publicera information på sina respektive intranät, där anställda kunnat ta del av hur mycket pengar som avsätts till pensionen varje månad. Uppdraget har tagit fasta på att vi i våra undersökningar ser att det generellt finns en koppling mellan god information på arbetsplatsen om tjänstepensionen och högre nöjdhet. De anställda uttrycker att SPV måste hitta nya sätt att kontakta dem och göra dem uppmärksamma på tjänstepensionen.

Hållbarhet

Ett av SPV:s övergripande mål är att vi ska vara effektiva och hållbara. Hållbarhetsbegreppet innefattar bland annat att vi ska vara en miljömedveten myndighet. Under 2020 har vi fortsatt vårt systematiska miljöarbete med en rad olika aktiviteter. Vi har exempelvis samverkat med fastighetsägaren för att optimera drifttiderna för uppvärmning, kylning och ventilation av våra lokaler samt installerat laddstolpar för el- och laddhybridbilar. Vi har också utvecklat självbetjäningstjänster för att minska pappersutskicken samt genomfört miljöutbildning för alla medarbetare med fokus på SPV:s miljömål, miljöpolicy och de nationella och globala hållbarhetsmålen.

Större utvecklingsinsatser

Plattformsbyte

Med syfte att säkra en modern digital plattform och skapa möjligheter för bättre digitala kundmöten har SPV fortsatt arbetet med att ersätta nuvarande stordatorlösning med en modern Windows-plattform. Arbetet har 2020 riktat in sig på att testa och kvalitetssäkra kodleveranser från leverantören. Utöver detta har utbildningsinsatser och kompetensväxling genomförts, både vad gäller arbetssätt och teknik. Övergången till den nya plattformen var planerad till november men fick skjutas upp, då det fortfarande förekom kvalitetsbrister. Ny målsättning är att genomföra övergången i mars 2021.

Nytt utbetalnings- och beräkningssystem

Att beräkna och betala ut pensioner med hög tillförlitlighet, effektivitet och kvalitet är centralt för att SPV både ska kunna tillgodose våra kunders behov och samtidigt kunna uppfylla vårt uppdrag. Vi inför därför nya system för beräkning, finansiering och utbetalning av pensioner för att bättre kunna möta de framtida behoven och effektivisera verksamheten. På detta sätt möjliggörs ökad digitalisering, bättre informationsutbyte med andra aktörer och den redan goda kvaliteten i vår handläggning förbättras ytterligare. För våra kunder innebär de nya systemen att utbetalningsspecifikationerna blir tydligare och innehåller kundanpassad information, att det blir möjligt att få digitala utskick av utbetalningsspecifikationerna samt att kunderna får sina uppgifter i realtid vid kontakt med kundservice eller i digitala kanaler. Det nya utbetalningssystemet är i produktion sedan 2019 för delar av våra utbetalningar och kommer under våren 2022 införas för SPV:s samtliga utbetalningar.

Inomstatlig drift

En samverkansöverenskommelse har upprättats mellan SPV och Försäkringskassan för att möjliggöra en it-drifftablering hos Försäkringskassan. Överenskommelsen är resultatet av genomförda analyser av förutsättningarna för Försäkringskassan att kunna erbjuda SPV leverans av it-driftstjänster. Arbetet med att lägga över it-driften till den nya it-driftleverantören beräknas pågå till våren 2023.

Samverkan

Att samverka med andra myndigheter och organisationer är ett strategiskt viktigt verktyg för oss på SPV för att nå våra övergripande mål. Ett samarbete som vi har valt att bli medlem i under året är eSam. eSam är ett medlemsdrivet program för samverkan mellan 29 myndigheter och Sveriges Kommuner och Regioner. Medlemmarna vill ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att underlätta för privatpersoner och företag och för att använda våra gemensamma resurser på ett effektivt sätt. Samarbetet kan hjälpa oss att lösa utmaningar i vårt kundarbete och i verksamheten.

Vårt engagemang i eSam handlar förutom om att kunna bidra till samhällsutvecklingen till stor del om kunskapsinhämtning. Vi behöver inte utveckla allt själva utan kan ta del av den gemensamma kunskapen inom en rad områden som är relevanta för oss. I år har vi exempelvis dragit stor nytta av eSam i frågor som rör molntjänster, gemensam infrastruktur inom staten och API-hantering¹.

Ett annat samarbete som vi aktivt deltar i är Myndighetsnätverket, som är navet för samverkan för Västernorrlands offentliga förvaltning. Under 2020 har SPV efter flera år lämnat över samordningsrollen i nätverket till Länsstyrelsen Västernorrland men däremot axlat ordföranderollen för samarbetet. Utbildningsverksamheten som är nätverkets ryggrad har under året ställts om till digital undervisning. Trots detta har över 400 medarbetare deltagit i någon av de utbildningar som nätverket arrangerar. Från SPV deltog 37 personer i utbildningar i nätverkets regi.

Två andra centrala samarbeten för SPV är Bron Innovation (Bron) och Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER) vid Mittuniversitetet. Bron är regionens digitala kluster som samlar över 80 aktörer från privat och offentlig sektor, universitet och forskningsinstitut till samverkan för mer digital innovation. Bron arbetar för att öka regionens attraktionskraft för ny kompetens, nytt kapital och etablering av nya verksamheter. CER bedriver branschnära forskning om företags och individers ekonomiska relationer, främst inom branscherna bank, fastighet, försäkring, pension och revision.

Deltagandet i CER syftar till att få en närhet till forskningen och att få ta lärdom av forskning inom pensions- respektive försäkringsbranschen, men också till att vi kan bidra med våra data och kunskaper om den statliga tjänstepensionen. Ett exempel på detta är att SPV deltar i ett forskningsprojekt med Mittuniversitetet kring AI-teknik². Syftet med projektet är att undersöka hur AI kan användas för att automatisera och effektivisera delar av internrevision och intern kontroll hos myndigheter och organisationer som har stora mängder data. SPV är just en sådan myndighet och blev aktuell för forskarna tack vare vår medverkan i CER. Forskare ska nu undersöka om det med hjälp av AI går att hitta avvikelser i våra anställningsuppgifter från arbetsgivare. Deltagandet från vår sida syftar till att förbättra kvaliteten ytterligare, öka automatiseringen och att bygga upp kunskap om och erfarenhet av hur AI kan användas i vår verksamhet.

Vi samarbetar också med Mittuniversitetet i sommarkursen Mittuniversitets Internship, där blivande civilingenjörsstudenter får arbeta på en myndighet eller ett företag i regionen med att hitta lösningar på verkliga verksamhetsbaserade problemställningar. Årets uppdrag gick ut på att undersöka vilka processer och manuella arbetsuppgifter som skulle kunna automatiseras på SPV och hur det skulle kunna göras på bästa sätt. Resultatet av studien är ett bra underlag i det fortsatta automatiseringsarbetet.

Organisationsjustering

SPV inledde ett förnyelsearbete hösten 2016 där sex olika områden identifierades som nödvändiga att arbeta vidare med för att utveckla myndigheten i önskvärd riktning. Dessa var organisation, mål och strategi, verksamhetsstyrning, processer/arbetsätt, kompetens och kultur. 2020 genomförde vi en uppföljning av vårt förnyelsearbete, som visade att myndigheten nått många av de effekter som man siktade på i förnyelsearbetets alla sex områden, men också att vissa områden fortsatt behövde utvecklas. Dessa utvecklingsområden har utretts och mynnat ut i ett förslag om att justera organisationen genom att skapa två nya avdelningar av tre befintliga.

---

¹ API – Application Programming Interface är en specifikation av hur olika applikationsprogram kan använda och kommunicera med en specifik programvara.

² AI – artificiell intelligens

Organisationsjusteringen är planerad till den 1 april 2021 och går i linje med syftet med förnyelseresan, att skapa en hållbar och flexibel organisation anpassad efter kundernas och omvärldens behov.

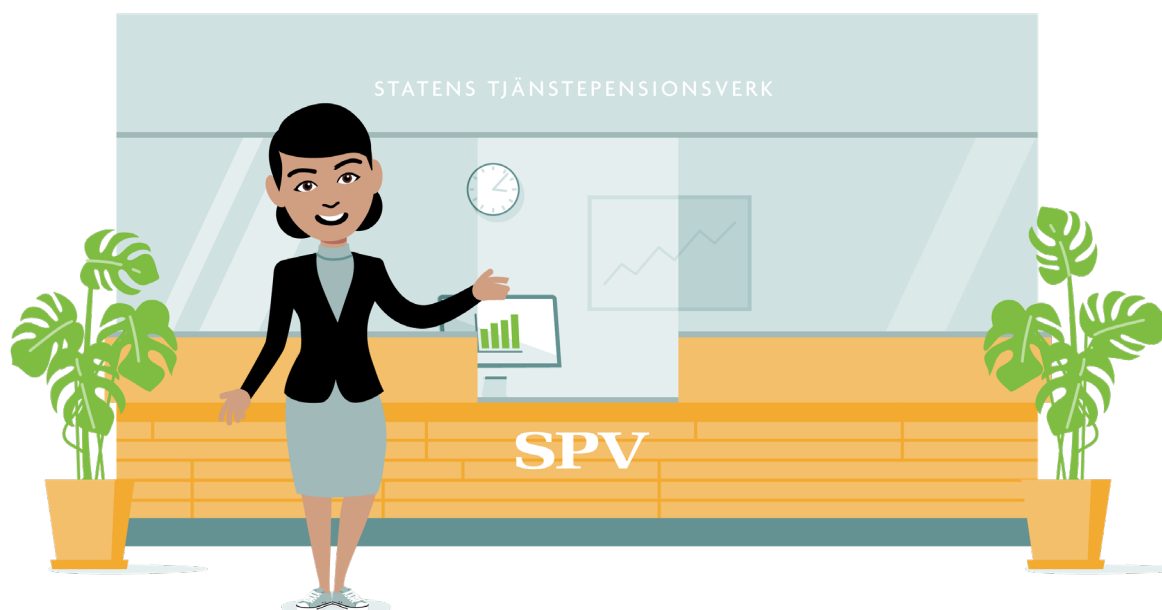
Förändring i Pensionsverksamhet på uppdrag

Att lagen om understödsföreningar (1972:262) är upphävd genom lagen om införandet av försäkringsrörelselagen (2010:2044) påverkar även SPV. Med anledning av den ändrade regleringen har PostNord valt en ny försäkringsgivare som under året tog över administrationen av PostNord Försäkringsförening. Ett uppdrag som SPV tidigare har ansvarat för. Överlåtelsen genomfördes stegvis under 2020 och föregicks av ett omfattande förberedande arbete för att möjliggöra en så smidig övergång som möjligt. Förändringen innebär att SPV förlorar intäkter. Ett besparingsarbete har därför påbörjats för att möta inkomstförlusten.

Om Statens tjänstepensionsverk och vår årsredovisning

Organisation	10
En årsredovisning i två delar	12
Återrapporteringskrav	14

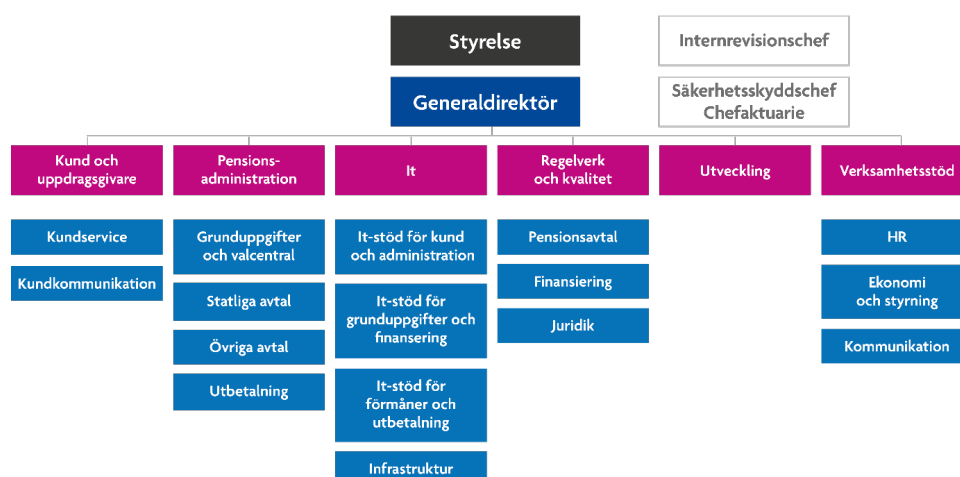
Om Statens tjänstepensionsverk och vår årsredovisning

Statens tjänstepensionsverk är en av Sveriges största leverantörer av pensionstjänster. Vi administrerar tjänstepensionen från statlig anställning för anställda och tidigare anställda samt från tidigare statliga verksamheter som bolagiserats.

SPV administrerar tjänstepensioner och ersättningar enligt statliga kollektivavtal och författningar samt motsvarande förmåner enligt vissa icke-statliga kollektivavtal. Under 2020 hanterade vi totalt pensioner och försäkringar för mer än 850 000 personer och registerförde anställningsuppgifter för drygt 1 100 000 personer. Vi fattade cirka 43 000 beslut om pensioner och ersättningar och gjorde knappt 4,4 miljoner utbetalningar på sammanlagt 16,3 miljarder kronor. Eftersom de pensioner och ersättningar som vi administrerar har stor påverkan på statsbudgeten levererar vi kontinuerligt prognoser och statistik till bland andra regeringen.

Organisation

Figur 2.1 – SPV:s organisation

Styrelse

SPV leds av en styrelse. Styrelsen fastställer SPV:s strategiska inriktning, den årliga verksamhetsplanen och budgeten. Den beslutar om den övergripande organisationen samt om andra frågor av väsentlig betydelse för verksamheten. Styrelsen bedömer också om den interna styrningen och kontrollen varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Styrelsen beslutar även om frågor inom ramen för statliga avtalsförsäkringar. Det gäller till exempel försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag, kollektiva premier och premier för särskild pensionsersättning. Mer information om styrelsens ledamöter finns i avsnittet Uppgifter om ledande befattningshavare på sidan 80.

Avdelningar

SPV finns i Sundsvall och har cirka 250 medarbetare. Vår organisation är flexibel och hållbar samt anpassad efter kundernas och omvärldens behov. Organisationen består av sex avdelningar.

- **Kund och uppdragsgivare:** Ansvarar för att säkerställa och leverera ett effektivt och kvalitativt kundmöte utifrån kundens behov.
- **Pensionsadministration:** Ansvarar för att vi har en ändamålsenlig, effektiv och kvalitativ ärendehandläggning av förmånerna.
- **It:** Ansvarar för att vi har användbara, stabila, effektiva och säkra it-stöd.
- **Regelverk och kvalitet:** Ansvarar för att säkerställa att pensionsavtal, förordningar och försäkringar hanteras med god kvalitet, att finansieringen är rätt och att pensionsskulden beräknas korrekt.
- **Utveckling:** Ansvarar för att säkerställa en effektiv och kvalitativ långsiktig utvecklingsplan för SPV.
- **Verksamhetsstöd:** Ansvarar för att vi har användbara, standardiserade och effektiva lednings- och verksamhetsstöd samt metoder för våra behov inom området.

På SPV finns även en chefaktuarie, en internrevisionschef, en säkerhetsskyddschef och ett dataskyddsombud.

En årsredovisning i två delar

I vår instruktion framgår att SPV ansvarar för frågor som rör den statliga tjänstepensioneringen och statens grupplivförsäkring. Det innebär att vi har det övergripande ansvaret för de statliga avtalsförsäkringarna. I ansvaret ingår att hantera de åtaganden som myndigheter och andra arbetsgivare anslutna till de statliga avtalsförsäkringarna har gentemot sina anställda. De statliga avtalsförsäkringarna beskrivs mer nedan.

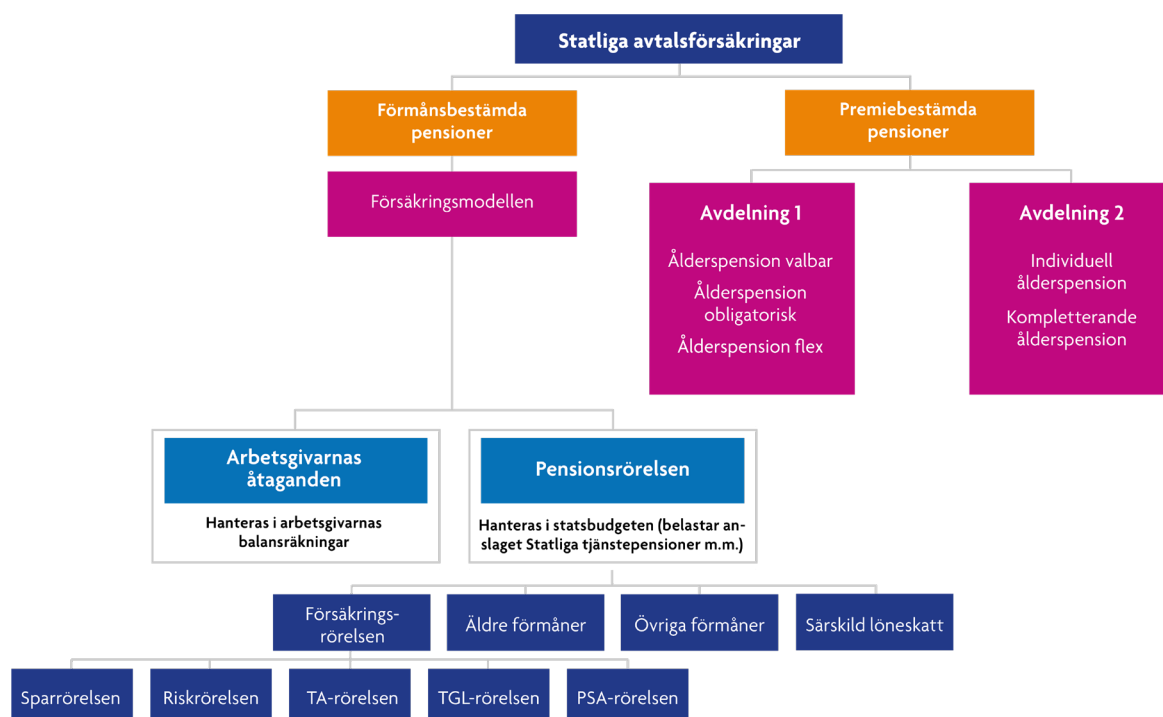
I vårt regleringsbrev för 2020 framgår att vi ska återrapportera vår verksamhet uppdelat på områdena Statlig pensionsverksamhet m.m. och Pensionsverksamhet på uppdrag. De två områdena beskrivs mer i avsnittet SPV:s administration.

I vår årsredovisning beskriver vi resultatet för både de statliga avtalsförsäkringarna och för SPV:s administration.

Statliga avtalsförsäkringar

Statliga avtalsförsäkringar är ett samlingsnamn på tjänstepensioner och andra förmåner som antingen regleras via kollektivavtal som slutits mellan parterna inom det statliga avtalsområdet eller via författningar. Pensionerna inom de statliga avtalsförsäkringarna kan vara antingen förmåns- eller premiebestämda.

Figur 2.2 – Statliga avtalsförsäkringar

Förmånsbestämd pension är i förväg bestämd till ett visst belopp eller till en viss nivå av lönen. De förmånsbestämda förmånerna hanteras inom försäkringsmodellen. Modellen omfattar statens totala åtagande för de förmånsbestämda förmånerna. SPV har det övergripande ansvaret för försäkringsmodellen. Detta innebär bland annat att SPV ansvarar för att beräkna försäkringstekniska kostnader för de åtaganden som myndigheter och andra arbetsgivare, som är anslutna till de statliga avtalsförsäkringarna, har gentemot sina anställda.

Premiebestämd pension är en pension där premien är bestämd till en viss procent av lönen. Beroende på vilken avdelning i PA 16 som den anställda tillhör omfattas personen av olika förmåner. De förmåner som ingår i respektive avdelning visas i figuren ovan och brukar grupperas i tre delar.

- Den valbara delen består av förmånerna ålderspension valbar och individuell ålderspension. Inom den valbara delen kan den anställda själv välja mellan ett urval av försäkringsgivare. SPV har ett uppdrag från parterna på det statliga avtalsområdet att vara valcentral.
- Den obligatoriska delen består av förmånerna ålderspension obligatorisk och kompletterande ålderspension. För dessa förmåner är det Kåpan Pensioner som är försäkringsgivare. SPV har ett administrationsavtal med Kåpan Pensioner som innebär att SPV administrerar den här delen.

- Den tredje delen utgörs av förmånen ålderspension flex som endast ingår i Avdelning 1. För denna förmån är det Kåpan Pensioner som är försäkringsgivare. SPV har ett administrationsavtal med Kåpan Pensioner som innebär att SPV administrerar ålderspension flex.

Premiebestämda förmåner belastar endast anslaget Statliga tjänstepensioner m.m. i begränsad utsträckning.

SPV:s administration

SPV:s uppdrag är indelat i två verksamhetsområden. Dessa beskrivs nedan.

Statlig pensionsverksamhet m.m.

SPV ansvarar för administrationen av den statliga tjänstepensionen och grupplivförsäkringen enligt kollektivavtal på det statliga området. Vi beräknar och debiterar försäkringstekniska kostnader för anställda inom myndigheter och för andra arbetsgivare som är anslutna till de statliga avtalsförsäkringarna. Vi beräknar också det totala försäkringsmässiga värdet som staten och skuldförande arbetsgivare har för sina pensionsåtaganden.

SPV besvarar frågor om tjänstepensionen från privatpersoner, arbetsgivare, försäkringsförmedlare, andra pensionskassor och övriga intressenter. Vi samlar in och registerför anställningsuppgifter, utreder pensionsrätt, beviljar och betalar ut pensioner och ersättningar som ålderspension, sjukpension, delpension, pensionsersättning, efterlevandeförmån och tjänstegrupplivförsäkring.

SPV samordnar och reglerar pågående utbetalningar vid händelser som påverkar pensionen och hanterar också olika avdrag. Vi gör utöver detta kontroller så att vi inte betalar ut pensioner felaktigt.

De premier som arbetsgivarna betalar till SPV ska även täcka kostnaderna för administrationen av pensionerna och förmånerna. Regeringen fastställer i regleringsbrevet hur stor avgift SPV får använda för administration av pensionsrörelsen. Avgiften räknas av från en inkomstittel och fördelas mellan pensionsrörelsens olika grenar. För administrationen av arbetsgivarnas åtaganden betalar arbetsgivarna en särskild administrationsavgift till SPV. Även den avgiften fastställs av regeringen. Området ska ha full kostnadstäckning.

Pensionsverksamhet på uppdrag

Inom Pensionsverksamhet på uppdrag utför SPV uppdrag mot ersättning och med ett långsiktigt avkastningskrav på minst sex procent. Intäkterna till uppdragsverksamheten fastställs i förhandlingar med uppdragsgivarna. Till det här området räknas administrationen åt Kåpan Pensioner och uppdraget att vara valcentral för den valbara delen.

Avgifter för administration av Kåpan Pensioners försäkringsprodukter regleras i ett avtal med Kåpan Pensioner. Reglering av avgifter för administration av valcentralen görs via överenskommelse med Arbetsgivarverket.

Till området räknas också pensionsadministration av viss statlig verksamhet som bolagiserats. SPV utför även uppdragsverksamhet åt andra under förutsättning att organisationen som uppdraget gäller har eller har haft nära anknytning till statlig verksamhet. Dessutom ska organisationen omfattas av bestämmelser för tjänstepension som liknar de statliga. SPV administrerar i olika omfattning pensionen åt ett trettiotal arbetsgivare, till exempel PostNord, Vattenfall och Sveaskog. Vi administrerar ytterligare ett trettiotal kunder i samarbete med Skandia Liv, där Skandia är försäkringsgivare och SPV är administratör.

SPV har också några övriga uppdrag där vi administrerar pensioner. Det gäller till exempel pensioner till före detta riksdagsledamöter som har rätt till inkomstgaranti.

SPV tar även in avgifter från arbetsgivarna för Trygghetsstiftelsens räkning. Vi beräknar avgifterna på en procentsats av summan för bruttolön och förmedlar dessa vidare till Trygghetsstiftelsen.

Återrapporteringskrav

I årsredovisningen beskriver vi hur vi uppfyller de mål och svarar mot de återrapporteringskrav som finns i vårt regleringsbrev och vår instruktion (SFS 2007:832).

Vi ska återrapportera det ekonomiska resultatet så att verksamhet inom områdena Statlig pensionsverksamhet m.m. och Pensionsverksamhet på uppdrag redovisas separat. Vi ska i det sammanhanget redovisa hur kostnader, intäkter samt saldot av finansiella intäkter och kostnader har utvecklats. Vidare ska utvecklingen och eventuella avvikelser mot regeringens beräknade budget analyseras och kommenteras. Det balanserade resultatet ska också redovisas.

SPV ska redovisa de statliga avtalsförsäkringarnas intäkter, kostnader och förpliktelser till den del förmånerna ska belasta anslaget Statliga tjänstepensioner m.m.

Vi ska även återrapportera effektiviteten i hanteringen av statliga avtalsförsäkringar och göra jämförelser över tid.

SPV:s arbete kan i huvudsak delas in i fyra prestationer. Indelningen har gjorts med utgångspunkt i vår instruktion. Kopplat till respektive prestation ska vi redogöra för hur kvaliteten utvecklats samt hur vi arbetar med att förbättra kvaliteten och säkerställa en korrekt och effektiv handläggning av de i regleringsbrevet preciserade verksamhetsområdena. Krav i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gör att vi redovisar volymer och kostnader inom prestationen beslut om pensioner och ersättningar och främst volymer för de övriga prestationerna.

Statlig pensionsverksamhet m.m.

Effektiviteten och säkerheten i verksamheten ska enligt SPV:s regleringsbrev öka och servicen till statliga myndigheter och anställda samt pensionärer ska förbättras.

SPV ska särskilt redovisa

- hur myndigheterna samt de anställda och pensionärerna bedömer den service och information som vi ger och
- utvecklingen av kvaliteten i handläggningen av tjänstematriklar, hittills intjänade pensionsrätter, förmånsbeslut och förmånsutbetalningar, samt hur myndigheten arbetar för att förbättra kvaliteten och säkerställa en korrekt och effektiv handläggning.

Pensionsverksamhet på uppdrag

SPV ska redovisa utfallet av det ekonomiska målet för den avgiftsbelagda verksamheten som gällt under de senaste fem åren, dels per år, dels ackumulerat.

Det ekonomiska målet för området Pensionsverksamhet på uppdrag är att generera ett verksamhetsutfall som, exklusive ränteintäkter för balanserade vinstmedel, på lång sikt motsvarar minst sex procent av verksamhetens intäkter.

Övriga återrapporteringskrav

Utöver de specifika återrapporteringskrav som följer av SPV:s instruktion och regleringsbrev återrapporterar vi de krav som följer av förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Ett av kraven som följer av förordningen är att den individbaserade statistiken som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

SPV:s uppfattning är att det ofta är mycket relevant att analysera statistik könsuppdelat. Vi redovisar därför i årsredovisningen antalet personer som nyttjat flytträtten inom den valbara delen efter kön eftersom detta är en uppgift som kan spegla eventuella beteendeskilnader mellan kvinnor och män.

Servicestatistik redovisas också uppdelat på kön, detsamma gäller uppgifter om våra medarbetare. I enlighet med vår instruktion redovisar vi dessutom årligen till regeringen en statistikrapport där de statsanställdas utgående förmåner analyseras. I den rapporten delas samtliga uppgifter upp efter kön.

Vårt uppdrag enligt instruktionen är att ansvara för frågor som rör den statliga tjänstepensioneringen och statens grupplivförsäkring, allt i den utsträckning dessa frågor inte hör till någon annan myndighet. I grunden är det därför tjänstepensionslösningar för anställda inom främst statlig verksamhet som vi administrerar. Det gör att alla uppgifter som vi redovisar har som minsta gemensamma nämnare att de hör till en individ. Könsfördelningen i våra uppgifter bygger i grunden på hur könsfördelningen ser ut och har sett ut i staten överlag, information som redovisas av annan statlig myndighet. Att könsuppdelat antalet matriklar, vår administration som rör finansiering av intjänade förmåner samt beslut och utbetalning av dessa, skulle i vår mening inte tillföra någon kunskap av värde och skulle också kraftigt minska den överskådlighet som eftersträvas i vår resultatredovisning. Omfattande

arbetsinsatser skulle krävas för att genomgående sammanställa uppgifter uppdelat efter kön på den person som ytterst ger upphov till vår administration.

Att könsuppdelat den del av vår årsredovisning som beskriver resultatet för de statliga avtalsförsäkringarna bedömer vi inte spegla beteendemönster. I grunden bygger de där ingående uppgifterna såsom storlek på försäkringstekniska avsättningar, interna premier och disposition mot återbäringsfond också på hur statliga anställningar för kvinnor och män ser och har sett ut. Även här är vår bedömning att förlusten av överskådlighet och arbetsinsats vida överstiger nyttan av den ytterligare information som kan uppnås vid en könsuppdelad redovisning.

Uppdrag

SPV har även några särskilda uppdrag i regleringsbrevet. Dessa uppdrag har återrapporterats i särskild ordning.

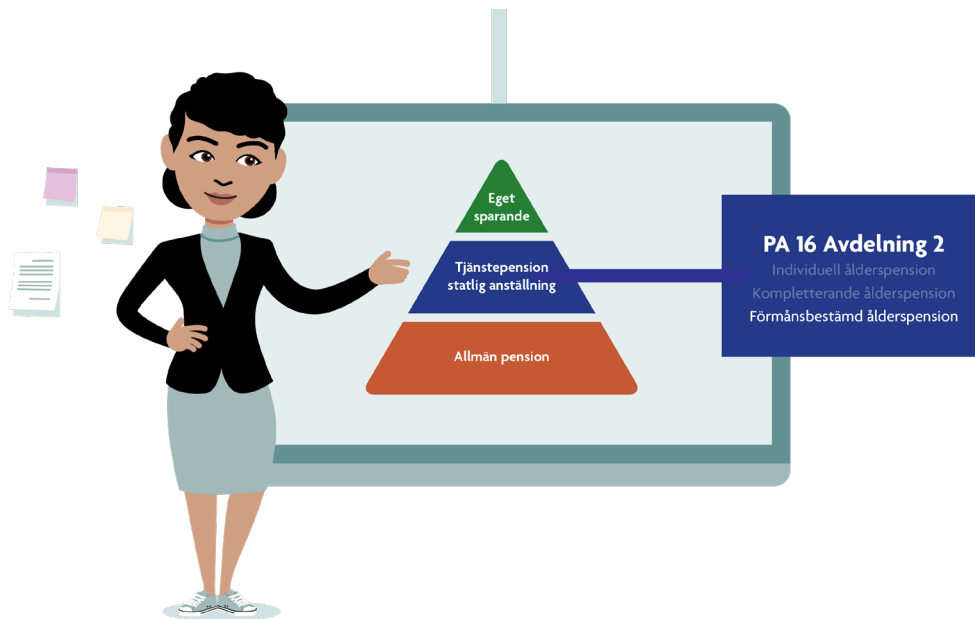

Resultatredovisning för statliga avtalsförsäkringar

Förmånsbestämd pension	18
Premiebestämd pension	29

Förmånsbestämd pension

Pensionsrörelsens resultat	19
Försäkringsrörelsens resultat	21

Förmånsbestämd pension

Totalt betalade SPV ut 11 578,0 miljoner kronor i förmånsbestämda pensioner och ersättningar under 2020, varav 10 985,5 miljoner kronor inom pensionsrörelsen.

Tabellen visar hur mycket försäkringsersättningar som SPV betalade ut inom de olika delarna i försäkringsmodellen under 2020.

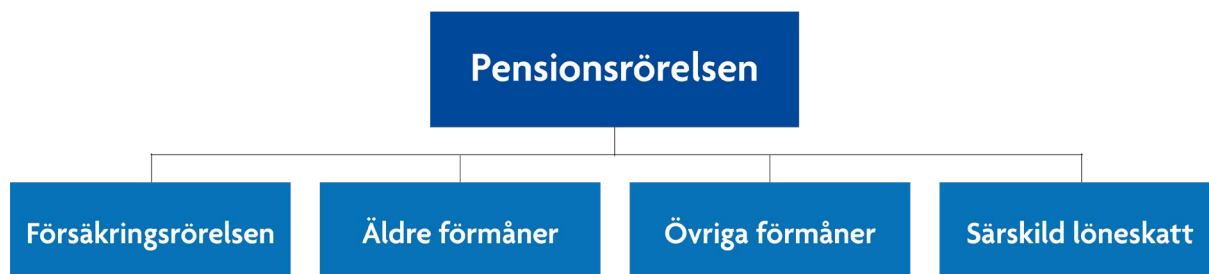
Tabell 3.1 – Utbetalda försäkringsersättningar inom försäkringsmodellen, mnkr

	Försäkrings- rörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Summa pensions- rörelsen	Arbets- givarnas åtaganden	Totalt 2020	Totalt 2019	Totalt 2018
Pensioner	8 934,0	1 628,7	174,5	10 737,3	271,8	11 009,0	10 824,2	10 534,4
Pensions- ersättningar					73,4	73,4	80,5	102,9
Premiefrielse- ersättningar	137,5			137,5		137,5	146,5	151,6
Tjänstegruppliv- ersättningar	48,8			48,8	53,7	102,5	104,9	121,7
Personskade- ersättningar	46,7	15,2		62,0		62,0	65,5	66,6
Totalt pensionsrörelsen	9 167,0	1 644,0	174,5	10 985,5	398,9	11 384,4	11 221,5	10 977,2
Delpensioner					193,6	193,6	192,8	193,6
Totalt utbetalt	9 167,0	1 644,0	174,5	10 985,5	592,5	11 578,0	11 414,3	11 170,8

Pensionsrörelsens resultat

Resultaten för förmånsbestämda förmåner som hanteras inom statsbudgeten redovisas under pensionsrörelsen. I resultatanalysen redovisar vi de poster i SPV:s resultat- och balansräkning som hör till pensionsrörelsen.

Figur 3.1 – Pensionsrörelsen, mnkr

Tabell 3.2 – Resultatanalys för pensionsrörelsen, mnkr¹

	Försäkrings- rörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Särskild löne- skatt	Totalt 2020	Totalt 2019	Totalt 2018
Premieintäkter	13 217,1		82,1	3 132,7	16 431,9	14 408,3	12 288,2
Ränta på premier	-0,7		0,0	-0,2	-0,9	-0,3	-2,3
Kapitalavkastning	32 978,7				32 978,7	4 292,9	16 243,8
Underskottstäckning		873,1	163,2	8 862,5	9 898,8	4 901,5	4 257,6
Försäkrings- ersättningar	-9 167,0	-1 644,0	-174,5		-10 985,5	-10 814,2	-10 523,4
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-39 488,9	786,7	-67,2	-9 416,2	-48 185,5	-22 177,5	-20 481,8
Driftkostnader	-188,4	-15,8	-3,6	0,0	-207,7	-206,6	-202,8
Särskild löneskatt på pensionsutbetalningar				-2 578,9	-2 578,9	-2 548,0	-2 483,3
Disposition mot återbäringsfond	2 649,2				2 649,2	12 144,0	903,9
Totalt	0	0	0	0	0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar	317 383,6	14 887,8	1 153,1	80 756,9	414 181,4	365 995,9	343 818,3
Återbäringsfond	-4 596,5				-4 596,5	-1 947,3	10 196,7

Pensionsrörelsens premieintäkter ökade under 2020. Ökningen har uppstått inom försäkringsrörelsen som beskrivs närmare i nästa avsnitt. I och med att avgifterna för särskild löneskatt i huvudsak följer utvecklingen av premieintäkterna ökade intäkterna även inom denna gren.

Kapitalavkastningen uppgår till 32 978,7 miljoner kronor (4 292,9). Förändringen följer av avkastningsmodellens konstruktion. Denna beskrivs närmare under Försäkringsrörelsens resultat nedan.

Försäkringsersättningar består av utbetalda förmåner för statliga avtalsförsäkringar, nettot av in- och utbetalda kostnadsbidrag, med mera. Försäkringsersättningarna för försäkringsrörelsen ökar allteftersom personer som tillhör försäkringsrörelsen avgår med pension. På motsvarande sätt minskar försäkringsersättningarna för äldre förmåner i takt med att förmåner upphör.

De försäkringstekniska avsättningarna (pensionsskulden) minskade för äldre förmåner men ökade för de andra grenarna i pensionsrörelsen. Den största skuldökningen har skett inom försäkringsrörelsen och beror huvudsakligen på förändringar i skuldgrunderna. Förändringarna och deras effekter förklaras närmare nedan.

Driftkostnader för pensionsrörelsen består av de kostnader för SPV:s respektive AFA Försäkrings administration som räknas av från inkomsttitel 5211 Statliga pensionsavgifter.

Särskild löneskatt på pensionsutbetalningar innehåller utbetalning av, och förändring i avsättning för, avgifter motsvarande särskild löneskatt på pensionskostnader och särskild premieskatt på tjänstegrupplivförsäkring.

Disposition mot återbäringsfond, det vill säga överföring av positivt eller negativt resultat, görs endast för försäkringsrörelsen. Övriga grenar inom pensionsrörelsen balanseras genom underskottstäckning.

Den 1 januari 2020 sänktes bruttoräntan i skuldgrunderna till -1,4 procent (-0,7) och bruttoräntan i premiegrunderna sänktes till -0,4 procent (0,0). Detta medförde att skulden i pensionsrörelsen (exklusive särskild löneskatt) ökade med totalt 34 826,3 miljoner kronor. Vid samma tidpunkt höjdes också prisbasbeloppet till 47 300 (46 500). Det påverkade pensioner som följer prisbasbeloppets utveckling och ökade skulden med ytterligare 5 527,0 miljoner kronor.

2021 är bruttoräntan i skuldgrunderna oförändrad (-1,4 procent). Den 1 januari 2021 höjs prisbasbeloppet med 300 kronor till 47 600 kronor vilket beräknas öka pensionsskulden för pensionsrörelsen med 2 068,0 miljoner kronor vid ingången av 2021.

Försäkringsrörelsens resultat

I resultatanalysen redovisar vi de poster i SPV:s resultat- och balansräkning som hör till försäkringsrörelsen.

Figur 3.2 – Försäkringsrörelsen

Tabell 3.3 – Resultatanalys för försäkringsrörelsen, mnkr

	Spar	Risk	TA	TGL	PSA	Totalt 2020	Totalt 2019	Totalt 2018
Premieintäkter	12 243,9	803,6	30,8	53,5	85,4	13 217,1	11 588,0	9 875,4
Ränta på premier	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7	-0,3	-1,8
Interna premier	757,8	-733,3	-24,5	0,0	0,0	0,0	0	0
Kapitalavkastning	32 835,6	146,1	3,0	-0,2	-5,7	32 978,7	4 292,9	16 243,8
Försäkrings-ersättningar	-8 891,8	-178,9	-0,8	-48,8	-46,7	-9 167,0	-8 860,3	-8 406,8
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-39 567,7	44,9	-6,2	1,1	38,9	-39 488,9	-18 968,8	-18 423,5
Driftkostnader	-147,1	-23,6	-0,6	-2,0	-14,9	-188,4	-195,5	-191,0
Disposition mot återbäringsfond	2 770,0	-58,7	-1,6	-3,5	-57,0	2 649,2	12 144,0	903,9
Totalt	0	0	0	0	0	0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar	314 187,1	2 658,8	37,1	8,3	492,3	317 383,6	277 894,7	258 925,9
Återbäringsfond	-6 271,1	1 242,2	163,6	154,8	113,9	-4 596,5	-1 947,3	10 196,7
Konsolideringsgrad	98,0%	145,4%	541,5%	1 958,6%	123,1%	98,6%	99,3 %	103,9 %

Försäkringsrörelsens resultat 2020 uppgick till -2 649,2 miljoner kronor (-12 144,0).

Förlusten regleras mot återbäringsfonden, som vid årets utgång uppgick till -4 596,5 miljoner kronor (-1 947,3).

Försäkringsrörelsens konsolideringsgrad³ var 98,6 procent (99,3) vid utgången av 2020.

Försäkringsrörelsens premieintäkter var högre under året än 2019. Sänkningen av räntan i beräkningsgrunderna för premier från 0,0 till -0,4 procent den 1 januari 2020 medförde högre premieintäkter. I riktning mot högre premier verkade också prisbasbeloppets höjning från 46 500 kronor till 47 300 kronor och höjningen av värdesäkringspremien från 1,0 till 1,5 procent av pensionsunderlaget vid samma datum. Mot något lägre premier verkade däremot sänkningen av riskpremien från 0,9 procent till 0,7 procent av pensionsunderlaget.

När vissa försäkringsfall inträffar inom riskrörelsen eller inom TA-rörelsen löses förmånerna in i sparrörelsen med engångspremier. Omfördelningen visas i posten interna premier. För försäkringsrörelsen som helhet blir summan av de interna premierna alltid noll.

Inom försäkringsrörelsen används en avkastningsmodell som anger hur avkastning på tillgångarna ska tillgodoräknas. I modellen justeras årligen försäkringsrörelsens tillgångar procentuellt lika mycket som de försäkringstekniska avsättningarna (pensionsskulden) påverkas av ändrad bruttoränta i skuldgrunderna. Justeringen innebär att balansräkningens tillgångssida och skuldsida matchar varandra genom att uppvisa samma känslighet för förändringar i skuldrentans nivå. Tillgångarna räknas om för försäkringsrörelsens delrörelser och tillgångarna kan öka eller minska beroende på om räntan sänks eller höjs. Förändringen av tillgångarnas värde är en del av kapitalavkastningen. Mellan omräkningarna tilldelas försäkringsrörelsen en avkastning som motsvarar räntan för tioårig statsobligation efter avdrag för avkastningsskatt.

Effekten av avkastningsmodellen berör framför allt kapitalavkastningen för spar- och riskrörelserna. TA-rörelsen och PSA-rörelsen påverkas endast marginellt och TGL-rörelsen påverkas inte alls.

Sänkningen av bruttoräntan i skuldgrunderna till -1,4 procent (-0,7) den 1 januari 2020 medförde en kapitalavkastning för försäkringsrörelsen på 33 423,5 miljoner kronor (4 336,4). Avkastningen som beräknas utifrån marknadsräntan för tioårig statsobligation blev -444,8 miljoner kronor (-43,5). Den totala kapitalavkastningen för året blev därmed 32 978,7 miljoner kronor (4 292,9).

Försäkringsärsättningarna fortsätter att öka, vilket beror på att förmånerna och antalet förmånstagare inom försäkringsrörelsen ökar.

Sänkningen av bruttoräntan i beräkningsgrunderna för skuld som gjordes den 1 januari 2020 ledde till att skulden i försäkringsrörelsen ökade med 33 809,9 miljoner kronor. Höjningen av prisbasbeloppet gjorde att skulden ökade med ytterligare 5 248,2 miljoner kronor.

Den totala skuldökningen i försäkringsrörelsen var därmed 39 058,1 miljoner kronor den 1 januari 2020. För hela 2020 ökade skulden med totalt 39 488,9 miljoner kronor.

Sparrörelsen

2020 års resultat för sparrörelsen uppgick till -2 770,0 miljoner kronor (-12 526,0), vilket medförde att återbäringsfonden minskade till -6 271,1 miljoner kronor (-3 501,0). Den 31 december 2020 hade sparrörelsens konsolideringsgrad sjunkit till 98,0 procent (98,7).

Sparrörelsen tillgodoräknas löpande premier i form av sparpremier, värdesäkringspremier och premier som finansierar pensioner för anställda med rätt att avgå före 65 år enligt övergångsbestämmelser. Sparpremien finansierar förmånsbestämd ålderspension och efterlevandepension. Värdesäkringspremien finansierar värdesäkring av intjänad pensionsrätt. Dessutom tillgodoräknas sparrörelsen vissa engångspremier.

Till sparrörelsen förs också interna premier vid inlösen av förmåner från andra delrörelser i försäkringsrörelsen. Under 2020 tillfördes sparrörelsen 757,8 miljoner kronor (702,2) från riskrörelsen och TA-rörelsen.

Räntor vid retroaktiva justeringar av premier utgjorde under året en kostnad på -0,7 miljoner kronor (-0,3).

Under 2020 var kapitalavkastningen för sparrörelsen totalt 32 835,6 miljoner kronor (4 265,9). Sänkningen av bruttoräntan i skuldgrunderna från -0,7 till -1,4 procent den 1 januari medförde en kapitalavkastning på 33 273,1

---

³ Konsolideringsgraden visar nivån på tillgångar i förhållande till försäkringstekniska avsättningar.

miljoner kronor (4 308,7). Kapitalavkastningen som beräknas från marknadsräntan för tioåriga statsobligationer gav en avkastning på -437,6 miljoner kronor (-42,8).

Under 2020 var försäkringsersättningarna högre än under föregående år. Den huvudsakliga anledningen till utvecklingen är att antalet förmånstagare som har en förmånsbestämd pension inom sparrörelsen ökat.

Den 1 januari 2020 sänktes bruttoräntan i premiegrunderna från 0,0 till -0,4 procent. Förändringen ökade premieuttaget med cirka 750 miljoner kronor jämfört med om premieuttaget gjorts vid oförändrad ränta.

Vid samma tidpunkt sänktes även bruttoräntan i skuldgrunderna. Det medförde att skulden i rörelsen ökade med 33 702,8 miljoner kronor (4 161,6). Höjningen av prisbasbeloppet ökade skulden med ytterligare 5 228,6 miljoner kronor (5 796,2). Totalt medförde dessa förändringar att pensionsskulden i sparrörelsen ökade med 38 931,4 miljoner kronor den 1 januari 2020.

Den 1 januari 2021 sänks bruttoräntan i premiegrunderna från -0,4 till -0,8 procent. Ändringarna förväntas, före avgift motsvarande särskild löneskatt på pensionskostnader, öka premieuttaget med cirka 800 miljoner kronor jämfört med om ingen förändring skett.

Samma datum höjs prisbasbeloppet till 47 600 (47 300). Detta förväntas medföra en ökning av skulden med 1 968,0 miljoner kronor. Bruttorentan i skuldgrunderna är oförändrad 2021 och medför därmed ingen påverkan på skuldens storlek.

Efter effekten av förändringen av prisbasbeloppet förväntas sparrörelsens konsolideringsgrad den 1 januari 2021 uppgå till 97,4 procent. Det innebär att tillgångarnas värde fortsatt antas understiga de beräknade åtagandena (pensionsskulden/de försäkringstekniska avsättningarna).

Pensionerna inom sparrörelsen finansieras med premier och avkastning. Om avkastningen minskar ökar behovet av premier.

Under de senaste åren har det funnits ett behov av att öka premienivån inom sparrörelsen. Behovet har orsakats av allt lägre nivåer för de marknadsräntor som ligger till grund för att beräkna pensionsskulden och för att beräkna hur mycket avkastning sparrörelsen får tillgodoräkna sig.

Enligt vårt regleringsbrev ska SPV ”med tillgängligt underlag påföra arbetsgivarna rätt premier utifrån ett statsfinansiellt perspektiv”. Vi har därför valt att ta försiktiga steg i riktning mot högre premienivåer. För sparrörelsens konsolideringsgrad har detta inneburit att den inte kunnat anpassas snabbt genom höjda premier.

I längden är det inte hållbart att sparrörelsens tillgångar är lägre än dess skulder i form av försäkringsteknisk avsättning, det vill säga att konsolideringsgraden är lägre än 100 procent. Det bör även finnas en viss marginal så att konsolideringsgraden inte riskerar att hamna under 100 procent även om det skulle dyka upp stora kostnader för indexering eller för ökad livslängd.

För att hantera sparrörelsens konsolideringsgrad beslutade SPV:s styrelse i november 2018 om ett långsiktigt konsolideringsmål för sparrörelsen. Målet för konsolideringsgraden är att den per den 31 december 2028 ska befinna sig inom målintervallet 104 till 108 procent.

För att nå det långsiktiga målet, från dagens låga nivå, så är det nödvändigt att fortsätta att öka premienivån inom sparrörelsen. Vi bedömer att premienivån de närmaste två åren behöver öka i ungefär samma grad som ökningen från 2019 till 2020. Från och med 2023 beräknas dock ökningen plana ut. Viktiga bestämningsfaktorer för konsolideringsgradens utveckling över tid är också nivån på avkastningen och prisbasbeloppets utveckling. SPV genomför kontinuerligt analyser av hur dessa faktorer utveckling påverkar konsolideringsgraden och därmed behovet av förändrade premienivåer.

Som ett stöd för arbetsgivarna att budgetera för framtida premier inkluderade vi för första gången ett långsiktigt scenario över premiernas utveckling i den premieprognos för 2021 som vi skickade ut under hösten. Scenariot omfattar åren 2022 och 2023 och är, liksom den ettåriga premieprognosen, beräknad specifikt för varje arbetsgivare.

Riskrörelsen

Riskrörelsens resultat för 2020 var 58,7 miljoner kronor (424,9). Det innebär att återbäringsfonden den 31 december 2020 uppgick till 1 242,2 miljoner kronor (1 183,5) och att konsolideringsgraden ökade till 145,4 procent (142,6).

Inom ramen för riskrörelsen hanteras avsättningar för tillfällig sjukpension, löpande premiebefrielse och icke aktuell temporär efterlevandepension. Sjukpension och temporär efterlevandepension löses in i sparrörelsen när försäkringsfallet inträffar. Även slutbetalning och löpande premiebefrielse av sparformåner finansieras genom inlösen i sparrörelsen, till exempel när en person får sjukpension eller avgår i pensioneringssyfte innan ordinarie

pensionsålder. Under 2020 var den interna premien för inlösen av pensioner och premiebefrielser i sparrörelsen 733,3 miljoner kronor (693,1).

Under 2020 tillfördes rörelsen 146,1 (21,1) miljoner kronor i kapitalavkastning i enlighet med avkastningsmodellen. Avkastningen från förändringen av skuldräntan var 151,9 miljoner kronor (21,7) och kapitalavkastningen från marknadsräntan för tioåriga statsobligationer var -5,9 miljoner kronor (-0,6).

Riskpremien sänktes 2020 från 0,9 till 0,7 procent av pensionsunderlaget.

Den 1 januari 2020 sänktes räntan i beräkningsgrunderna för skuld vilket ökade skulden med 106,6 miljoner kronor (17,4). Höjningen av prisbasbeloppet ökade behovet av avsättningar med 19,5 miljoner kronor (24,7) till följd av att ersättningsnivåerna höjdes.

Den 1 januari 2021 höjs prisbasbeloppet från 47 300 kronor till 47 600 kronor vilket förväntas öka skulden med 8,0 miljoner kronor. Bruttorentan i skuldgrunderna är oförändrad 2021 och medför därmed ingen påverkan på skuldens storlek.

Nivån på riskpremien är 2021 oförändrad 0,7 procent av pensionsunderlaget.

TA-rörelsen

Rörelsen uppvisade ett resultat för 2020 på 1,6 miljoner kronor (12,0). Resultatet regleras mot återbäringsfonden, som under året ökade till 163,6 miljoner kronor (162,0). Den 31 december 2020 var konsolideringsgraden 541,5 procent (624,5).

TA-rörelsen omfattar förmåner enligt trygghetsavtalet och avtal om omställning. TA-rörelsen tillgodoräknas två olika premietyper för att finansiera kostnader för trygghetsavtalet och avtal om omställning.

TA-premien är en löpande premie som bekostar slutbetalningar av förmåns- och premiebestämda pensioner. Premien bekostar också kompensationer för allmän pension för personer som blivit beviljade pensionsersättning eller särskild pensionsersättning.

SPE-premien är en engångspremie som finansierar särskild pensionsersättning för personer som sägs upp på grund av arbetsbrist. Premiens konstruktion innebär att inbetalningen av premien görs när anställningen upphör och att förmånen beviljas senare, alternativt inte alls. Det betyder att själva inbetalningen sker vid ett tillfälle men att pensionen eventuellt löses in i sparrörelsen vid ett senare tillfälle.

Pensionsersättning och särskild pensionsersättning löses in i sparrörelsen när försäkringsfallet inträffar. Inlösen i sparrörelsen görs även för premiebefrielse av ålderspension till följd av dessa pensioner och för kompensation för allmän pension. Under 2020 var den interna premien för inlösen av pensioner och premiebefrielser i sparrörelsen 24,5 miljoner kronor (9,2).

Avkastningsmodellens konstruktion ledde till kapitalavkastningen för rörelsen 2020 blev 3,0 miljoner kronor (0,5). Årets avkastning från förändringen av skuldräntan var 3,2 miljoner kronor (0,5) och kapitalavkastningen från marknadsräntan för tioåriga statsobligationer var -0,3 miljoner kronor (0,0).

TA-premien för 2020 var, liksom för föregående år, 0,01 procent av pensionsunderlaget. Även SPE-premiens nivå var densamma som 2019. Premieintäkterna 2020 blev 30,8 miljoner kronor (23,0).

Den 1 januari 2020 höjdes prisbasbeloppet samtidigt som räntan i beräkningsgrunderna ändrades. Avsättningsbehovet ökade sammantaget med 0,7 miljoner kronor på grund av förändringarna.

Prislistan för SPE-premien är 2021 densamma som 2020. Nivån på TA-premien sänks från 0,01 till 0,00 procent av pensionsunderlaget.

Den 1 januari 2021 höjs prisbasbeloppet från 47 300 till 47 600 kronor vilket beräknas medföra att skulden ökar med 0,2 miljoner kronor. Bruttorentan i skuldgrunderna är oförändrad 2021 och medför därmed ingen påverkan på skuldens storlek.

TGL-rörelsen

Rörelsen uppvisade 2020 ett resultat på 3,5 miljoner kronor (-1,5). Resultatet regleras mot återbäringsfonden som ökade till 154,8 miljoner (151,3). Det motsvarar 317 procent (287) av årets 48,8 miljoner kronor (52,8) i utbetalda försäkringsersättningar. Den 31 december 2020 var konsolideringsgraden 1 958,6 procent (1 699,1).

TGL-rörelsen omfattar ersättningar vid dödsfall i enlighet med statens tjänstegrupplivförsäkring. Premien för tjänstegrupplivförsäkring för 2020 var, liksom för föregående år, 360 kronor per person och år. Pensionsskulden uppgick den 31 december 2020 till 8,3 miljoner kronor (9,5).

Premien för tjänstegrupplivförsäkringen uppgår även 2021 till 360 kronor per person och år.

PSA-rörelsen

Rörelsen uppvisade 2020 ett resultat på 57,0 miljoner kronor (-53,4). Konsolideringsgraden var 123,1 procent (110,7) vid utgången av 2020.

PSA-rörelsen omfattar ersättningar för personskador enligt den statliga personskadeförsäkringen.

Ersättningar för personskador enligt den statliga personskadeförsäkringen administreras av AFA Försäkring. Premien var 0,07 procent av bruttolönesumman under både 2019 och 2020. Trots oförändrad premienivå ökade premieintäkterna något under 2020.

Inom PSA-rörelsen görs en avsättning för oreglerade skador som skett före utgången av det aktuella året. Dessutom görs en avsättning motsvarande bedömda framtida kostnader för skadereglering. Avsättningen gäller både kända och okända skadefall. Kända skadefall får inte vara slutreglerade. Okända skadefall innebär skador som antas ha inträffat men som inte har rapporterats. Skadekostnaden fastställs per skadeår, alltså det år en skada har inträffat eller visat sig första gången.

Avsättningen för oreglerade skador uppgår vid utgången av 2020 till 492,3 miljoner kronor (531,3). För tid före 1998 redovisas avsättningen för oreglerade skador under äldre förmåner.

Utbetalningarna av ersättningar för skador minskade något under 2020 och uppgår till 46,7 miljoner kronor (51,6). Kostnaden för administration för skadereglering var under året 14,9 miljoner kronor (13,1).

Premien för personskador enligt personskadeförsäkringen höjs 2021 från 0,07 till 0,1 procent av bruttolönesumman.

Resultat för äldre förmåner

I resultatanalysen redovisar vi de poster i SPV:s resultat- och balansräkning som tillhör äldre förmåner. Här ingår förmåner till anställda som slutat sin anställning före den 1 januari 1998.

Tabell 3.4 – Resultatanalys för äldre förmåner, mnkr

	2020	2019	2018
Underskottstäckning	873,1	613,4	940,8
Försäkringsersättningar	-1 644,0	-1 785,8	-1 943,5
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	786,7	1 183,0	1 014,0
Driftkostnader	-15,8	-10,6	-11,3
Totalt	0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar	14 887,8	15 674,5	16 857,5

Vanligtvis finns inga premieintäkter inom äldre förmåner.

För äldre förmåner beräknas ingen avkastning, utan förändringar i pensionsskulden balanseras av underskottstäckning. Det innebär att skuld och fordran alltid är lika stora.

Försäkringsersättningar består av utbetalda förmåner och nettot av in- och utbetalda kostnadsbidrag med mera. Försäkringsersättningarna minskade jämfört med 2019. Detta följer den normala utvecklingen, det vill säga att utbetalningarna för äldre förmåner minskar allt eftersom pensioner upphör.

Även pensionsskulden har minskat jämfört med 2019. Minskningen drivs av att förmåner har betalats ut eller upphört under året.

Den största delen av de åtaganden som SPV övertog ansvaret för 2012 från affärsverket Statens järnvägar är försäkrade i en försäkringslösning i Skandia Liv. I försäkringslösningen finns en överskottsfond vars medel kan användas för premiebetaling av framtida indexering av pensionerna. Den 31 december 2020 fanns 48,4 miljoner kronor (51,4) i överskottsfonden.

De avsättningar för ersättningar för personskador som ingår i skulden för äldre förmåner, gäller oreglerade skador för tid före 1998. För 2020 var skulden för ersättningar för personskador 69,1 miljoner kronor (77,0).

Höjningen av prisbasbeloppet den 1 januari 2021 beräknas öka skulden för äldre förmåner med 85,0 miljoner kronor.

Resultat för övriga förmåner

I resultatanalysen redovisar vi de poster i SPV:s resultat- och balansräkning som tillhör övriga förmåner. Här ingår bland annat förordnande- och chefspensioner samt pensioner till lokalanställda i utlandet samt, från och med 2018, reservpensioner och pensioner i särskild ordning.

Tabell 3.5 – Resultatanalys för övriga förmåner, mnkr

	2020	2019	2018
Premieintäkter	82,1	77,0	77,3
Underskottstäckning	163,2	168,3	-820,1
Försäkringsersättningar	-174,5	-168,1	-173,0
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-67,2	-76,6	916,4
Driftkostnader	-3,6	-0,6	-0,6
Totalt	0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar	1 153,1	1 085,9	1 009,4

Premierna inom övriga förmåner beräknas inte försäkringstekniskt. Premieintäkterna och de försäkringsersättningar som betalats ut under året är något högre än 2019.

Under 2018 gjordes större förändring i det bestånd som ingår i övriga förmåner då vissa kollektiv tillkom och andra fördes över till försäkringsrörelsen. Detta hade då stor effekt på många poster i resultaträkningen.

Pensionsskulden avser endast pensioner till personer som slutat sina anställningar och har en förmån under utbetalning. Skulden ökade under 2020. Att prisbasbeloppet höjdes och att bruttoräntan ändrades i beräkningsgrunderna för skuld den 1 januari 2020, ökade sammantaget pensionsskulden med 103,4 miljoner kronor (64,1).

Höjningen av prisbasbeloppet den 1 januari 2021 beräknas öka skulden för övriga förmåner med 7,0 miljoner kronor.

Resultat för särskild löneskatt

Avgifter motsvarande särskild löneskatt och särskild premieskatt hanteras separat inom pensionsrörelsen. De statliga arbetsgivarna betalar särskild löneskatt på pensionskostnader och särskild premieskatt på tjänstegrupplivförsäkring.

I resultatanalysen redovisar vi de poster i SPV:s resultat- och balansräkning som tillhör särskild löneskatt.

Tabell 3.6 – Resultatanalys för särskild löneskatt, mnkr

	2020	2019	2018
Premieintäkter	3 132,7	2 743,3	2 335,5
Ränteavkastnings	-0,2	-0,1	-0,4
Underskottstäckning	8 862,5	4 119,8	4 136,9
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-9 416,2	-4 315,1	-3 988,7
Särskild löneskatt på pensionsutbetalningar	-2 578,9	-2 548,0	-2 483,3
Totalt	0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar	80 756,9	71 340,7	67 025,6

Under 2020 uppgick särskild löneskatt på utbetalningar av pension till -2 578,9 miljoner kronor (-2 548,0). Pensionsskulden var 80 756,9 miljoner kronor (71 340,7) vid utgången av 2020.

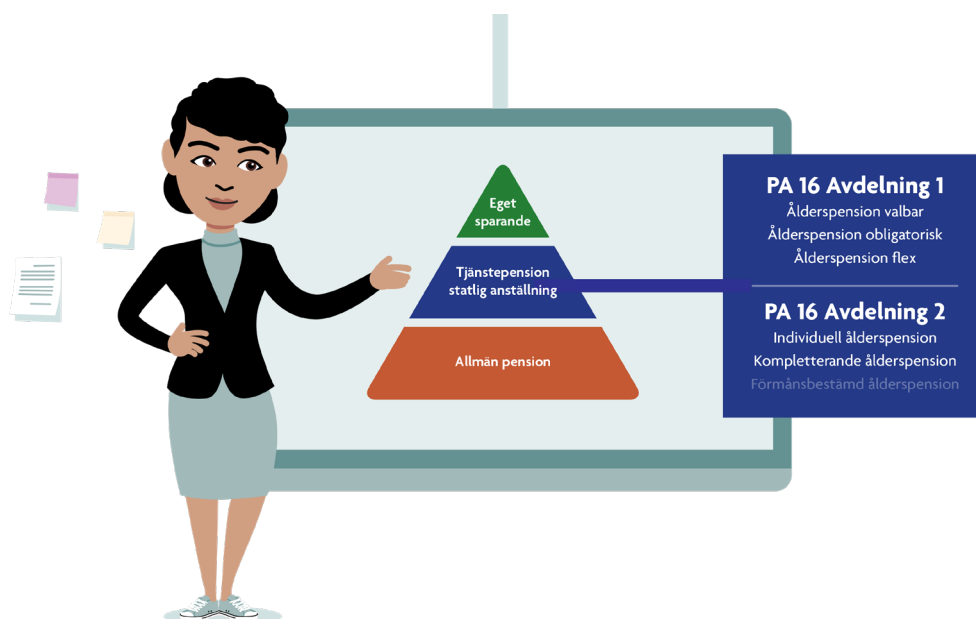
Premieintäkterna (avgifterna) för särskild löneskatt följer i stort utvecklingen för premierna inom försäkringsrörelsen, vilket innebär att premieintäkterna ökade under 2020.

Den ränteavkastning som redovisas gäller finansiella intäkter och kostnader för de premier som betalats in under året.

Pensionsskulden avser både avsättning för särskild löneskatt och särskild premieskatt. Förändringar av pensionskulden balanseras av underskottstäckning.

Premiebestämd pension

Premiebestämd pension

Under 2020 har SPV tagit emot 6 019 miljoner kronor i premier från arbetsgivarna för den premiebestämda pensionen⁴.

SPV:s valcentral administrerar den valbara delen i tjänstepensionen från statlig anställning. Den valbara delen består av förmånerna ålderspension valbar och individuell ålderspension. Valcentralen administrerar förmedlingen av premier till försäkringsgivare som de anställda valt att placera pengarna hos. Arbetsgivaren betalar varje månad in premier till den valbara delen. Utbudet av försäkringsgivare med fondförsäkring eller traditionellt alternativ bestäms av parterna inom det statliga avtalsområdet.

SPV informerar årligen de anställda om den inbetalda premien som har skickats vidare till deras valda försäkringsgivare. När pensionen ska betalas ut, sköter försäkringsgivaren administrationen om inte Kåpan Pensioner är försäkringsgivare, då sköter SPV administrationen på uppdrag. Sedan är det möjligt att flytta pengar som är placerade inom den valbara delen från en försäkringsgivare till en annan eller till en annan sparform hos samma försäkringsgivare. Flytten administreras av SPV.

Premier som arbetsgivaren betalar in till den obligatoriska delen, till förmånerna kompletterande ålderspension och ålderspension obligatorisk, samt till förmånen ålderspension flex förvaltas av Kåpan Pensioner. SPV administrerar detta enligt avtal med Kåpan Pensioner. Där ingår även att administrera Kåpan Pensioners utbetalningar.

För mer information om resultatet för premiebestämd ålderspension placerad i Kåpan Pensioner, se Kåpan Pensioners årsredovisning på www.kapan.se.

Tabell 3.7 – Inbetalda premier, mnkr

	2020	2019	2018
Obligatoriska delen	2 542	2 405	2 315
Valbara delen	3 213	3 036	2 927
Ålderspension flex	264	214	179
Totalt	6 019	5 655	5 421

⁴ I avsnittet ingår inte premier för produkterna Kåpan extra eller Kåpan plus.

Under 2020 har SPV tagit emot 6 019 miljoner kronor i premier. Nivån är högre än 2019 vilket främst förklaras av att premier betalas in på en högre lönesumma. En mycket liten del av ökningen, knappt 2 mnkr, förklaras av att SPV under 2020 tog in premier för slutbetalning kopplat till PA-91.

Tabell 3.8 – Valbara delen, antal personer

	2020	2019	2018
Traditionell försäkring	243 171	245 338	246 764
Fondförsäkring	68 027	67 541	67 694
Totalt	311 198	312 879	314 458

Det levererades premier till försäkringsgivare för nästan lika många personer under 2020 som under 2019. Antalet förmedlade val bestäms i stort sett av hur många som jobbat och tjänat in premiebestämd pension någon gång under året.

Tabell 3.9 – Valbara delen, antal personer som nyttjat flytträtten

	2020	2019	2018 ¹
Kvinnor	833	851	662
Män	1 078	984	799
Totalt	1 911	1 835	1 461

1. I årsredovisning 2018 var siffrorna för kvinnor och män omkastade i tabellen.

Under 2020 har 1 911 personer utnyttjat möjligheten att flytta sina pengar inom den valbara delen. Det motsvarar ungefär en tredjedel av de nästan 5 800 personer som har tagit kontakt med SPV och frågat om pengar som är möjliga att flytta. Även 2020 var det fler män än kvinnor som utnyttjade flytträtten.

Resultatredovisning för Statens tjänstepensionsverk

Ekonomisk sammanfattning	33
SPV:s prestationer och ärenden	40
SPV:s kvalitetsarbete	52
Service och information	58
Medarbetare	63

Ekonomisk sammanfattning

Årets utfall.....	33
Statlig pensionsverksamhet m.m.	35
Pensionsverksamhet på uppdrag	36
Effektivitet i hanteringen av statliga avtalsförsäkringar.....	37

Ekonomisk sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för SPV blev 4,9 miljoner kronor. Det är 4,9 miljoner kronor lägre än 2019 och 8,1 miljoner kronor högre än den fastställda budgeten för 2020.

Årets utfall

Tabell 4.1 – Utfall för verksamheten, tkr

Intäkter	2020	Budget 2020	2019	2018
Intäkter av anslag	582	350	415	451
Intäkter av avgifter m.m.	292 551	288 806	294 591	289 516
Intäkter av bidrag	554	144	146	308
Finansiella intäkter	447	0	1 007	670
Summa intäkter	294 134	289 300	296 159	290 945
Kostnader				
Kostnader för personal	-162 644	-167 206	-162 894	-163 803
Kostnader för lokaler	-15 586	-15 498	-15 056	-14 432
Övriga driftkostnader	-94 551	-93 555	-90 627	-85 689
Finansiella kostnader	-4 077	-4 478	-5 417	-4 965
Avskrivningar och nedskrivningar	-12 391	-11 745	-12 393	-13 629
Summa kostnader	-289 248	-292 481	-286 387	-282 518
Verksamhetsutfall	4 886	-3 181	9 772	8 427

Intäkter

De totala intäkterna uppgick till 294,1 miljoner kronor, vilket är 2,0 miljoner kronor lägre än utfallet 2019 och cirka 4,8 miljoner kronor högre än budget.

Intäkter av avgifter m.m. är lägre än 2019 inom både området Statlig pensionsverksamhet m.m. och området Pensionsverksamhet på uppdrag. För ytterligare analys se respektive område nedan.

De, i jämförelse med budget, högre intäkterna förklaras i sin helhet av förändringar inom Pensionsverksamhet på uppdrag.

Kostnader

De totala kostnaderna för 2020 uppgick till 289,2 miljoner kronor. Det är 2,9 miljoner kronor högre än 2019 men 3,2 miljoner kronor lägre än budget för 2020.

Skillnaden mot föregående års utfall gäller framförallt övriga driftkostnader som är 3,9 miljoner kronor högre. Detta beror huvudsakligen på ökade externa kostnader till följd av genomförandet av våra utvecklingsprojekt och då främst kopplat till det pågående plattformsbudet. De finansiella kostnaderna är 1,3 miljoner kronor lägre jämfört med 2019 vilket beror på att statslåneräntan varit noll.

Om man bortser från effekten av aktivering⁵ är personalkostnaderna 7,5 miljoner kronor högre än 2019 och övriga driftkostnader är 8,2 miljoner kronor högre. Ökningen av personalkostnaderna beror till stor del på kostnader för den årliga lönerrevisionen samt högre premier till den förmånsbestämda pensionen. Samtidigt har övriga personalkostnader varit 1,8 miljoner kronor lägre till följd av att kostnader för kurser, utbildningar, resor m.m. uteblivit på grund av rådande samhällsrestriktioner under året.

Skillnaden mot budget gäller framförallt personalkostnaderna som är 4,6 miljoner kronor lägre. Detta kan till viss del förklaras av att vi kunnat aktivera högre andel nedlagd tid i utvecklingsprojekten än budgeterat. Bortsett från effekten av aktiverade kostnader är personalkostnaderna 2,5 miljoner kronor lägre än budget vilket till största del beror på de övriga personalaktiviteter som uteblivit under de rådande coronarestriktionerna.

Övriga driftkostnader är 1,0 miljoner kronor högre än budget på grund av att vi i högre grad använt konsulter för att genomföra utvecklingsaktiviteter.

Tabell 4.2 – Utfall aktiverade utgifter för systemutveckling, tkr

	2020	Budget 2020	2019	2018
Egen personal	-16 722	-15 000	-9 184	-997
Konsulter	-10 158	-10 000	-5 850	-1 898
Finansiella	0	0	0	0
Summa aktiverat	-26 880	-25 000	-15 034	-2 895

SPV har under 2020 totalt aktiverat kostnader på 26,9 miljoner kronor vilket är en ökning med 11,8 miljoner kronor jämfört med 2019. Ökningen beror på att vi nu bedriver ett några större utvecklingsprojekt där aktiveringsgraden är relativt hög. Årets aktivering avser framförallt plattformsbudet samt nytt utbetalnings- och beräkningssystem. Utfallet för 2020 överstiger budget med 1,9 miljoner kronor vilket främst beror på att nedlagd tid varit aktiveringsbar i högre grad än beräknat, främst i plattformsbudet.

⁵ Aktiverade utgifter är de utgifter som är möjliga att redovisa som en tillgång i balansräkningen.

Statlig pensionsverksamhet m.m.

Utfallet för verksamhetsområdet blev -0,8 miljoner kronor. Det innebär att utgående balanserat myndighetskapital uppgick till 7,8 miljoner kronor.

Tabell 4.3 – Utfall Statlig pensionsverksamhet m.m., tkr

	2020	Budget 2020	2019	2018
Intäkter	198 667	198 300	198 067	194 700
Kostnader	-199 508	-205 481	-197 336	-192 073
Verksamhetsutfall	-841	-7 181	731	2 627
Finansiellt netto	-2 589	-2 160	-3 001	-1 926

Tabell 4.4 – Myndighetskapital, tkr

	2020	2019	2018
Ingående balans	8 818	8 285	5 856
Inlevererat enligt beslut	-	-	-
Redovisning mot inkomsttitel för finansiering av den nationella digitala infrastrukturen ¹	-198	-198	-198
Årets resultat	-841	731	2 627
Utgående balans	7 779	8 818	8 285

1. Ändrad redovisning av myndighetskapitalet från 2019.

Utveckling av intäkter och kostnader

Intäkter

Intäkterna är 0,6 miljoner kronor högre jämfört med 2019. Intäkterna är i nivå med budget.

Kostnader

Kostnaderna är 2,2 miljoner kronor högre jämfört med 2019 men lägre än den budgeterade kostnadsökningen på cirka 8,1 miljoner kronor till följd av projektens utveckling. En något högre aktiveringsgrad avseende utvecklingsprojekten samt viss svårighet i genomförandet av andra aktiviteter som följd av plattformsbytet resulterade i att kostnaderna blev lägre. Även restriktioner med anledning av coronaviruset har inneburit att kostnaderna för utbildningar m.m. har uteblivit.

Finansiellt netto

Det finansiella nettot blev -2,6 miljoner kronor vilket är 0,4 miljoner kronor högre än 2019. Detta beror främst på att räntesatsen varit lägre under året.

Pensionsverksamhet på uppdrag

Verksamhetsutfallet är 5,7 miljoner kronor, vilket är 3,3 miljoner kronor lägre än 2019. Resultatet innebär att utgående balanserat myndighetskapital uppgår till 5,7 miljoner kronor.

Tabell 4.5 – Utfall Pensionsverksamhet på uppdrag, tkr

	2020	Budget 2020	2019	2018
Intäkter	95 467	91 000	98 092	94 381
Kostnader	-89 740	-87 000	-89 051	-89 010
Verksamhetsutfall	5 727	4 000	9 041	5 371
Finansiellt netto	-1 041	-1 064	-1 409	-2 370

Tabell 4.6 – Myndighetskapital, tkr

	2020	2019	2018
Ingående balans	21 627	12 586	7 215
Inbetalt enligt beslut	-21 627	0	0
Årets resultat	5 727	9 041	5 371
Utgående balans	5 727	21 627	12 586

Utveckling av intäkter och kostnader

Intäkter

Intäkterna inom verksamhetsområdet är 2,6 miljoner kronor lägre än 2019 vilket förklaras av förändringar inom kundavtalen, årlig indexering och volymförändringar. Under året har även avtalet med PostNord Försäkringsförening avslutats, vilket har gett cirka 2,2 miljoner kronor i lägre intäkter. I jämförelse med årets budget blev intäkterna 4,4 miljoner kronor högre. Utifrån att det vid budgeteringstillfället under 2019 pågick avtalsförhandlingar för administration av Kåpan Pensioners produkter var intäktsnivån osäker. Budgeten lades på en lägre nivå av försiktighetsskäl.

Kostnader

Kostnaderna var något högre än 2019 och 2,7 miljoner kronor högre än budgeterat för året. Detta beror bland annat på att det jobb som gjorts med extrabeställningar åt Kåpan Pensioner har genererat extra kostnader vilka inte var medräknade i budget.

Finansiellt netto

Det finansiella nettot blev -1,0 miljoner kronor vilket är 0,4 miljoner kronor högre än 2019 och i nivå med budget.

Utveckling av avkastningskrav

SPV ska inom området Pensionsverksamhet på uppdrag generera en långsiktig avkastning på minst 6 procent. Vid utgången av 2020 var utfallet 7,9 procent vilket är en marginell minskning jämfört med nivån vid utgången av 2019.

Tabell 4.7 – Vinstmarginal, procent¹

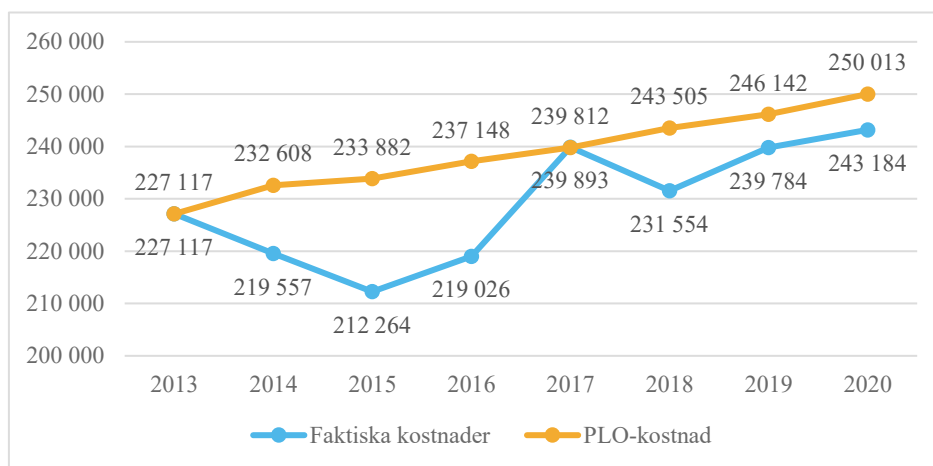
	2020	2019	2018	2017	2016
Årlig	6,0	9,2	5,7	7,6	10,8
Akkumulerat 5 år	7,9	8,0	7,3	8,3	9,2

1. Avkastningen beräknas exklusive ränteintäkter gällande balanserade vinstmedel.

Effektivitet i hanteringen av statliga avtalsförsäkringar

Vi ska enligt regleringsbrevet återrapportera effektiviteten i vår hantering av statliga avtalsförsäkringar och göra jämförelser över tid. I figur 4.1 jämförs utvecklingen av den faktiska administrationskostnaden för statliga avtalsförsäkringar, med hur kostnaden skulle ha sett ut om pris- och löneomräkningen (PLO) bestämt kostnadsutvecklingen under samma år.

Figur 4.1 – Kostnadsutveckling jämfört med PLO-utveckling, tkr

Nivån 2013 är satt till medelvärdet av de faktiska kostnaderna under åren 2010 – 2013. Den blå kurvan visar hur de faktiska kostnaderna för administrationen av statliga avtalsförsäkringar har utvecklats under åren 2014 – 2020. Den gula kurvan visar hur de genomsnittliga faktiska kostnaderna för åren 2010 – 2013 hade utvecklats om de förändrats med PLO-omräkningen⁶ under perioden 2014 – 2020. Kostnaden för vår hantering av de statliga avtalsförsäkringarna har sedan 2013 haft en långsammare ökning än om den hade följt PLO-omräkningen.

Ett annat mått på hur effektiviteten i hanteringen av statliga avtalsförsäkringar utvecklats redovisas i tabell 4.8. I tabellen visas driftkostnaden per försäkrad uppdelad på förmånsbestämd pension och premiebestämd pension.

⁶ PLO-jämförelsen baseras på respektive års PLO-omräkning, viktad med SPV:s kostnadsfördelning mellan personal, lokaler och övriga driftkostnader.

Tabell 4.8 – Kostnad per försäkrad

	2020	2019	2018
Förmånsbestämd pension			
Kostnad, tkr	199 508	197 336	192 073
Antal försäkrade	509 087	510 974	512 480
Kostnad per försäkrad, kr	391,9	386,2	374,8
Premiebestämd pension			
Kostnad, tkr	43 676	42 448	39 481
Antal försäkrade	853 801	841 170	830 826
Kostnad per försäkrad, kr	51,2	50,5	47,5

Antalet försäkrade inom förmånsbestämd pension minskade något jämfört med 2019, medan antalet försäkrade inom premiebestämd pension ökade. Att kostnaden per försäkrad inom förmånsbestämd pension ökade trots att beståndet minskade, beror på att den uppbyggda infrastrukturen fortsatt är nödvändig och därmed inte påverkas i någon större utsträckning av förändringen i antalet försäkrade.

På den förmånsbestämda sidan ökade driftkostnaden per försäkrad från 386,2 kronor till 391,9 kronor. Ökningen är därmed 1,48 procent, vilket är en något lägre ökningstakt än om driftkostnaden hade ökat med det beräknade PLO-talet som förändrades med 1,57 procent.

På den premiebestämda sidan ökade driftkostnaden per försäkrad från 50,5 kronor till 51,2 kronor. Ökningen på 1,37 procent var således lägre än ökningen i det beräknade PLO-talet.

SPV:s prestationer och ärenden

Matrikelföring.....	41
Finansiering av pensioner	43
Beslut om pensioner och ersättningar.....	45
Utbetalning av pensioner och ersättningar.....	47
Övriga tjänster.....	49

SPV:s prestationer och ärenden

SPV:s arbete brukar sammanfattas i fyra prestationer: matrikelföring, finansiering av pension, beslut om pensioner och ersättningar samt utbetalning av pensioner och ersättningar.

Indelningen av prestationerna har gjorts med utgångspunkt i SPV:s instruktion (SFS 2007:832) 2 §. Uppställningen nedan visar sambandet mellan valda prestationer och myndighetens uppgifter enligt instruktionen.

Prestation	Uppdrag enligt SPV:s instruktion
Matrikelföring	Svara för matrikelföring av dem som omfattas av statliga tjänstepensionsbestämmelser.
Finansiering av pension	Besluta om försäkringstekniska riktlinjer och premier, debitera myndigheter och andra arbetsgivare som är anslutna till de statliga avtalsförsäkringarnas premier samt svara för att värdet av statens åtagande i fråga om dessa försäkringar kan redovisas.
Beslut om pensioner och ersättningar	Besluta om och betala ut tjänstepensionsförmåner, tjänstegruppliv ersättningar samt pensionsersättningar och särskilda pensionsersättningar.
Utbetalning av pensioner och ersättningar	

Till de fyra prestationerna har vi valt att lägga till en redovisning av övriga tjänster. För varje prestation redovisas volymer.

I förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag finns krav på att antalet och styckkostnaden för ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska redovisas. För att handläggningen ska räknas som ett ärende ska den innefatta myndighetsbeslut som rör enskilda. Vi redogör därför också under prestationen beslut om pensioner och ersättningar för antal och styckkostnader för det som vi definierar som våra ärenden i förordningens mening. Detta skiljer sig åt från tidigare årsredovisningar då vi redovisat antal och kostnad för samtliga prestationer.

Att enbart redogöra för det som anses vara våra ärenden ger inte en heltäckande bild av SPV:s verksamhet. Ofta är det så att de uppgifter som en pension baseras på, samlas in under många år. Dessa uppgifter ligger sedan till grund för en löpande finansiering av pensionen som pågår under lika lång tid. När det är dags för pension tas beslut om förmånen som sedan normalt betalas ut under flera decennier. Vi redovisar därför också verksamheten inom alla de fyra prestationerna i mer beskrivande termer. En fördjupning av kvaliteten inom respektive prestation redovisas dessutom i avsnittet SPV:s kvalitetsarbete.

Matrikelföring

SPV har i uppdrag att ansvara för sammanställning av anställningsuppgifter för de personer som omfattas av statliga tjänstepensionsbestämmelser.

Matrikelföring innebär att vi samlar in och registrerar uppgifter om anställningar för personer som är eller har varit statligt anställda eller som arbetar inom bolagiserade verksamheter som SPV administrerar. Det gäller till exempel uppgifter om lön, tjänstetid och arbetsgivare. Månatligen levererar totalt cirka 320 arbetsgivare uppgifter om lön och tjänstgöringstid samt beräknade premier för den premiebestämda pensionen (den obligatoriska delen, den valbara delen och flexpension) till SPV. Av dessa arbetsgivare är det nästan 250 stycken som levererar sina uppgifter via maskinell överföring från sina lönesystem och resterande rapporterar in uppgifterna manuellt.

Det mesta av SPV:s arbete inom området sker automatiserat. När vi tar emot uppgifterna sker maskinella kontroller och majoriteten av de lämnade uppgifterna är korrekta. De uppgifter som fastnar i kontrollerna utreds och vi arbetar kontinuerligt med att korrigera och kvalitetssäkra uppgifterna i samarbete med arbetsgivarna.

En matrikel ska föras för alla som bestämmelserna gäller för. Matriklarna kan också innehålla uppgifter om andra anställningar som kan ha betydelse. Det är arbetsgivarna som ska lämna de uppgifter som behövs för att vi ska kunna samla in anställningsuppgifterna enligt föreskrift AgVFS 2001:1 A.

Tabell 5.1– Matriklar, antal

	2020	2019	2018
Antal matriklar	1 114 316	1 110 916	1 106 729

Antalet matriklar motsvarar antalet personer upp till 65 års ålder som har, eller har haft, en statlig anställning. En person har bara en matrikel oavsett hur många statliga anställningar personen haft. Antalet matriklar ökar något. Anledningen är att det är fler som påbörjat en första statlig anställning än det är personer som fyllt 65 år.

Genom Ekonomistyrningsverkets EA-värdering⁷ följer vi varje år upp om arbetsgivarna lämnar korrekta anställningsuppgifter till våra matrikelregister.

Tabell 5.2 – Arbetsgivare som har lämnat godkända anställningsuppgifter till SPV, antal¹

Resultat	2019	2018	2017
Svar "Godkänd"	193	186	183
Svar "Delvis godkänd"	4	4	9
Svar "Underkänd"	0	0	0

1. Uppgifterna i tabellen hämtas från Ekonomistyrningsverkets EA-värdering. Eftersom den är klar först under efterföljande vår redovisar vi 2019 års värden.

Av resultatet framgår att antalet arbetsgivare med godkända uppgifter är på en fortsatt hög nivå och att nästan alla arbetsgivare klarade SPV:s krav även 2019.

Aktualisering

De anställningsuppgifter som arbetsgivarna rapporterar till oss använder vi för att beräkna pensioner enligt statliga avtalsförsäkringar. Det är viktigt att samtliga anställningsuppgifter är korrekta och uppdaterade under en persons hela anställningstid för att vi ska kunna göra rätt beräkningar. Om uppgifterna för en person inte är uppdaterade beräknas premier och försäkringsteknisk avsättning med ett schabloniserat antagande om tjänstetid. Vi arbetar löpande med att uppdatera historiska anställningsuppgifter och att beräkna tjänsteår. Det arbetet kallas för aktualisering.

⁷ Myndigheterna under regeringen får årligen en ekonomiadministrativ värdering (EA-värdering) som fastställs av Ekonomistyrningsverket. Värderingen mäter hur väl myndigheterna följer de ekonomiadministrativa bestämmelserna för verksamheten.

Tabell 5.3 – Aktualiseringsgrad, procent

	2020	2019	2018
Total aktualiseringsgrad	97,80	97,49	97,06

Tabellen visar andelen personer med korrekta anställningsuppgifter för de personer som ingår i skuldberäkningen per den 31 december respektive år. Den totala aktualiseringsgraden har fortsatt att öka något. Vi har dock begränsad möjlighet att öka aktualiseringsgraden ytterligare eftersom vi är beroende av information från andra pensionsaktörer eller privatpersoner.

Finansiering av pensioner

SPV hanterar finansieringen av tjänstepensioner och förmåner utifrån inrapporterade anställningsuppgifter. I arbetet ingår finansiering av både förmånsbestämda och premiebestämda pensioner enligt statliga avtal och för bolagiserad verksamhet. SPV beräknar pensioner, premier och avgifter, fakturerar arbetsgivare och förmedlar premier till försäkringsgivare. Det ingår också att reglera pensionsmedel för skuldförande arbetsgivare. Vi beräknar försäkringstekniska avsättningar, gör prognoser, utför försäkringstekniskt arbete och ger stöd till arbetsgivare i premie- och finansieringsfrågor.

Förmånsbestämda pensioner

Statliga avtal

I SPV:s uppdrag ingår att fastställa försäkringstekniska riktlinjer för det statliga området. Utifrån riktlinjerna och de anställningsuppgifter som arbetsgivarna rapporterar in fakturerar vi varje månad förmånsbestämda premier för tjänstepensionsavtalet PA 16. Premieberäkningarna görs maskinellt för varje individ och förmån. Ett mindre antal engångspremier beräknas manuellt. En gång per år beräknas även premieprognoser för de statliga arbetsgivarnas premiekostnader för nästkommande år. I år har dessa prognoser kompletterats med scenarios för de nästkommande två åren.

Riktlinjerna ligger även till grund för beräkningarna av statens pensionsskuld som redovisas i denna årsredovisning. Huvuddelen av skuldberäkningarna görs maskinellt, men för ett fåtal mindre bestånd görs manuellt beräknade kompletteringar.

Både maskinella och manuella beräkningar av premier och skuld kontrolleras enligt fastställda rutiner så att resultaten överensstämmer med gällande riktlinjer. Vi förvaltar den statliga försäkringsmodellen, gör avstämningar och ser till att underlag, processer och rutiner finns tillgängliga för granskning av interna och externa revisorer. Vi har hög automatiseringsgrad men jobbar också löpande för att öka den ytterligare. Vi arbetar även löpande med att öka transparensen i processer och dokumentation.

Avtalskonstruktionen i PA 16 gör att ålderspensionen från statlig anställning är helt premiebestämd för personer födda 1988 eller senare. De förmånsbestämda pensionerna kommer dock att finnas kvar en lång tid framöver. Under nuvarande avtalsregler kommer intjänande till förmånsbestämd ålderspension att upphöra 2053. Efter det återstår dock många decennier med utbetalningar innan den sista pensionsutbetalningen görs.

Tabell 5.4 – Antal personer som har beviljats eller tjänat in rätt till en förmånsbestämd pension, statliga avtal

	Försäkrings- rörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Arbetsgivarnas åtaganden	Totalt 2020	Totalt 2019	Totalt 2018
Aktiva/fribrevshavare	259 926			4 181	264 107	263 371	263 937
Livräntehavare	15 484	10 421		108	26 013	27 743	29 518
Förmånstagare	140 507	72 332	1 457	4 671	218 967	219 860	219 025
Totalt	415 917	82 753	1 457	8 960	509 087	510 974	512 480

För personer som omfattas av tjänstepensionsavtalen PA 03 eller i PA 16 Avdelning 2 beräknar SPV varje månad värdet på de intjänade pensionsrätterna. SPV beräknar även pensionsrätter, så kallade livräntor, för personer som omfattas av PA-91 eller äldre avtal.

Bolagiserad verksamhet

SPV hanterar finansiering av förmånsbestämd pension för ett antal arbetsgivare som har bolagiserats efter att tidigare varit statliga. Vi gör skuldberäkningar och levererar andra relaterade underlag enligt avtal med respektive bolag.

Skuldberäkningarna görs i huvudsak maskinellt, men vissa av underlagen tas fram manuellt. Vi fungerar också som expertstöd i frågor som rör bolagens försäkringstekniska beräkningar.

De anställningsuppgifter som de bolagiserade arbetsgivarna lämnar till oss används som grund för att varje månad beräkna deras kostnad för den förmånsbestämda pensionen. SPV fakturerar sedan arbetsgivarna motsvarande summa.

Tabell 5.5 – Antal personer som har beviljats eller tjänat in rätt till en förmånsbestämd pension, bolagiserad verksamhet

Prestation	2020	2019	2018
Aktiva/fribrevshavare	40 785	43 711	45 458
Livräntehavare	17 046	20 072	21 834
Förmånstagare	60 503	62 331	62 616
Totalt	118 334	126 114	129 908

Försäkringsbeståndet fortsätter att minska inom de pensionsavtal som vi administrerar. Flera av arbetsgivarna har valt andra pensionsavtalslösningar för sina nyanställda.

Premiebestämda pensioner enligt statliga avtal m.m.

Premiebestämda premier betalas in till SPV av arbetsgivarna varje månad utifrån vissa bestämda procentsatser av löneunderlaget.

Premierna för den obligatoriska delen (kompletterande ålderspension och ålderspension obligatorisk) samt premier för ålderspension flex förmedlar vi till Kåpan Pensioner. Premierna för den valfria delen (ålderspension valbar och individuell ålderspension) förmedlar vi till den försäkringsgivare som den anställda har valt.

Valbara delen

Under 2020 administrerade SPV den valbara delen för totalt 314 515 individer. Jämfört med 2019 är antalet något lägre.

Tabell 5.6 – Individer i den valbara delen, antal

	2020	2019	2018
Antal individer	314 515	315 215	318 184

Obligatoriska delen

Under 2020 administrerade SPV totalt 853 801 försäkrade på uppdrag av Kåpan Pensioner. Antalet försäkrade fortsätter att öka i ungefär samma takt som tidigare.

Tabell 5.7 – Försäkrade i den obligatoriska delen, antal

	2020	2019	2018
Antal försäkrade	853 801	841 170	830 826

Beslut om pensioner och ersättningar

SPV har i uppdrag att besluta om tjänstepensionsförmåner, tjänstegruppliv ersättningar, pensionsersättningar och särskilda pensionsersättningar. SPV administrerar även förmåner på uppdrag av Kåpan Pensioner samt förmåner relaterade till andra pensionsavtal på uppdrag av olika statliga bolag. Vi räknar också om förmåner när det kommer in ändrade eller nya uppgifter.

För att handläggningen ska klassas som ett ärende enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska den innefatta myndighetsbeslut som rör enskilda. Våra beslut om pensioner och ersättningar faller in under den kategorin och vi redovisar därför antal och styckkostnad för våra beslut enligt förordningen. När ett beslut om pensionsförmån fattas, har det föregåtts av finansiering av förmånen under lång tid och efter att beslutet är taget kommer förmånen troligtvis att betalas ut under lång tid. Beslutet är därför en liten del av en pensionsförmåns hela livscykel.

Arbetet inom området är till stor del automatiserat men innehåller alltid en viss mån av manuell hantering. För att säkerställa en god kvalitet arbetar SPV kontinuerligt med olika typer av kontroller innan beslut fattas. Läs mer om kvalitetsarbetet i avsnittet SPV:s kvalitetsarbete.

Antal

I tabellen nedan visas antalet beslut för statliga förmånsbestämda pensioner, ersättningar m.m. och förmånsbestämda pensioner inom bolagiserad verksamhet samt antalet påbörjade premiebestämda pensioner hos Kåpan Pensioner.

I gruppen förmånsbestämda pensioner och ersättningar ingår ålderspensioner, sjukpensioner, efterlevandepensioner och livräntor. Även fall när pensionen har räknats om ingår. Inom statliga förmånsbestämda pensioner, ersättningar m.m. administreras också pensionsersättningar och delpensioner.

Tabell 5.8 – Beslut, antal

	2020	2019	2018
Totalt antal statliga förmånsbestämda pensioner, ersättningar m.m.	19 496	22 962	28 424
Totalt antal förmånsbestämda pensioner inom bolagiserad verksamhet	6 191	8 914	8 421
Påbörjade utbetalningar, Kåpan Pensioner	17 771	19 046	18 390
Totalt antal	43 458	50 912	55 235

Det totala antalet beslut har minskat sedan föregående år. Minskningen förklaras av tre faktorer. Det är färre ärenden inom gruppen förmånsbestämda pensioner, ersättningar m.m. inom statlig verksamhet. Det är främst antalet ärenden kopplat till livräntor och omräkningar som minskat. Det totala antalet förmånsbestämda pensioner inom bolagiserad verksamhet har också minskat jämfört med föregående år. Det beror på att SPP tog över pensionsadministrationen som rör sjuk- och familjepensionsåtaganden för PostNord från och med den 1 september 2020. Minskningen av påbörjade utbetalningar för Kåpan Pensioner kan förklaras med ändrade uttagsregler. Från och med hösten 2020 sker inte utbetalningen automatiskt vid 65 års ålder och då påbörjas inte lika många förstautbetalningar vid den åldern. Där kommer sannolikt de betalningar som inte påbörjas per automatik vid 65 års ålder under 2020 att bidra till fler påbörjade utbetalningar kommande år.

Antal och styckkostnad, ärenden

I detta avsnitt redovisar vi antal och styckkostnad för våra ärenden enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. I tabell 5.9 ingår antal och styckkostnad för arbetet med att besluta om statliga förmånsbestämda pensioner, ersättningar m.m.

Beräkningen av antal ärenden och styckkostnad per ärende är ett för 2020 nytt beräknat mått som skiljer sig väsentligt från tidigare års redovisade antal och styckkostnader. Detta gör att vi i tabell 5.9 endast redovisar uppgifter för 2020. Dels omfattar siffrorna inte alla beslut i tabell 5.8 utan enbart de som rör statliga förmånsbestämda pensioner, ersättningar m.m., dels definieras ärenden på ett annat sätt än prestationen beslut i tidigare årsredovisningar. Det nya måttet innehåller endast den beräknade direkta kostnaden, till skillnad från

tidigare mått som inkluderade påslag såsom overheadkostnader. Uppgifterna från tidigare år är därför inte möjliga att räkna om till det nya måttet.

Tabell 5.9 – Kostnad för beslut om pensioner och ersättningar

	2020
Kostnader, tkr	14 517
Antal beslut om pensioner och ersättningar m.m.	19 496
Kostnad per beslut, kr	745

De 19 496 beslut om pensioner och ersättningar som fattades 2020 har genererat en kostnad på drygt 14,5 miljoner kronor. Det ger kostnaden 745 kronor per beslut.

Utbetalning av pensioner och ersättningar

SPV betalar ut tjänstepensionsförmåner, tjänstegruppliv ersättningar samt pensionsersättningar och särskilda pensionsersättningar. Uppdraget innefattar även utbetalningar på uppdrag av Kåpan Pensioner, utbetalningar för olika statliga bolag samt utbetalningar ur vissa fonder.

Under 2020 utförde vi knappt 4,4 miljoner utbetalningar på totalt drygt 16,3 miljarder kronor. Av dessa sker nästan alla utbetalningar automatiskt. SPV hanterar endast cirka 6 000 utbetalningar om året manuellt. En utbetalning från SPV kan gälla en eller flera förmåner. Tabellen nedan visar hur utbetalningarna har fördelats.

Tabell 5.10 – Utbetalningar, tkr

	2020	2019	2018
Enligt statliga bestämmelser - exkl. på uppdrag av Kåpan Pensioner	11 190 131	10 995 533	10 682 950
På uppdrag av Kåpan Pensioner	3 117 991	2 962 808	2 909 696
Bolagiserad verksamhet	1 746 271	1 752 110	1 807 608
Tjänstegruppliv (TGL)	184 452	189 099	220 187
Personskada (PSA)	62 485	67 747	68 125
Summa	16 301 330	15 967 297	15 688 566

För att effektivisera, automatisera och säkerställa god kvalitet när det gäller våra utbetalningar, görs löpande förbättringar i utbetalningssystemet. Under året har arbetet, förutom löpande förvaltning och förbättringar, fokuserat på att förbereda utbetalningssystemet inför det kommande plattformsbudet för att säkerställa att vi har fortsatt god kvalitet. SPV gör även kvalitetskontroller för att vara säkra på att system och handläggning håller så hög kvalitet som möjligt. Läs mer om kvalitetskontroller i avsnittet om SPV:s kvalitetsarbete.

Återkrav

SPV kan kräva tillbaka pengar genom ett så kallat återkrav. Den ekonomiska redovisningen av återkrav gäller alla de händelser som vi har upptäckt i olika kontroller. Till exempel får vi dödsfallslistor från Skatteverket och uppgifter om civilståndsåändringar av Pensionsmyndigheten som kan påverka utbetalningen från SPV.

Tabell 5.11 – Möjliga återkrav utifrån för mycket utbetald pension och dess felorsaker, tkr

	2020	2019	2018
Fel som SPV inte råder över	2 878	2 005	3 664
Fel orsakade av SPV	127	142	566
Totalt	3 005	2 147	5 167¹

1. Totalen 2018 är inte summan av de två ovanstående raderna i tabellen. Under 2018 efterskänktes en balans på 937 tkr eftersom den härrörde så långt tillbaka i tiden. Dessa återkrav kategoriserades inte utifrån fel som inte SPV råder över respektive fel orsakade av SPV.

Värdet av möjliga återkrav har ökat jämfört med föregående år. Detta beror bland annat på att vi har hanterat fler återkrav och återkrav med högre belopp.

Tabell 5.12 – Årets återkravshändelser (fakturerade), tkr

	2020	2019	2018
Ingående balans	946	1 006	2 442
Årets faktureringar	2 517	2 340	2 397
Årets inbetalningar	-2 673	-2 400	-3 833
Utgående balans	790	946	1 006

Årets inbetalningar ligger på ungefär samma nivå som 2019.

Kontroll av arbetsinkomst

Vi gör årligen en kontroll av arbetsinkomst för kunder med utbetalning av pensionsersättning eller särskild pensionsersättning. Inkomstuppgifter från Skatteverket ligger till grund för kontrollerna och syftet är att säkra att vi inte betalar ut felaktiga belopp.

Under 2020 har 39 ärenden kontrollerats för inkomståret 2018, detta kan jämföras med 2019 då vi kontrollerade 73 ärenden för 2017. Minskningen av antalet kontrollerade ärenden beror på att det är färre personer som beviljats pensionsersättning eller särskild pensionsersättning efter att trygghetsavtalet för några år sedan ersattes med avtal om omställning.

Tabell 5.13 – Kontroll av arbetsinkomst, tkr

	2020	2019	2018
Ingående balans	1 628	1 827	2 408
Årets faktureringar	423	1 468	1 320
Årets inbetalningar	-520	-1 667	-1 901
Utgående balans	1 531	1 628	1 827
Andel inbetalat (%)	1,23	1,34	1,44

Ett resultat av kontrollerna är att SPV under året krävt att 423 148 kronor ska betalas tillbaka. Summan som hittills betalats in till SPV är 519 794 kronor där återbetalningar från föregående år medfört att summan överskrider årets totala fakturering.

Övriga tjänster

Det finns ett antal verksamhetsuppdrag som inte redovisas bland SPV:s fyra prestationer. Dessa uppdrag redovisar vi som övriga tjänster. Det gäller uppdraget att genomföra kansliuppgifter åt Pensionsnämnden PA 16 och Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd och förvaltningen av SPV:s stiftelser. SPV levererar statistik till regeringen och administrerar pensioner för Sveriges riksdagsledamöter och pensioner till före detta riksdagsmän som har rätt till inkomstgaranti. Vi tar också in avgifter från arbetsgivarna och vidarebefordrar dem till Trygghetsstiftelsen. Nedan ger vi en mer utförlig beskrivning av några av uppdragen.

Riksdagsförvaltningen

SPV sköter administrationen av pensioner samt inkomstgaranti och ekonomiskt omställningsstöd för riksdagsledamöter.

Trygghetsstiftelsen

Trygghetsstiftelsen finansieras av alla statliga arbetsgivare med en avgift som baseras på en procentuell andel av lönesumman. SPV och Trygghetsstiftelsen har en överenskommelse om att SPV ska bistå med att administrera inbetalning av avgifterna. Uppdraget innebär i huvudsak att SPV inför varje kalenderår informerar de statliga arbetsgivarna om den årliga avgiften, att SPV gör avstämningar av inbetalningarna varje månad och årsvis samt att SPV hanterar påminnelser och fakturerar ränta.

Kansliuppgifter

På uppdrag av kollektivavtalsparterna på det statliga avtalsområdet fungerar SPV som kansli för Pensionsnämnden PA 16. SPV utför också administrativa och handläggande uppgifter åt Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd.

Stiftelser som SPV förvaltar

SPV har under året förvaltat följande tre stiftelser genom så kallad anknuten förvaltning: stiftelsen SPV:s samfond, stiftelsen Juris doktor H Cavallis pensionsfond och stiftelsen Filéen-Westzynthius samfond. Om en person lever under svåra ekonomiska förhållanden och har varit statligt anställd eller är efterlevande till någon statligt anställd, kan hen ansöka om ekonomiskt stöd från stiftelserna. På uppdrag av SPV har Kammarkollegiet förvaltat stiftelsernas kapital och gjort de faktiska utbetalningarna. Stiftelsernas kapital är placerat i Kammarkollegiets konsortium GIVA. För stiftelserna gör SPV separata årsredovisningar som beslutas av SPV:s styrelse.

Tabell 5.14 – Marknadsvärde, tkr

Marknadsvärde	2020 ¹	2019	2018
SPV:s samfond	43 485	44 481	38 006
Juris doktor H Cavallis pensionsfond	9 135	9 338	7 989
Filéen-Westzynthius samfond	12 381	12 656	10 818
Total	65 001	66 475	56 813

1. Värden för 2020 är preliminära tills stiftelsernas årsredovisningar är beslutade.

Tabell 5.15 – Nettoavkastning, tkr

Nettoavkastning	2020¹	2019²	2018³
SPV:s samfond	1 241	2 062	2 491
Juris doktor H Cavallis pensionsfond	231	402	508
Filéén-Westzynthius samfond	333	568	687
Total	1 805	3 032	3 686

1. Värden för 2020 är preliminära tills stiftelsernas årsredovisningar är beslutade.
2. De definitiva beslutade värdena för 2019 ändrades efter att årsredovisning 2019 fastställts.
3. De definitiva beslutade värdena för 2018 ändrades efter att årsredovisning 2018 fastställts.

Tabell 5.16 – Utdelning, tkr

Nettoavkastning	2020¹	2019	2018
SPV:s samfond	1 118	1 856	1 762
Juris doktor H Cavallis pensionsfond	208	362	354
Filéén-Westzynthius samfond	300	509	481
Total	1 626	2 727	2 597

1. Värden för 2020 är preliminära tills stiftelsernas årsredovisningar är beslutade.

SPV:s kvalitetsarbete

Kvalitetsprocess	52
Kvalitetskontroll	52
Kvalitetsbedömning	53
Kvaliteten i handläggningen av tjänstematriklar	53
Kvaliteten i handläggningen av intjänade pensionsrätter	54
Kvaliteten i handläggningen av förmånsbeslut	54
Kvaliteten i handläggningen av förmånsutbetalningar	55

SPV:s kvalitetsarbete

SPV:s verksamhet har god kvalitet. Med god kvalitet menar vi rätt förmån, i rätt tid och rätt finansierad. SPV ska redovisa utvecklingen av kvaliteten i handläggningen av tjänstematriklar, hittills intjänade pensionsrätter, förmånsbeslut och förmånsutbetalningar. Vi ska även redogöra för hur vi arbetar för att förbättra kvaliteten och för att säkerställa en korrekt handläggning. Dessa återrapporteringskrav och den hantering som görs inom verksamheten presenteras i det här avsnittet.

Vårt kvalitetsarbete består av två områden, kvalitetsprocess och kvalitetskontroll. Kvalitetsprocessen rymmer vårt löpande kvalitetshöjande arbete inklusive de förbättringar vi gör. Det vi kallar för kvalitetskontroll genomförs årligen och innebär att vi kontrollerar nyligen handlagda ärenden.

Kvalitetsprocess

Viktiga inslag i vår kvalitetsprocess är upprättande och uppdateringar av rutinbeskrivningar och vägledningar, systemförvaltning, systemutveckling samt uppföljning av att bestämmelserna tillämpas på rätt sätt i vår handläggning.

Vi har ett kvalitetsregister i vårt handläggningssystem som systematiskt söker ut indikationer på brister eller bristande uppgifter. Vi kan även lägga in brister manuellt i kvalitetsregistret. Bristerna utreds och åtgärdas sedan.

Kvalitetskontroll

SPV genomför kvalitetskontroller av handläggningen. Kvalitetskontrollens syfte är att systematiskt identifiera riskområden samt att hitta och åtgärda eventuella brister.

Kvalitetskontrollerna planeras så att vi med treårsintervaller kontrollerar det vi bedömt som riskområden och inom en femårsperiod kontrollerar de områden som inte klassificerats som riskområden. Kvalitetskontrollerna ger oss ett underlag för att bedöma kvalitetsutvecklingen på sikt.

I kontrollen gör vi först en övergripande granskning av ett stickprov inom ett specifikt område och kontrollerar korrektheten för ärendena i urvalet. Om den övergripande kontrollen indikerar brister i kvaliteten gör vi en

efterkommande fördjupad kontroll. Kvaliteten mäts i termer av andelen korrekta ärenden. Den redovisade kvalitetsgraden baseras på ett 90-procentigt konfidensintervall.

Vi följer även årligen upp resultaten av tidigare kvalitetskontroller för att säkerställa att bristerna åtgärdats.

Stora delar av våra verksamhetsresurser har varit inblandade i förberedelser och tester gällande plattformsbrytet för att kvalitetssäkra övergången till en modern och säker plattform. Därför har vi i år inte genomfört lika många kontroller som tidigare år. Vi bedömer ändå att vi har underlag för att uttala oss om kvaliteten i vår handläggning.

Resultatet av granskningarna kommenteras under respektive avsnitt.

Kvalitetsbedömning

Utgångspunkten för bedömningen av kvaliteten är dels vår kvalitetsprocess som rymmer det löpande kvalitetsarbete vi gör, dels kvalitetskontrollen som ger oss indikationer på hur vår kvalitet är. Eftersom kvalitetskontrollen inte slumpmässigt plockar ut ärendetyper eller områden att undersöka låter vi även tidigare års resultat av kvalitetskontrollen påverka den sammanfattande kvalitetsbedömningen. Av denna anledning rapporteras också tidigare års resultat från kvalitetskontrollerna i detta avsnitt.

Vi har i år valt att ändra vår bedömning av kvaliteten då vi har sett ett behov av att minska antalet nivåer. Tidigare har vi haft fem nivåer men från och med i år har vi valt att använda tre nivåer. Vi vill ha ett resultat som tydligt visar vår kvalitetsnivå och var behoven av förbättring finns. Vi har under året genomfört färre kvalitetskontroller än tidigare och har låtit vårt övriga kvalitetshöjande arbete vägas in i vår bedömning av kvaliteten. Till följd av att vi har färre nivåer när vi bedömer vår kvalitet kan årets kvalitetsbedömning inte göras med fullständig jämförbarhet med tidigare år. Vi har försökt att översätta tidigare års nivåer till årets för att fortfarande kunna uttala oss om utvecklingen över tid.

Kvalitetsbedömningen baseras på kontroller och kvalitetshöjande insatser som är gjorda under året samt resultatet av tidigare års kvalitetskontroller. Betyget speglar nuvarande kvalitetsnivå och om ytterligare utveckling är önskvärd. Bedömningsnivåerna är god, tillfredsställande och inte tillfredsställande. Resultaten av tidigare års kvalitetskontroller är översatta till den nya tregradiga skalan.

Bedömning

God	Områden som får denna bedömning är väl fungerande och behöver inte förbättras.
Tillfredsställande	Områden som får denna bedömning innebär att resultatet är godtagbart men att det finns behov av viss förbättring.
Inte tillfredsställande	Områden som får denna bedömning kan vara väl fungerande/godtagbara inom någon del men inte tillfredsställande i någon annan del, eller så är området som helhet inte tillfredsställande. Förbättringar inom området bedöms som nödvändiga.

Kvaliteten i handläggningen av tjänstematriklar

God kvalitet inom handläggning av tjänstematriklar handlar om att kontrollera att de uppgifter som ligger till grund för vår pensionsadministration är korrekta. För att kvalitetssäkra uppgifterna som arbetsgivarna lämnar till oss gör vi kontroller i flera steg.

Kvalitetsprocess

I kvalitetsprocessen har vi valideringskontroller som fångar upp eventuella brister i inrapporteringen av anställningar och löner från arbetsgivare. Förutom valideringskontrollerna arbetar vi aktivt med information till arbetsgivarna och för att hjälpa dem med inrapporteringen. När vi upptäcker att anställningsuppgifterna inte är korrekta utreder vi detta vidare mot arbetsgivarna. I år har vi gjort några större insatser till följd av felaktigt inrapporterade uppgifter från arbetsgivare. I slutet av året har vi arbetat intensivt tillsammans med en större myndighet för att rätta upp ett misstag i inrapporteringen. Vi har även hjälpt Statens servicecenter med rättningar av premiebestämda premier som under en längre tid varit felaktigt rapporterade för bland annat föräldralediga. Statens servicecenter rättade uppgifterna som sedan SPV kontrollerade och registrerade.

Kvalitetskontroll

Under 2020 har ingen kvalitetskontroll på området genomförts.

Under 2019 gjordes kvalitetskontroller för sjukpensioner samt ålderspensioner där utbetalning sker före 65 års ålder med temporär utbetalningstid. För sjukpensioner upptäckte vi vissa brister i rapporteringen från arbetsgivare men dessa medförde inga felaktiga belopp till kund. För ålderspension med temporärt uttag indikerade kvalitetskontrollen att kvalitetsnivån, översatt till den nya skalan, var god.

Under våren 2018 genomförde vi en granskning av tjänstematriklar i livränteprocessen. Vi fann inga fel. Detta indikerade att kvalitetsnivån var god.

År 2017 genomförde vi en granskning av tjänstematriklar i fribrevsprocessen. Två fel av mindre karaktär hittades. Det gjorde att vi genomförde en fördjupad kontroll inom extern samordning. I den kontrollen upptäckte vi fem fel varav fyra var av mindre karaktär och ett var allvarligt. Resultaten från kvalitetskontrollen indikerade att kvalitetsnivån var tillfredsställande.

Sammanfattande bedömning av kvaliteten

Vår sammanfattande bedömning är att kvaliteten i handläggningen av tjänstematriklar är fortsatt god. Vi arbetar för att upptäcka eventuella brister i inrapporteringen och samverkar med arbetsgivarna där det behövs. Eftersom vi inte har gjort någon kvalitetskontroll inom området så är bedömningen av utvecklingen av kvaliteten osäker.

Kvaliteten i handläggningen av intjänade pensionsrätter

God kvalitet innebär att kunden ska få korrekta uppgifter från SPV om sin kommande tjänstepension. SPV:s kvalitetsarbete inom området handlar om att de intjänade pensionsrätterna och finansieringen ska vara korrekt.

Kvalitetsprocess

Eventuella brister som vi upptäcker inom intjänade pensionsrätter markeras i kvalitetsregistret vilket medför att uppgifterna inte levereras till Mina sidor på spv.se och minpension.se. Det innebär att våra kunder bara får se det sin vi bedömer som korrekt information.

Vi har ett forum där vi samlar olika kompetenser som samarbetar kring kvalitetshöjande åtgärder i kvalitetsregistret. I år har vi också påbörjat ett arbete för att säkerställa att vi hanterar reglerna kring efterskydd på ett korrekt sätt. Det arbetet kommer att fortsätta några år framåt.

Kvalitetskontroll

Under 2020 har ingen kvalitetskontroll genomförts.

Under 2019 granskade vi ålderspensioner där utbetalning sker före 65 års ålder med temporär utbetalningstid. Inga fel hittades inom området och kontrollen indikerade att kvaliteten var god.

Under 2018 granskades handläggningen i livränteprocessen och även den indikerade god kvalitet.

Under 2017 inriktade vi kvalitetskontrollen i handläggningen av intjänade pensionsrätter på fribrev. Två fel hittades varav ett var av mindre karaktär och ett bedömdes som kännbart. Kvalitetskontrollen indikerade att kvaliteten var på en tillfredsställande nivå.

Sammanfattande bedömning av kvaliteten

Vår sammanfattande bedömning är att kvaliteten i handläggningen av intjänade pensionsrätter är fortsatt god. Ingen kvalitetskontroll inom området har gjorts, vilket gör det svårt för oss att bedöma utvecklingen av kvaliteten.

Kvaliteten i handläggningen av förmånsbeslut

God kvalitet innebär korrekt hantering tillsammans med rätt beslut. SPV:s kvalitetsarbete inom handläggning av förmånsbeslut syftar till att säkerställa att besluten är korrekta.

Kvalitetsprocess

Viktiga inslag i vårt kvalitetsarbete är upprättande och upprätthållande av rutinbeskrivningar, löpande systemförvaltning, systemutveckling, samverkan och uppföljning av att bestämmelser tillämpas på det sätt som följer av dess innebörd. Flera av våra förmåner har en relativt hög automatiseringsgrad och rättssäkerheten beror till stor del på hur väl de kontroller som är inbyggda i it-systemen fungerar. Automatiseringen har funnits i många år och är väl genomarbetad. Det har därmed skapats förutsättningar för att SPV ska ha en likformig och korrekt tillämpning.

Internrevisionens granskning av tillämpning av avtal och författningar har resulterat i att vi har påbörjat ett arbete med att kvalitetssäkra innehållet i några av våra beslut ytterligare. Vissa delar i det arbetet är åtgärdade medan andra delar kommer att fortsätta även nästa år.

Kvalitetskontroll

Under 2020 har vi granskat omräkningar av olika förmåner. Omräkning av förmåner görs då uppgifter som ligger till grund för beräkningen ändras. Vi granskade 150 omräkningar. Inga fel hittades.

Under 2019 genomfördes kvalitetskontroll för sjukpensioner och ålderspensioner där utbetalning sker före 65 års ålder med en temporär utbetalningstid. För sjukpensioner hittades inga fel, vilket indikerade god kvalitet. I kontrollen av ålderspensioner med utbetalning före 65 års ålder med temporär utbetalningstid hittades två fel. Sammantaget indikerade kontrollerna god kvalitet.

Under 2018 granskades handläggningen av förmånsbeslut gällande livräntor och handläggningen av tjänstegruppplivförsäkring. Inga fel påträffades vilket indikerade en god kvalitet.

Under 2017 granskades fribrevsprocessen och efterlevandeförmåner. För efterlevandeförmåner hittades två fel varav båda bedömdes som kännbara. I en fördjupad kontroll hittade vi ett kännbart fel. Vid den övergripande granskningen av fribrev hittades ett mindre fel. I en fördjupad kontroll av fribrev hittades två fel. Sammantaget indikerade kontrollerna på god kvalitet utifrån den granskade mängden ärenden.

År 2016 gjordes en kvalitetskontroll gällande lokalanställda där brister i handläggningen upptäcktes. Vi har inte prioriterat att utreda bristerna tidigare år då det finns indikationer på svårigheter att få tag i de uppgifter vi behöver. Vi har nu prioriterat att påbörja det utredningsarbetet, som kommer att ske i flera steg, för att se om vi kan få tag i de samordningsuppgifter vi behöver.

Sammanfattande bedömning av kvaliteten

Vi bedömer att kvaliteten i handläggningen av förmånsbeslut är fortsatt god. Årets kontroll visade på god kvalitet och förra årets kontroll visade på samma resultat. 2019 års kontroll var första gången vi granskade ett område vi redan granskat tidigare. Resultatet var god vid båda granskningstillfällena. Vi har ett förbättringsarbete att göra kring några av våra beslut efter internrevisionens granskning av tillämpning av avtal och författningar. Vi har påbörjat det arbetet men har en del kvar innan vi bedömer det som helt åtgärdat. Vi bedömer att utvecklingen går åt rätt håll.

Kvaliteten i handläggningen av förmånsutbetalningar

God kvalitet innebär att kunden ska få korrekta utbetalningar, i rätt tid. SPV:s kvalitetsarbete inom handläggningen av förmånsutbetalningar handlar om att säkerställa att vi betalar ut rätt belopp till våra kunder och att vi hanterar ändrade uppgifter som ligger till grund för utbetalningen på ett korrekt sätt.

Kvalitetsprocess

Utbetalningsprocessen är i stor utsträckning maskinell och rutinerna har funnits länge och är väl inarbetade. Det gör att felaktigheter har arbetats bort genom åren. Vi har påbörjat ett projekt för nytt utbetalnings- och beräkningssystem. Det nya systemet för med sig ökade möjligheter till kontroll och en mer enhetlig hantering av utbetalningar.

Under 2020 har SPV kunnat börja göra stickprov för en viss del av våra utbetalningar i vårt nya utbetalningssystem. Vi kvalitetssäkrar våra utbetalningar genom att jämföra beviljade förmåner med utbetalt belopp för att kontrollera att de stämmer överens. Inga fel har upptäckts i stickproven. När det nya utbetalningssystemet är fullt utvecklat kommer vi att göra stickprovskontroller inom alla förmåner i det nya systemet.

Kvalitetskontroll

Inom området har vi under 2020 granskat omräkningar av olika förmåner. Omräkning av förmåner görs då uppgifter som ligger till grund för beräkningen ändras. Vi har i år granskat 150 omräkningar och inga fel hittades.

Under 2019 genomfördes kvalitetskontroll för utbetalning av sjukpension och utbetalning av ålderspension före 65 års ålder med temporärt uttag. Inga fel hittades och kontrollerna indikerade god kvalitet.

Under 2018 kontrollerades utbetalningar av livränta och återkrav. Inga fel hittades och kontrollerna indikerade en god kvalitet.

2017 kontrollerade vi fribrev och inga fel hittades. Kontrollen indikerade god kvalitet.

Sammanfattande bedömning av kvaliteten

Vår sammanfattande bedömning är att kvaliteten i förmånsutbetalningar är fortsatt god. Implementeringen av det nya utbetalningssystemet har förbättrat våra möjligheter att kontrollera våra utbetalningar. Det samlade resultatet av kvalitetskontrollerna och förbättringen av utbetalningskontrollerna indikerar att kvaliteten inom området är något förbättrad.

Service och information

Fler digitala möten	58
Övergripande nöjdhet.....	59
Nöjdhet i våra kanaler	61

Service och information

Vi hanterar en stor mängd frågor från statligt anställda, pensionärer och arbetsgivare. Det är därför viktigt för oss att veta hur vår information och service upplevs, både för att kunna utveckla vår verksamhet och för att kunna redogöra för respektive grupps upplevelse enligt återrapporteringskraven. För att mäta upplevelsen har vi under året genomfört undersökningar bland de som möter oss i våra olika kanaler.

Fler digitala möten

Vi möter de anställda, pensionärerna och arbetsgivarna⁸ i flera olika kanaler. Personlig kontakt sker till exempel över telefon, via chatt eller mejl. Andra kontakter sker genom besök på vår webbplats eller vid utskick av pensionsinformation.

Bland de anställda som varit i kontakt med oss under året har många ett behov av att förstå hur tjänstepensionen fungerar och vad de kan förväntas få utbetalt från sin tjänstepension. Det är vanligt att de anställda som kontaktar oss vill börja planera för sin pension eller ansöka om den. Därför undrar många naturligt också hur stor pensionen blir totalt sett. Vi samarbetar därför nära med minPension och levererar uppgifter om den statliga tjänstepensionen dit.

Pensionärerna har framförallt funderingar om sina utbetalningar. En orsak till kontakt under året har varit för att få en sammanställning av årets utbetalningar. Behovet har främst uppstått till följd av ändrade skatteregler som gjort att vi och andra aktörer inte längre skickar ut kontrolluppgifter.

Arbetsgivarna kontaktar oss ofta för att få stöd och hjälp så att de i sin tur ska kunna ge besked till sina anställda.

Vi fortsätter att möta allt fler i våra digitala kanaler. Under året har närmare 670 000 besök skett på vår webbplats, vilket är något fler än tidigare. Vår kundservice har svarat på cirka 90 000 samtal, mejl och chattar. Antalet samtal har minskat medan antalet mejl är ungefär detsamma som tidigare år. Vi har under året svarat på drygt 30 procent fler chattar än föregående år. För att möta efterfrågan fortsätter vi att utveckla vår digitala service. Vi har bland annat förenklat och förtydligat innehållet och strukturen i e-tjänsten Mina sidor. För andra året i rad informerade vi om att den årliga pensionsinformationen finns att se om man loggar in på Mina sidor. Där finns nu också tidigare års uppgifter. Det har starkt bidragit till att vi under året har haft 13 procent fler inloggade besök på den e-tjänsten. Vår digitala service har också blivit mer användarvänlig och tillgänglig för fler användare. Detta genom att servicen anpassats till nya lagkrav kopplade till personer med funktionsnedsättning.

En stor del av de utskick vi gör levereras till pensionärernas och de anställdas digitala brevlådor. Under året har vi sett en stor ökning, där 52 procent av årets utskick var digitala jämfört med 2019 då 40 procent av utskicken skickades till en digital brevlåda.

---

⁸ Av arbetsgivarna är cirka tre fjärdedelar myndigheter, resterande fjärdedel utgörs främst av andra arbetsgivare som är anslutna till de statliga avtalsförsäkringarna.

I en tid som varit präglad av coronaviruset har vi också satsat extra för att nå ut med information till större grupper genom fler webbseminarier. Det är ett sätt att fylla ett identifierat informationsbehov och nå anställda och arbetsgivare över hela landet.

Övergripande nöjdhet

Sedan 2019 följer vi löpande upplevd nöjdhet i våra olika kanaler. De anställda, pensionärerna och arbetsgivarna får efter kontakten med oss möjlighet att svara på hur nöjda de är på en övergripande nivå⁹. Vi frågar de anställda, pensionärerna och arbetsgivarna hur nöjda de är med helheten kring mötet i respektive kanal utifrån en skala 1–5, där fem är mycket nöjd. Vi baserar vår bedömning av nöjdheten på svaren i våra undersökningar. Genom att mäta i flera kanaler får vi fler svar som underlag för vår bedömning av nöjdheten och vi kan löpande göra insatser för att rätta till eventuella brister.

I tabell 6.1–6.3 redovisas den övergripande nöjdheten¹⁰ för de anställda, pensionärerna och arbetsgivarna i de olika kanalerna. Vi jämför även resultaten mot föregående år. För de anställda och pensionärerna redovisas även resultatet uppdelat på män och kvinnor. Resultaten i de olika kanalerna slås sedan ihop till ett nöjdhetsvärde¹¹ för respektive grupp. En kanals bidrag till nöjdhetsvärdet är större ju fler kontakter som sker i kanalen.

De som kontaktar oss eller använder våra tjänster är på det stora hela mycket nöjda. De anställda är något mindre nöjda jämfört med pensionärerna och arbetsgivarna. I de kanaler där vi har en personlig kontakt är nöjdheten högre än den är i de kanaler där vi främst förmedlar information. Nöjdhetsvärdet, som alltså är en sammanslagning av betyget i de olika kanalerna, påverkas framför allt av resultatet i de kanaler där vi möter ett stort antal personer.

Tabell 6.1 – Övergripande nöjdhet

Övergripande nöjdhet	2020			2019		
Nöjdhetsundersökningar (skala 1–5)	Anställda	Kvinnor	Män	Anställda	Kvinnor	Män
Telefon	4,8	4,7	4,8	4,8	4,8	4,8
Chatt	4,8	4,9	4,8	4,9	4,9	4,9
E-post	4,4	4,5	4,2	4,6	4,7	4,5
E-tjänst Mina sidor	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,6
E-tjänst Gör ett val	4,2	4,2	4,1	4,1	4,2	4,1
E-tjänst Flytta dina pengar	4,5	4,3	4,6	4,3	4,0	4,5
Webbseminarium statligt anställda	4,1	4,2	3,9	4,2	4,2	4,1
Informationsträffar, statligt anställda	4,6	4,7	4,5	4,6	4,6	4,5
Utskick, årlig pensionsinformation, digitalt	3,9	3,9	3,8	3,9	3,9	3,9
Utskick, årlig pensionsinformation, papper	3,4	3,4	3,4	3,4	3,6	3,2
Nöjdhetsvärde	3,7			3,8		

De anställda är något mindre nöjda, det vill säga har ett lägre nöjdhetsvärde, jämfört med både föregående år och jämfört med pensionärer och arbetsgivare. Vi upplever att de anställda ofta har fler och mer komplexa frågor än pensionärerna och arbetsgivarna, som i stället kontaktar oss med mer återkommande frågeställningar. Vanliga behov bland de anställda är att få stöd och information för att kunna förstå hur tjänstepensionen fungerar och vad

⁹ Med övergripande nivå menar vi det betyg man anger på frågan: Hur nöjd är du med (kanal) som helhet?

¹⁰ Vi bedömer nöjdheten baserat på svaren i våra undersökningar fram till och med 31 oktober varje år. Skillnader i nöjdhetsvärde i kanalerna mellan de anställda och pensionärerna som helhet och de kvinnor och män som svarat i respektive grupp kan förekomma. Det kan till exempel bero på att det för hela gruppen även funnits respondenter som inte angett kön.

¹¹ Nöjdhetsvärdet är ett viktat medelvärde för respondenterna i respektive grupp som helhet. Nöjdhetsvärdet beräknas inte separat för kvinnor och män.

de förväntas få utbetalt. De anställda erbjuds också fler kanaler för möten. För de anställda sker många möten i samband med den årliga pensionsinformationen och genom besök på framför allt Mina sidor. Dessa kanaler är också de med lite lägre övergripande nöjdhet, vilket gör att måttet nöjdhetsvärde blir lite lägre. Vi bedömer att satsningar på dessa områden kan bidra till en höjning av värdet.

För att möta de anställdas behov att veta hur stor pensionen blir fortsätter vi att utveckla innehållet på Mina sidor. Vi ber även de anställda att logga in på minPension för att få en överblick över hela sin pension. Det bedömer vi kan bidra positivt till nöjdheten på sikt. Nöjdheten bland de anställda är i stort sett densamma för kvinnor och män sett över samtliga kanaler.

Tabell 6.2 – Övergripande nöjdhet – pensionärer

Övergripande nöjdhet				2019		
Nöjdhetsundersökningar (skala 1–5)	2020			2019		
	Pensionärer	Kvinnor	Män	Pensionärer	Kvinnor	Män
Telefon	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Chatt	4,9	4,9	4,9	5,0	5,0	5,0
E-post	4,2	4,0	4,4	4,8	4,8	4,8
E-tjänst Mina sidor	4,1	4,0	4,2	4,0	4,1	4,0
E-tjänst Dina utbetalningar	3,8	3,9	3,7	3,7	3,8	3,7
Nöjdhetsvärde	4,1			4,4		

Nöjdheten bland pensionärerna är mycket god även om den under året sjunkit något jämfört med föregående år, det vill säga måttet nöjdhetsvärde är något lägre 2020. Trots att nöjdheten med e-tjänsten Dina utbetalningar ökat jämfört med 2019 så är det fortfarande den kanal som har lägst övergripande nöjdhet. Pensionärerna kommer 2021 att kunna se en sammanställning av sina utbetalningar i tjänsten, något som inte varit möjligt under 2020. Vi bedömer att den förbättringen kan öka nöjdheten. Betyget för e-post har minskat under året men är fortfarande på en hög nivå. Vi kommer att analysera orsaken till det sänkta omdömet för att hitta möjliga åtgärder som skulle kunna öka nöjdheten för tjänsten. Inte heller bland pensionärerna finns några större skillnader i nöjdhet mellan kvinnor och män.

Tabell 6.3 – Övergripande nöjdhet – arbetsgivare

Övergripande nöjdhet		2020	2019
Nöjdhetsundersökningar (skala 1–5)	Arbetsgivare		Arbetsgivare
Telefon	4,6		4,8
E-post	4,6		5,0
E-tjänst Visa anställning	4,2		
E-tjänst Rapport direkt	3,9		
E-tjänst Fakturaspecifikationer	4,1		
E-tjänst Rapporter	4,0		
E-tjänst Hantera behörigheter	4,1		
Kurser arbetsgivare			4,7
Webbseminarium arbetsgivare	4,5		4,5
Nöjdhetsvärde	4,5		4,8

Arbetsgivarna är mycket nöjda med kontakten med oss även om nöjdheten som helhet minskat något, det vill säga måttet nöjdhetsvärde är något lägre 2020. Nytt för i år är att vi även följer nöjdheten i de e-tjänster som vi erbjuder arbetsgivarna som stöd i sitt arbete. Detta är sannolikt en förklaring till att årets sammanfattade

nöjdhetsvärde är något lägre än ifjol. Även för arbetsgivarna ser vi att nöjdheten är högre i de kanaler där vi har en personlig kontakt.

Nöjdhet i våra kanaler

I tabell 6.4 redovisar vi hur nöjdheten utvecklats över tid i några av de kanaler där vi erbjuder service och information till de anställda, pensionärerna och arbetsgivarna. De frågor vi ställer för att mäta nöjdheten i kanalerna ändrades 2019. Vi bedömer dock att frågorna ändrats så pass lite att vi kan jämföra förändringarna över tid i några av våra kanaler även med 2018.

Jämför vi nöjdheten i kanalerna mot tidigare år ser vi en fortsatt mycket hög nöjdhet framför allt i de kanaler där vi har en personlig kontakt, även om nöjdheten för främst e-post sjunkit något. För våra tjänster på spv.se ser vi en högre nöjdhet generellt. För våra webbseminarier ser vi fortsatt en hög nöjdhet.

Tabell 6.4 – Nöjdhet över tid¹

Jämförelse nöjdhet per kanal 2018 – 2020	Medelvärde betyg 2020	Medelvärde betyg 2019	Medelvärde betyg 2018
Telefon	4,8	4,8	4,8
Chatt	4,8	4,9	4,8
E-post	4,3	4,7	
E-tjänst Mina sidor	3,9	3,7	3,4
E-tjänst Dina utbetalningar	3,8	3,7	3,7
E-tjänst Gör ett val	4,2	4,1	4,3
E-tjänst Flytta dina pengar	4,5	4,1	4,4
Webbseminarie Anställda	4,1	4,2	
Webbseminarium arbetsgivare	4,5	4,5	

1. Nöjdheten baseras på svaren i våra undersökningar bland de statligt anställda, pensionärer och arbetsgivare som använt kanalerna fram till och med 31 oktober 2020. För 2018 baseras nöjdheten på hela året och även andra än statligt anställda, pensionärer och arbetsgivare ingår. För kanalerna e-post och webbseminarier finns inga jämförelsevärden för 2018.

Medarbetare

Kompetensförsörjning	64
Frisktal, sjukfrånvaro och arbetsmiljöarbete	65

Medarbetare

Det här avsnittet handlar om våra medarbetare, vår kompetensförsörjning, våra frisktal samt vår sjukfrånvaro. Vi beskriver också hur vårt arbetsmiljöarbete bedrivs. Då året präglats av coronaviruset, inleds avsnittet med en kort beskrivning av hur covid-19 påverkat arbetssituationen.

När smittspridningen blev omfattande i samhället, påbörjades tidigt förberedelser i linje med expertmyndigheternas rekommendationer för att möjliggöra att hela verksamheten skulle kunna ställas om till hemarbete. Sedan april har så gott som alla medarbetare arbetat hemifrån, sånär som i de fall där arbetsuppgifterna inte möjliggjort detta. Vi har trots detta kunnat upprätthålla vår löpande verksamhet och levererat samma goda service till våra kunder.

SPV hade vid utgången av året 244 anställda vilket är färre än föregående år. Antalet årsarbetskrafter har också minskat. Minskningen beror bland annat på att pensioneringar som grundregel inte har återbesatts.

Tabell 7.1 – Anställda och årsarbetskraft, antal

	2020	2019	2018
Antal anställda den 31 december	244	252	250
Visstidsanställda den 31 december	2	3	2 ¹
Årsarbetskrafter	232	236	236

1. Siffran angavs felaktigt till 4 i årsredovisning 2018.

Under 2020 anställde vi 22 personer vilket är marginellt färre än 2019. Antalet personer som slutade under 2020 var 29 personer, vilket är fler än fjolåret då 22 personer slutade sin anställning hos SPV.

Tabell 7.2 – Personalerfarenhet under året, antal

	2020	2019	2018
Anställda personer externt rekryterade	22	23	23
Antal personer som lämnat SPV	29	22	30

Könsfördelningen är något jämnare än den var föregående år. Vi var vid årets slut 61 procent kvinnor och 39 procent män i organisationen. Andelen anställda som är under 35 år har minskat något, medan andelen anställda mellan 35 och 54 år har ökat något. Åldersgruppen 55 år eller äldre ligger kvar på samma nivå som 2019.

Tabell 7.3 – Köns- och åldersfördelning, procent

	2020	2019	2018
Kvinnor	61	64	65
Män	39	36	35
Under 35 år	5	7	7
35 – 54 år	62	61	63
55 år eller äldre	33	33	30

Kompetensförsörjning

För att SPV ska ha rätt kompetens krävs att vi är en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla kompetens. Den pågående smittspridningen av coronaviruset har ställt nya krav på vårt rekryteringsförfarande och vi har under året ställt om till att enbart rekrytera på digital väg. Trots detta kan vi konstatera att vi inte har haft några problem med tillsättning av tjänster inom någon del av verksamheten samt att det varit många sökande på de utannonserade tjänsterna. Vår bedömning är att de åtgärder vi vidtagit under året, varav några beskrivs nedan, har bidragit till en väl fungerande kompetensförsörjning.

För att stärka SPV som en attraktiv arbetsgivare och skapa förutsättningar för att klara kompetensförsörjningen framåt arbetar vi med en rad olika aktiviteter. Vi samarbetar med Mittuniversitetet kring bland annat examensarbeten och internship. Inom ramen för Myndighetsnätverket arbetar vi aktivt med att låna in- och ut kompetens för att fylla kompetensgap och med att kravställa på och utveckla nätverkets utbildningsutbud utifrån våra kompetensbehov. Vidare engagerar vi oss i nätverken CER och Bron och i deras aktiviteter för att attrahera potentiella medarbetare till oss och till regionen. Vi fortsätter också arbetet med utveckling av teambaserade arbetssätt, en lönetrappa för juniorer och en fortsatt kulturutveckling mot en ansvarskultur. En nyckelfaktor i kulturutvecklingen är att åstadkomma ett modernt medarbetarskap och ledarskap i en organisation där vi tillämpar ett agilt förhållningssätt. Ytterligare ett led i vårt kompetensförsörjningsarbete är att vi har infört ett kompetensråd, med syfte att samordna SPV:s samlade behov av kompetens. I det ingår att pröva olika typer av kompetensbehov som uppstår i verksamheten ur ett helhetsperspektiv, såsom intern kompetensförflyttning, rekrytering och konsultstöd.

Under våren 2020 genomförde vi en kompetenskartläggning, där vi kartlade befintliga medarbetares förmågor och formella kompetens. Kartläggningen visade att vi generellt har för få medarbetare som har goda kunskaper om vår kärnverksamhet, pensionsområdet och de avtal vi administrerar. I analysen ser vi också att förmågan att kunna kravställa på vår framtida verksamhetsutveckling är för låg, likaså förmågan att leda i förändring och ovisshet. För att stänga de identifierade kompetensgapen behöver vi fortsätta genomföra utbildningsinsatser samt arbeta med kraven och förväntningarna på ledarskapet. Det senare kommer att mynna ut i tydligt definierade kunskapskrav på våra chefer och utbildningar för att möta dessa krav. Den basplattan av kunskapskrav kommer att vara grunden till allt ledarskap på SPV oavsett chefsroll.

Utbildning är en central del i att utveckla kompetens. Arbetet med korta utbildningsmoduler, så kallad NanoLearning, har intensifierats och samtliga medarbetare har på detta sätt utbildats inom såväl miljö som säkerhet under året. I samarbete med Mittuniversitet har vi erbjudit medarbetarna möjlighet till kortare påbyggnadsutbildningar parallellt med arbetet, där data från vår organisation används i studierna. Konceptet av ständigt lärande i arbetslivet kommer vi att arbeta vidare med. På utbildningsområdet har coronavirusets påverkan

inneburit att vi har ställt om våra utbildningar till digital form. Vi kommer fortsätta med digitala utbildningsinslag även kommande år, då digital undervisning visat sig vara ett naturligt och framgångsrikt komplement till de traditionella utbildningarna.

Frisktal, sjukfrånvaro och arbetsmiljöarbete

Vår målsättning är att våra medarbetare ska ha ett hållbart arbetsliv. För att säkra det arbetar vi bland annat med en handlingsplan med aktiva åtgärder tillsammans med de fackliga parterna i arbetsmiljökommittén samt genom att chefer och medarbetare tar ansvar för kontinuerliga samtal om arbetsmiljön.

2020 har i många avseenden varit ett speciellt år med särskilda utmaningar då det absoluta flertalet medarbetare har arbetat hemma sedan i april. För att säkerställa arbetsmiljön såväl ur fysiskt såväl som psykosocialt perspektiv har vi arbetat nära företagshälsovården och erbjudit medarbetare stöd exempelvis i form av ergonomigenomgångar och samtal samt möjlighet att låna hem kontorsutrustning.

Tillsammans med vår fritidsförening har vi arbetat för att genomföra vissa friskvårdsaktiviteter trots att vi arbetar hemifrån. Vi har till exempel utmanat varandra i tipspromenader, i olika lopp och i att hitta flest kontroller i orienteringsutmaningen Hittaut.

I vårt arbete för att hålla sjukfrånvaron på en låg nivå arbetar vi aktivt med att följa upp orsaker till ohälsa. Vi fokuserar på att fånga tidiga tecken på ohälsa och tar snabbt kontakt med våra medarbetare vid sjukdom. Under året har vi i arbetet med att utveckla vår kultur fortsatt att förtydliga och utveckla vårt medarbetarskap och ledarskap. Ledarskapet har under 2020 fått rikta in sig på ett nytt sätt att arbeta med sina avdelningar och enheter, med täta avstämningar med både grupp och individ för att säkra de anställdas fysiska och psykiska välmående.

Det genomsnittliga antalet sjukdagar per anställd har minskat jämfört med förra året. Sjukfrånvaro som beror på sjukfall som är 60 dagar eller längre är oförändrad jämfört med både 2018 och 2019.

Tabell 7.4 – Sjukfrånvaro, antal dagar

	2020	2019	2018
Genomsnittligt antal sjukdagar per anställd	5	6	6
Varav över 60 dagar	2	2	2

I tabell 7.5 redovisas sjukfrånvaro och frisktal. Jämförelser mellan 2020 och tidigare år är behäftad med osäkerhet till följd av byte av lönesystem.¹² Sjukfrånvaron totalt har minskat från 2,9 till 2,4 procent sedan förra året.

Sjukfrånvaron har minskat för män medan den kvarstår på samma nivå som föregående år för kvinnor.

Sjukfrånvaron är därmed fortsatt högre för kvinnor än för män. Sett till åldersgrupper ser vi en minskning av sjukfrånvaro i gruppen 50 år och äldre men gruppen 30–49 år har fortfarande lägre sjukfrånvaro trots att de ligger kvar på samma nivå som ifjol.

Långvarig sjukfrånvaro är i antal timmar på samma nivå som 2019 men då sjukfrånvaron totalt sett sjunker, blir andelen på en högre nivå än 2019. Flera av de som har haft en längre sjukfrånvaro har kunnat komma tillbaka till arbetet helt eller delvis under 2020. Frisktalet är något lägre än under 2019 och landar strax under 70 procent.

12. I samband med att vi bytte till ett nytt lönesystem under 2020 kunde vi konstatera att beräkningen av sjukfrånvaro och frisktal skiljer sig mellan systemen, trots exakt samma grunduppgifter. Värdet för 2020 är därför inte helt jämförbart med tidigare års värden, som är hämtade ur det gamla lönesystemet. Statens servicecenter, som levererar tjänsten, har utrett frågan men ännu inte kommit fram till någon orsak till att skillnader uppstår.

Tabell 7.5 – Sjukfrånvaro och frisktal, procent¹

	2020	2019	2018
Kvinnor	3,0	3,0	2,9
Män	1,4	2,6	2,0
Totalt	2,4	2,9	2,6
30-49 år	2,0	2,0	2,4
50 år och äldre	2,7	3,7	2,7
Andel av sjukfrånvaro som är långvarig ²	45,9	37,2	36,2
Frisktal ³	69,8	71,2	71,8

1. I tabellen redovisas inte sjukfrånvaro för gruppen 29 år eller yngre. Detta eftersom antalet personer i gruppen inte överstiger tio.
2. Andel av sjukfrånvaro som är långvarig visar hur stor andel av de totala sjukdagarna som kommer från sjukfall som är 60 dagar eller längre. Även dag 1–59 i ett sjukfall på 60 dagar eller mer bidrar till att höja andelen långvarig sjukfrånvaro.
3. Frisktal enligt Centrogruppens definition. Frisktalet beräknas som total tillgänglig arbetstid för anställda med maximalt 40 timmar sjukfrånvaro och maximalt 3 sjuktillfällen under en löpande tolv månaders period dividerat med total tillgänglig tid.

Finansiell redovisning

Om SPV:s redovisning	68
Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	70
Resultaträkning	72
Balansräkning.....	73
Anslagsredovisning	75
Finansieringsanalys.....	76
Tilläggsupplysningar	78
Noter.....	81

Om SPV:s redovisning

SPV:s finansiella redovisning är indelad i två delar. Den ena delen är SPV:s egen administration. Den andra delen är statens totala åtagande för statliga tjänstepensioner med mera enligt försäkringsmodellen inom statliga avtalsförsäkringar. Den här redovisningen är unik i statsförvaltningen. Därför ger vi nedan en översiktlig förklaring till de olika delarna i redovisningen enligt försäkringsmodellen.

Pensionsrörelsen omfattar grenarna försäkringsrörelsen, äldre förmåner, övriga förmåner och särskild löneskatt. SPV hanterar även pensioner som arbetsgivarna tryggar genom skuldföring och vissa pensioner där utbetalningen belastar anslaget.

Försäkringsrörelsen omfattar förmånsbestämda pensioner och ersättningar till personer som haft pensionsgrundande anställning efter utgången av 1997. Försäkringsrörelsen består av följande delrörelser:

- Sparrörelsen
- Riskrörelsen
- TA-rörelsen
- TGL-rörelsen
- PSA-rörelsen

Arbetsgivarna betalar premier som är försäkringstekniskt fastställda till SPV. SPV betalar löpande ut pensioner. På de tillgångar som tillhör försäkringsrörelsen beräknas en avkastning och SPV redovisar en försäkringsteknisk avsättning, det vill säga en beräkning av nuvärdet av garanterade åtaganden.

Äldre förmåner omfattar förmånsbestämda pensioner och ersättningar till personer som slutat sin anställning innan försäkringsmodellen infördes (den 1 januari 1998). För dessa pensioner beräknas en försäkringsteknisk avsättning och pensionerna betalas ut löpande. Pensionerna finansierades genom en tidigare modell med lönekostnadspålägg, vilket innebär att inga premier betalas inom äldre förmåner.

Övriga förmåner omfattar förordnande- och chefs pensioner, pensioner till lokalanställda i utlandet, reservpensioner och pensioner i särskild ordning. I de fall det betalas premier är dessa inte försäkringstekniskt beräknade. Det beror på att SPV inte har tillgång till anställningsuppgifter under den tid då personerna är aktiva i tjänst. Vi gör därför ingen försäkringsteknisk avsättning innan det har skapats ett pensionsärende.

Statliga arbetsgivare betalar avgifter på de premier som de har betalat in till SPV. Avgifterna motsvarar särskild löneskatt på pensionskostnader och premieskatt för tjänstegrupp- livförsäkring. I samband med att SPV betalar ut pensionen, betalar SPV särskild löneskatt till Försäkringskassan respektive premieskatt till Skatteverket. Dessa

förmåner bildar en egen gren i SPV:s pensionsrörelse och en del av den försäkringstekniska avsättningen i balansräkningen gäller grenen särskild löneskatt.

Arbetsgivarnas åtaganden är pensioner, pensionsersättningar och delpensioner som arbetsgivarna själva finansierar. SPV beräknar försäkringstekniska avsättningar för dessa pensioner, men avsättningarna redovisas inte i SPV:s redovisning utan hos varje enskild arbetsgivare.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Administration, tkr

	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	109 000	100 000	75 000	100 000	95 000
Utnyttjad	91 338	71 432	47 123	49 248	61 323
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Maximalt utnyttjad	-	-	-	-	-
Övrig kredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet ¹	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Maximalt utnyttjad	45 811	30 822	36 748	95 889	43 529
Räntekonto/övrig kredit					
Ränteintäkter	5	127	256	441	375
Räntekostnader	6	521	1 267	1 344	1 381
Avgiftsintäkter som disponeras av SPV					
Budget i regleringsbrevet	289 300	290 810	285 750	285 490	282 700
Utfall ²	294 134	296 158	290 945	288 359	286 658
Antal årsarbetskrafter och medeltal anställda					
Årsarbetskrafter	232	236	236	245	242
Anställda i medeltal	252	251	252	247	250
Driftkostnad					
Per årsarbetskrafter	1 176	1 138	1 118	1 145	1 009
Kapitalförändring administration					
Balanserad kapitalförändring	8 620	20 673	13 342	19 811	11 030
Inleverans till statsverket	-21 627	-898	-	-10 060	-30 075
Inleverans till statsverket (digitala infrastrukturen)	-198	-198	-198	-198	-
Årets kapitalförändring	4 886	9 772	8 426	-6 270	19 038

1. Detta gäller kredit för att för att dels tillgodose likviditetsbehov i samband med förmedling av premiebestämda förmåner, dels för att tillgodose likviditetsbehov i samband med pensionsutbetalningar för uppdragsgivares räkning.
2. Beloppet gäller verksamhetens totala intäkter även om dessa inte klassificerats som avgiftsintäkter. Detta är gjort för att det ska gå att jämföra med regleringsbrevet.

Övrigt, tkr

	2020	2019	2018	2017	2016
Avgiftsintäkter som inte disponeras av SPV					
Utfall ¹	16 427 124	14 410 839	12 291 669	11 528 417	10 871 800
Anslagskredit totalt					
Beviljad i regleringsbrevet	694 750	682 550	661 350	630 700	621 300
Utnyttjad kredit	-	-	-	121 482	94 590
Anslagssparande totalt					
Summa anslagssparande	315 752	279 925	87 658	-	-
Balanserad kapitalförändring återbäringsfond					
Återbäringsfond	-4 596 516	-1 947 346	10 196 651	11 100 591	11 207 993
Årets avsättning	2 649 169	12 143 997	-903 940	-107 402	2 176 585

1. Utfallet gäller intäkter för premier, räntor i pensionsrörelsen och räntor i uppbördsavsnittet, eftersom SPV inte disponerar några av dessa intäkter.

Resultaträkning, tkr

		2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		582	415
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	292 551	294 591
Intäkter av bidrag		554	146
Finansiella intäkter	Not 2	447	1 007
Summa		294 134	296 159
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 3	-162 644	-162 894
Kostnader för lokaler		-15 586	-15 056
Övriga driftkostnader		-94 551	-90 627
Finansiella kostnader	Not 4	-4 076	-5 417
Avskrivningar och nedskrivningar		-12 391	-12 393
Summa		-289 248	-286 387
Verksamhetsutfall		4 886	9 772
Pensionsrörelsen			
Premieintäkter	Not 5	16 431 877	14 408 292
Kapitalavkastning inkl. underskottstäckning	Not 6	42 876 613	9 194 044
Försäkringsersättningar		-10 985 518	-10 814 224
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	Not 20	-48 185 530	-22 177 516
Driftkostnader		-207 744	-206 631
Särskild löneskatt på pensionskostnader		-2 578 867	-2 547 962
Summa		-2 649 169	-12 143 997
Disposition mot Återbäringsfond pensionsrörelsen		2 649 169	12 143 997
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		342	1 215
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-342	-1 215
Saldo		-	-
Transfereringar			
	Not 7		
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		2 072	2 137
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		363 952	369 092
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		76 963	78 877
Lämnade bidrag		-442 987	-450 106
Saldo		-	-
Årets kapitalförändring	Not 8	4 886	9 772

Balansräkning, tkr

Tillgångar

		2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9		
Balanserade utgifter för utveckling		89 687	69 402
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		771	418
Summa immateriella anläggningstillgångar		90 458	69 820
Materiella anläggningstillgångar	Not 10		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		463	913
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		776	678
Summa materiella anläggningstillgångar		1 239	1 591
Kortfristiga fordringar¹			
Kundfordringar		37 123	36 016
Fordringar hos andra myndigheter		1 071 256	1 139 328
Övriga kortfristiga fordringar	Not 11	2 361	2 690
Summa fordringar		1 110 740	1 178 034
Periodavgränsningsposter	Not 12		
Förutbetalda kostnader		7 678	7 911
Upplupna bidragsintäkter		13	13
Övriga upplupna intäkter		197 014	146 724
Summa periodavgränsningsposter		204 705	154 648
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 13	-470 491	-530 712
Pensionsfordran på statsverket	Not 14	409 623 565	364 103 606
Summa avräkning med statsverket		409 153 074	363 572 894
Kassa och bank	Not 15		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		65 064	92 958
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		44 268	40 837
Kassa och bank		88 433	81 905
Summa kassa och bank		197 765	215 700
Summa tillgångar		410 757 981	365 192 687

1. Fördelningen mellan Kundfordringar och Övriga kortfristiga fordringar har ändrats. Se not 11.

Balansräkning fortsättning, tkr

Kapital och skulder

		2020-12-31	2019-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	Not 16	90	90
Balanserad kapitalförändring	Not 16	8 620	20 673
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Not 8	4 886	9 772
Summa myndighetskapital		13 596	30 535
Fonder			
Återbäringsfond försäkringsrörelsen	Not 17	-4 596 516	-1 947 346
Summa fonder		-4 596 516	-1 947 346
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 18	3 294	3 368
Övriga avsättningar	Not 19	3 147	2 803
Försäkringstekniska avsättningar	Not 20	414 181 388	365 995 859
Summa avsättningar		414 187 829	366 002 030
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 21	91 338	71 432
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Not 21	45 812	30 293
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		13 997	19 019
Leverantörsskulder		15 663	33 792
Övriga kortfristiga skulder	Not 22	446 189	428 134
Depositioner		1 518	1 093
Summa skulder m.m.		614 517	583 763
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 23	538 555	523 705
Summa periodavgränsningsposter		538 555	523 705
Summa kapital och skulder		410 757 981	365 192 687

Anslagsredovisning (not 24)

Anslagsredovisning för Utgiftsområde 2 – 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m. (ramanslag), tkr

	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Om- disponerade anslagsbelopp	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
1:5 Post 7							
Statlig tjänstepensionering (ram)	279 926	13 895 000		-279 926	13 895 000	-13 579 248	315 752
Totalt anslag 1:5	279 926	13 895 000	-	279 926	13 895 000	-13 579 248	315 752
Summa totalt	279 926	13 895 000	-	279 926	13 895 000	-13 579 248	315 752

Redovisningen följer uppställningen i Hermes.

Redovisning mot inkomsttitel, tkr

	Beräknat belopp	Inkomster
5211 Statliga pensionsavgifter		
001 Statlig tjänstepensionering		13 159 793
002 Särskild löneskatt på pensionskostnader		3 091 106
003 Statlig grupplivförsäkring		53 464
004 Premieskatt, tjänstegrupplivförsäkring		41 583
005 Statlig personskadeförsäkring		85 438
006 Administrationskostnad undertitel 001 och 003		-193 200
007 Administrationskostnad undertitel 005		-14 544
Summa inkomsttitel 5211	16 061 000	16 223 640
2394 Ränteinkomster		-4 260
2811 Övriga inkomster		21 825
Total		16 241 205

Enligt regleringsbrevet får SPV disponera högst 193 200 tkr från undertitel 006 för kostnader för administration samt betala ut ersättning för administration från undertitel 007.

Finansieringsanalys, tkr

	2020	2019
Drift		
Kostnader	Not 25 -276 931	-273 912
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	582	415
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	292 551	294 591
Intäkter av bidrag	554	146
Övriga intäkter	447	1 007
Summa medel som tillförts för finansiering av drift	294 134	296 159
Förändring av kortfristiga fordringar	1341	-1 585
Förändring av kortfristiga skulder	-11 893	6 223
Kassaflöde till drift	6 651	26 885
Investeringar		
Investeringar i materiella tillgångar	-423	-356
Investeringar i immateriella tillgångar	-32 255	-34 736
Summa investeringsutgifter	-32 678	-35 092
Finansiering av investeringar		
Lån från Riksgäldskontoret	37 239	37 738
- Amorteringar	-1 815	16 864
Försäljning av anläggningstillgångar	-	-
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar	35 424	54 602
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	-346	-194
Kassaflöde från investeringar	2 400	19 316
Pensionsrörelsen		
Försäkring ersättningar	-10 985 518	-10 814 224
Driftkostnader	-207 744	-206 631
Särskild löneskatt på pensionskostnader	-2 578 867	-2 543 396
Förändring pensionsfordran	Not 25 -45 519 960	-10 024 297
Kapitalavkastning	42 876 613	9 189 478
Premieintäkter	16 431 877	14 408 291
Förändring av fordringar	60 762	-100 671
Förändring av skulder	-3 254	2 964
Kassaflöde till pensionsrörelsen	73 909	-88 486

Finansieringsanalys fortsättning, tkr

	2020	2019
Uppbördsverksamhet		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	342	1 215
Inbetalningar i uppbördsverksamhet	342	1 215
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten	-342	-1 215
Kassaflöde till uppbördsverksamheten	-	-
Transfereringsverksamhet		
Lämnade bidrag	-442 987	-450 106
Förändringen av kortfristiga fordringar och skulder	-18 850	15 123
Utbetalningar i transfereringsverksamhet	-461 837	-434 983
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	2 072	2 137
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag	440 916	447 969
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet	442 988	450 106
Kassaflöde till transfereringsverksamhet	-18 849	15 123
Inleverans av balanserade överskott	-21 627	-898
Inleverans av finansiering för Nationella digitala infrastrukturen	-198	-198
Tillskott till Statskapital		-
Förändring av likvida medel	42 286	-28 258
Specifikation av förändring av likvida medel		
Likvida medel vid årets början	-315 012	-286 754
Minskning av kassa		
Förändring av tillgodohavande Riksgäldskontoret	-17 935	29 604
Förändring av avräkning med statsverket	60 221	-57 862
Summa förändring av likvida medel	42 286	-28 258
Likvida medel vid årets slut	-272 726	-315 012

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. SPV:s redovisning regleras i Ekonomistyrningsverkets, ESV:s, beslut dnr 75-86/2000 och regeringsbeslut

2000-03-23 (dnr 2000-312-118) samt regeringsbeslut 2004-10-14 (dnr 2004-30-430).

Avrundningar i tabeller kan ge smärre differenser vid en manuell summering.

Förändrade redovisningsprinciper m.m.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år förutom att SPV använt faktisk kostnad för att fördela driftskostnaderna i Pensionsrörelsen. Ändrat 2020 är även posten Övriga kortfristiga fordringar som numera innehåller fordringar på privatpersoner där SPV återkräver utbetald pension, tidigare fanns dessa konton i balansposten Kundfordringar (not 11).

Fördelning av vissa intäkter och kostnader i försäkringsrörelsen

För tjänstepensionsavtalen PA 03/PA 16 finns samtliga intäkter och kostnader fördelade med hjälp av våra system. Samtliga försäkringsärsättningar, oavsett avtal, är också fördelade i redovisningen med hjälp av dessa system. Dock har vissa intäkter och kostnader fördelats mellan försäkringsrörelsens olika delrörelser på ett schablonmässigt sätt. Detta gäller främst premieintäkter, ränteintäkter och räntekostnader för PA-91. Fördelningen har grundats på den preliminära premie som SPV beräknar inför varje år.

Premieintäkter

I försäkringsrörelsen betalas premier för tjänstepensionsavtalen PA-91 och PA 03/PA 16. Premieintäkter för PA-91 gäller årets preliminära premier. Premier för PA-91 för december har uppskattats motsvara samma belopp som har betalats in för november. Premier för PA 03/PA 16 redovisas löpande under året i samband med att de faktureras.

I premieintäkterna ingår även tillgodoförda engångspremier. I grenen särskild löneskatt redovisas den del av premien som gäller avgifter för särskild löneskatt. I grenen övriga förmåner gäller premieintäkterna årets inbetalda premier.

Kapitalavkastning inklusive underskottstäckning

Enligt regeringsbeslut Fi2003/5167 ska SPV från och med den 1 januari 2005 beräkna avkastning med utgångspunkt i marknadsräntan för tioåriga statsobligationer. Enligt regeringsbeslut S2011/10756/ESA ska posten pensionsfordran på statsverket från och med den 1 januari 2012 justeras procentuellt lika mycket som pensionsskulden förändras vid ändring av bruttoräntan i skuldgrunderna. Denna avkastning på kapitalet beräknas i grenen försäkringsrörelsen.

Underskottstäckning finns i grenarna äldre förmåner, övriga förmåner och särskild löneskatt. Den försäkringstekniska avsättning som redovisas i dessa grenar minskas med pensioner som har betalats ut eller med skatt som har betalats ut. Det resultat som uppstår efter belastning för driftkostnader regleras med en underskottstäckning.

Försäkringsärsättningar

Under denna rubrik redovisar vi försäkringsärsättningar som har betalats ut kassamässigt.

Förändring försäkringsteknisk avsättning

Här redovisar vi den förändring som skett under året när det gäller den försäkringstekniska avsättningen. Avsättningen beräknas utifrån uppgifter per december 2020, utom för aktiva och passiva som omfattas av tjänstepensionsavtalet PA-91. För dessa görs beräkningar utifrån uppgifter per den 31 december 2019, eftersom de årliga överföringarna av anställningsuppgifter för PA-91 inte är klara vid tidpunkten för beräkningarna.

Försäkringslösning i Skandia Liv

Enligt regeringsbeslut S2012/7443/ESA övertog SPV den 1 december 2012 utfästelser för tjänstepensioner med mera från affärsverket Statens järnvägar. De övertagna utfästelserna redovisas av SPV inom grenen äldre förmåner.

En del av de övertagna utfästelserna är försäkrade i en försäkringslösning i Skandia Liv. Till försäkringslösningen hör en överskottsfond vars medel kan användas för framtida betalningar av premier inom försäkringslösningen.

Värdet av förväntade, framtida premier från SPV till försäkringslösningen redovisas som försäkringsteknisk avsättning inom äldre förmåner. Överskottsfondens värde lämnas som upplysning.

Särskild löneskatt på pensionskostnader

Här redovisas utbetalningar för särskild löneskatt och särskild premieskatt.

Immateriella anläggningstillgångar

Egenutvecklade system samt inköpt programvara redovisar vi som immateriella tillgångar enligt ESV:s anvisningar.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Licenser och rättigheter
5 år	Egenutvecklade system
10 år	Egenutvecklade system för PA 03
10 år	Egenutvecklade system för PA 16

För tidigare utveckling av systemstöd för PA 03 tillämpades tio års avskrivningstid eftersom det bedömdes som troligt att systemet skulle finnas kvar och användas under en längre period än fem år. Utveckling till följd av det nya pensionsavtalet PA 16 är av samma karaktär och därför har tio års avskrivningstid tillämpats.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar som har en ekonomisk livslängd som är längre än tre år och som har ett anskaffningsvärde som är större än ett halvt prisbasbelopp redovisas som inventarier. Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer med mera
4 år	Nätverk
	Kabelsystem
	Möbler och inredning
5 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet
6 år	Bilar

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar upptas till det värde med vilket de beräknas flyta in. Skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat skrivs i not. I de fall en faktura eller motsvarande kommit in efter fastställd brytdag eller om beloppet för fordring eller skuld inte är exakt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter är 50 000 kronor.

Avräkning med statsverket

SPV debiterar varje månad pensionspremier och tillhörande skatt enligt tjänstepensionsavtalen PA 03/PA 16 och PA-91 till arbetsgivare. Detta bokförs inkomstnässigt mot inkomstitel 5211 Statliga pensionsavgifter.

De utbetalningar av pension som vi gör varje månad till försäkrade bokförs mot anslag 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m. kassamässigt när de betalas ut. Skatt för pensionspremier bokförs mot anslag 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m. kassamässigt när de betalas ut.

Pensionsfordran på statsverket

Försäkringsrörelsens tillgångar består av en fordran på statsverket.

Återbäringsfond

Hela den återbäringsfond som redovisas i balansräkningen tillhör försäkringsrörelsen och består av ackumulerade överskott och kapitaltillskott beslutade av regeringen. Till detta kommer ingående kapital som beslutats av regeringen. Återbäringsfonden, tillsammans med den försäkringstekniska avsättningen och upplupna kostnader, balanseras i balansräkningen på tillgångssidan av upplupna premieintäkter samt pensionsfordran på statsverket.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för livförsäkringar och avsättning för oreglerade skador.

Livförsäkringarnas avsättning består av kapitalvärdet av förväntade framtida utgifter för intjänade och fastställda pensioner. Kapitalvärdet beräknas med hänsyn till försäkringstekniska antaganden om ränta, driftkostnader, dödlighet och andra riskmått samt skatter.

Avsättning för oreglerade skador görs för ersättning enligt statens tjänstegrupplivförsäkring, TGL-S, och för ersättning vid personskada, PSA.

Avsättningar för tjänstegrupplivförsäkringen gäller oreglerade skador och skador som ännu inte har rapporterats. Avsättningar för ersättning vid personskada gäller dels kända skadefall som ännu inte har slutreglerats, dels skadefall som ännu inte har rapporterats och därför inte är kända. Livförsäkringarnas avsättning och avsättningar för tjänstegrupplivförsäkringen beräknas av SPV. Avsättningar för ersättning vid personskada beräknas av AFA Försäkring.

Dispenser

Som nämnts tidigare har SPV en speciell form för uppställning av resultaträkningen. Detta får konsekvenser även för finansieringsanalysen. ESV har gett SPV dispens från den generella formen för uppställning, se ESV dnr 75-285/2002.

Uppgifter om ledande befattningshavare

Nedan finns uppgifter om vilken ersättning som har betalats ut till våra ledande befattningshavare, information om framtida åtaganden som har avtalats för dessa samt information om befattningshavarnas övriga uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter, aktiebolag eller andra organisationer.

Styrelsens ledamöter, tkr

Ledamot	Övriga styrelseuppdrag	2020	2019
Mats Sjöstrand, ordförande	• -	65	65
Mocki Hägg, vice ordförande	• Hägg Konsult AB	33	32
Maria Humla, generaldirektör	• Min Pension i Sverige AB	1 382	1 352
Annika Sundén	• Första AP-fonden (tom 2020-05-27) • IFAU:s vetenskapliga råd • Institutet för framtidsstudier (avslutat under 2020) • Delegationen för migrationsstudier	33	32
Birgitta Hjelmberg	• -	33	32
Peder Sjölander	• Jordbruksverket	33	32
Rikard Jermsten	• Tillitsdelegationen (tom 2020-06-24) • Kommittén för teknologisk innovation och etik	32	32

Framtida åtaganden som avtalats för var och en av styrelseledamöterna

Inga framtida åtaganden har avtalats för styrelseledamöter.

Noter

Not 1 – Intäkter av avgifter och andra ersättningar, tkr

	2020	2019
Avgifter och ersättningar enligt 4 § avgiftsförordningen	29	222
Ersättning från Inkomsttitel 5211 undertitel 001 och 003	193 200	193 200
Ersättning från Inkomsttitel 5211 undertitel 005 ¹	-	-
Avgifter avseende skuldförda åtaganden med mera	4 408	4 098
Avgifter och ersättningar från pensionsverksamhet på uppdrag	94 914	97 071
Summa	292 551	294 591

1. Redovisas i pensionsrörelsen med 14 544 (13 431).

Not 2 – Finansiella intäkter, tkr

	2020	2019
Ränteintäkter på räntekonto hos Riksgäldskontoret	5	127
Dröjsmålsräntor med mera	442	880
Summa	447	1 007

Not 3 – Kostnader för personal, tkr

	2020	2019
Lönekostnader för personal (exklusive arbetsgivaravgifter m.m.)	116 033	110 720
Varav arvoden till styrelse, kommittéer och uppdragstagare	322	337

Not 4 – Finansiella kostnader, tkr

	2020	2019
Räntekostnader med mera anläggningslån Riksgäldskontoret	-6	-521
Dröjsmålsräntor	-1	-1
Räntekostnader Valbara delen	-28	-26
Övriga bankkostnader	-4 041	-4 869
Summa	-4 076	-5 417

Räntekostnader för den valbara delen består av räntekostnader som SPV har för belopp som betalats in för förstagångsväljare. Beloppen ränteberäknas vid den tidpunkt då de betalats ut till försäkringsgivaren.

Not 5 – Premieintäkter, tkr

	2020			2019		
	PA 03/PA 16	PA-91	Totalt	PA 03/PA 16	PA-91	Totalt
Löpande premier	13 165 445	82 651	13 248 096	11 553 850	77 200	11 631 050
Slutreglering	0	-694	-694	0	-1 728	-1 728
Engångspremier	51 294	0	51 294	35 671	0	35 671
Periodisering	0	492	492	0	-62	-62
Löneskatt	3 089 610	1 496	3 091 106	2 702 996	-282	2 702 714
Premieskatt	41 598	-15	41 583	40 833	-186	40 647
Totalt	16 347 947	83 931	16 431 877	14 333 349	74 943	14 408 292

För PA 16 var de löpande premierna högre 2020 än under föregående år. Sänkningen av räntan i beräkningsgrunderna för premier från 0,0 till -0,4 procent den 1 januari 2020 bidrog till ökningen. I riktning mot högre premier verkade också prisbasbeloppets höjning från 46 500 kronor till 47 300 kronor och höjningen av värdesäkringspremien från 1,0 till 1,5 procent av pensionsunderlaget vid samma datum. Mot något lägre premier verkade däremot sänkningen av riskpremien från 0,9 procent till 0,7 procent av pensionsunderlaget. En del av ökningen beror också på den årseffekt som inträffar då pensionsunderlagen uppdateras med hänsyn till nya löner och basbelopp.

Från och med 2013 behöver arbetsgivare inte betala premier för personer som omfattas av det äldre avtalet PA-91. Arbetsgivarna har under 2020 endast betalat premier för enstaka personer som omfattas av PA-91 genom förordningen om statliga chefs pensioner. Till PA-91 räknas även premier för lokalanställda. Intäkterna för löpande premier för PA-91 ökade något under 2020.

Posten slutreglering avser främst effekter av den årliga avstämningen mellan preliminärt inbetalda premier och slutliga premier för de personer som arbetsgivarna fortfarande betalar premier för inom tjänstepensionsavtalet PA-91.

Årets intäkter för engångspremier ökade jämfört med 2019.

Löneskatten följer utvecklingen av löpande premier och engångspremier. Intäkter för löneskatt ökade därför under 2020. Premieskatten är beroende av utvecklingen för intäkterna av premier för tjänstegrupplivförmåner. Årets intäkter för premieskatt var något högre än under 2019.

Not 6 – Kapitalavkastning inklusive underskottstäckning, tkr

	2020	2019
Kapitalavkastning, 10-årig statsobligation	0,07% -212 700	0,06% 161 629
Kapitalavkastning, värdeförändring på pensionsfordran	33 423 480	4 336 417
Avkastningsskatt	-232 089	-205 149
Finansiella intäkter	-4 603	1 271
Finansiella kostnader	3 699	-1 619
Underskottstäckning äldre förmåner	873 113	613 417
Underskottstäckning övriga förmåner	163 206	168 290
Underskottstäckning löneskatt	8 862 507	4 119 788
Summa	42 876 613	9 194 044

Not 7 – Transfereringar, tkr

I detta avsnitt i resultaträkningen redovisar vi pensioner där premier inte betalas och där skuld inte redovisas. En del av dessa pensioner finansieras genom anslag. I detta avsnitt finns också pensioner som myndigheter och andra arbetsgivare finansierar direkt, till exempel riksdagsmannapensioner och grupplivförmåner. Eventuella avsättningar som hör till dessa pensioner redovisas hos berörd myndighet. Försäkringsersättningar för reservpensioner och pensioner i särskild ordning ingår från och med 2018 i övriga förmåner.

Övrigt erhålla medel för finansiering av bidrag	2020	2019
Utomstatliga arbetsgivare, avser pensionsersättningar PA-91	6 288	6 984
Utomstatliga arbetsgivare, avser pensionsersättning PA 03	10	-
Affärsverk med flera, avser PA 03 och avd. II PA 16	40 250	39 243
Utomstatliga arbetsgivare, avser Andra pensionsåtaganden	30 416	32 650
Total	76 964	78 877

Lämnade bidrag, tkr ¹	2020	2019
Riksdagsmannapensioner	-37 507	-38 394
Grupplivförmåner inklusive särskild premieskatt	- 97 760	-94 726
Pensionsersättning	-73 406	-80 486
Pensionsförmåner Affärsverk	-234 283	-203 662
Övriga	-31	-32 838
Summa	-442 987	-450 106

1. Noten om Lämnade bidrag visas från och med 2019 med minustecken.

Not 8 – Årets kapitalförändring, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Resultat Statlig pensionsverksamhet m.m. ¹	-841	731
Resultat Pensionsverksamhet på uppdrag ²	5 727	9 041
Summa	4 866	9 772

1. Se tabell 4.3 Utfall Statlig pensionsverksamhet m.m.

2. Se tabell 4.5 Utfall Pensionsverksamhet på uppdrag.

Not 9 – Immateriella anläggningstillgångar, tkr

Balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans anskaffningsvärde (aktiverade tillgångar)	272 132	260 474
Ingående balans anskaffningsvärde (pågående aktiveringar)	35 497	12 013
IB pågående aktivering som aktiverats under året	-5 112	-
Årets pågående	28 540	23 484
Årets färdigställda	8 108	12 544
Årets nedskrivningar/utrangeringar	-298	-886
Utgående balans anskaffningsvärde	338 867	307 629
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-238 227	-228 338

Årets avskrivningar	-11 251	-10 775
Årets nedskrivningar/utrangeringar	298	886
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-249 180	-238 227
Bokfört värde	89 687	69 402
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående balans anskaffningsvärde	10 136	12 216
Årets inköp	732	207
Årets utrangering/försäljningar	-693	-2 287
Utgående balans anskaffningsvärde	10 175	10 136
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-9 718	-10 162
Årets avskrivningar	-365	-343
Årets utrangering/försäljningar	679	787
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-9 404	-9 718
Bokfört värde	771	418
Totalt värde immateriella anläggningstillgångar	90 458	69 820

Not 10 – Materiella anläggningstillgångar, tkr

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans anskaffningsvärde	7 333	7 250
Årets inköp	-	83
Årets utrangering	-	-
Utgående balans anskaffningsvärde	7 333	7 333
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-6 420	-5 462
Årets avskrivningar	-450	-958
Årets utrangering	-	-
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	- 6 870	-6 420
Bokfört värde	463	913
Maskiner, inventarier, installationer med mera		
Ingående balans anskaffningsvärde	16 510	17 018
Årets inköp	423	274
Årets utrangeringar/försäljningar	-183	-782
Utgående balans anskaffningsvärde	16 750	16 510
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-15 832	-16 298
Årets avskrivningar	-325	-316
Årets utrangeringar/försäljningar	183	782
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-15 974	-15 832
Bokfört värde	776	678
Totalt värde materiella anläggningstillgångar	1 239	1 591

Reavinst ingår i resultaträkningen i Intäkter av avgifter och andra ersättningar.

Not 11 – Övriga kortfristiga fordringar, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Kundfordringar, återkrav av pensioner ¹	2 280	2 524
Ännu ej fakturerade återkrav	79	165
Övriga fordringar	2	1
Summa	2 361	2 690

1. Från och med 2020 redovisas fordringar på privatpersoner på grund av återkrav som en Övrig kortfristig fordran i stället för i balansposten Kundfordringar.

Not 12 – Periodavgränsningsposter tillgångssidan, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalad hyra	3 409	3 460
Övriga förutbetalda kostnader (licenser m.m.)	4 269	4 451
Förutbetalda kostnader	7 678	7 911
Upplupet lönebidrag/anställningsstöd	13	13
Upplupna bidragsintäkter	13	13
Upplupna intäkter Kostnadsbidrag	159 428	125 057
Slutavräkning administrationsersättning AFA	37	-
Periodiserad driftkostnad	378	-
Fordran "Särskild löneskatt" enligt avräkning	37 171	21 667
Övriga upplupna intäkter	197 014	146 724
Summa	204 705	154 648

Not 13 – Avräkning statsverket, tkr

Uppbörd	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans	-1 302 347	-1 204 585
Redovisat mot inkomsttitel	-16 241 205	-14 205 304
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	16 274 216	14 107 542
Skulder avseende uppbörd	-1 269 336	-1 302 347
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	757 568	713 991
Redovisat mot anslag	13 579 248	13 371 074
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde	-13 552 062	-13 327 497
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	784 754	757 568
Övriga fordringar/skulder på SCR i Riksbanken		
Ingående balans	14 066	17 744

Inbetalningar i icke räntebärande flöde	18 464 953	17 148 561
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-15 742 776	-16 372 192
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-2 722 152	-780 047
Övriga fordringar på SCR i Riksbanken	14 091	14 066
Summa avräkning med statsverket	-470 491	-530 713

Not 14 – Pensionsfordran pensionsrörelsen, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans	364 103 606	354 074 742
Fakturerade premier	16 431 385	14 408 341
Utbetalda försäkringsersättningar	-10 985 923	-10 815 633
Löneskatt på utbetald försäkringsersättning	-2 594 371	-2 551 258
Utbetald administrationsavgift	-207 744	-206 630
Kapitalavkastning inkl. underskottstäckning	42 876 612	9 194 044
Summa pensionsfordran	409 623 565	364 103 606

Not 15 – Räntekonto och övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret, tkr

Beviljad kreditram för	2020	2019
Räntekonto	9 000	9000
Övriga tillgodohavanden	100 000	100 000

Not 16 – Förändring av myndighetskapitalet, tkr

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultat- räkning	Summa
Utgående balans 2019	90	20 673	9 772	30 535
A Ingående balans 2020	90	20 673	9 772	30 535
Föregående års kapitalförändring	-	9 772	-9 772	-
Inleverans till inkomsttitel 2811	-	-21 627		-21 627
Redovisning mot inkomsttitel för finansiering av den nationella digitala infrastrukturen		-198		-198
Årets kapitalförändring			4 886	4 886
B Summa årets förändring	-	12 053	4 886	16 939
C Utgående balans 2020	90	8 620	4 886	13 596

Not 17 – Återbäringsfond försäkringsrörelsen, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans	-1 947 346	10 196 651
Årets disposition	-2 649 170	-12 143 997
Utgående balans	-4 596 516	-1 947 346

Not 18 – Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, tkr

SPV har en pensionsskuld som består av avsättningar för anställdas delpension.

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättning	3 368	3 286
Årets utbetalningar	-912	-796
Årets pensionskostnad	838	878
Utgående balans	3 294	3 368

Not 19 – Övriga avsättningar, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättning	2 803	2 752
Årets avsättning omställningsmedel	347	336
Årets avsättning beräknad lönekostnad	-	-285
Årets användning omställningsmedel	-3	-
Skuld övriga omsättningar	3 147	2 803

Beräknad användning av SPV:s omställningsmedel under 2021 är 500 000 kronor.

Not 20 – Försäkringstekniska avsättningar, tkr

	Försäkringsrörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Totalt 2020	Totalt 2019
Aktiva/fribrevshavare	174 096 924	0	0	174 096 924	145 520 710
Livräntehavare	2 867 680	1 348 293	0	4 215 973	4 073 311
Förmånstagare	139 918 302	13 470 427	1 153 127	154 541 856	144 443 426
Summa	316 882 905	14 818 720	1 153 127	332 854 753	294 037 447
TGL	8 329	0	0	8 329	9 459
PSA	492 334	69 079	0	561 413	608 213
Summa	317 383 568	14 887 799	1 153 127	333 424 495	294 655 119
Löneskatt				80 750 078	71 332 999
Premieskatt				6 816	7 740
Summa avsättningar				414 181 388	365 995 859

Kommentarer och antaganden för beräkningarna

Grunder för beräkningarna fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska antaganden ska vara aktsamma och bestämmas på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Med aktsamma menar SPV att säkerhetsbelastningar endast ska förekomma då de kan motiveras ur risksynpunkt. Samma antaganden används för försäkringsrörelsen, äldre förmåner och övriga förmåner.

Livförsäkringarnas avsättningar är beräknade med följande antaganden:

- **Antagande om ränta** – Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandsgrunder¹³. Per den 31 december 2020 är bruttoräntan -1,40 procent (-0,70 procent).
- **Antagande om driftkostnad** – För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på cirka 0,10 procent (0,10 procent) av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,75 procent (0,75 procent) för att täcka kostnader för framtida utbetalningar.
- **Avkastningsskatt** – Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.
- **Antagande om livslängd** – Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 22,0 år respektive 23,7 år.
- **Räntekänslighet** – En sänkning av ränteantagandet med en procentenhet ökar den totala försäkringstekniska avsättningen före skatt med 61 967 577 tkr (18,6 procent) varav 60 333 633 tkr (19,2 procent) inom försäkringsrörelsens sparrörelse. En höjning av ränteantagandet med en procentenhet minskar avsättningarna med 48 199 631 tkr (14,5 procent) varav 46 798 636 tkr (14,9 procent) inom försäkringsrörelsens sparrörelse.

¹³ Finansinspektionens föreskrifter (2007:24) om försäkringstekniska grunder, senast ändrade genom FFFS 2020:05. Finansinspektionen publicerar antaganden om räntefot och avdrag för avkastningsskatt på Finansinspektionens webbplats efter utgången av september varje år, senast den 13 oktober 2020.

Försäkringstekniska avsättningar uppdelade på avtal, tkr

	PA 03/PA 16	PA-91 m.fl.	Totalt 2020
Aktiva/fribrevshavare	173 715 157	381 768	174 096 924
Livräntehavare	0	4 215 973	4 215 973
Förmånstagare	103 966 637	50 575 219	154 541 856
Summa	277 681 794	55 172 959	332 854 753

Underlag och kommentarer till beräkning och analys av de försäkringstekniska avsättningarna

Förändringen av de försäkringstekniska avsättningarna för 2020 uppgår till 48 185 530 tkr (22 177 516 tkr) inklusive särskild löne- och premieskatt. Av förändringen beror 43 270 755 tkr (15 192 140 tkr) på att avsättningen omvärderats när bruttoräntan i beräkningsgrunderna sänktes till -1,40 procent (-0,70 procent) den 1 januari 2020.

SPV har beräknat och analyserat de försäkringstekniska avsättningarna, pensionsskulden, per den 31 december 2020. Analysen visar skuldens förändring under året fördelad på olika poster. I analysen ingår inte avsättningar för TGL, PSA och skatter.

För pensionärer är beräkningarna baserade på pensionsbeloppen i december 2020. För aktiva inom PA 16 är beräkningarna gjorda utifrån inrapporterade anställningsuppgifter samma månad. Beräkningarna för de cirka 200 aktiva som kvarstår inom PA-91 är gjorda utifrån uppgifter i SPV:s matrikelregister per den 31 december 2019. Det innebär att vi inte har kunnat ta hänsyn till personer som slutat utan pension under 2020.

Aktualisering innebär att vi fastställer en persons historiska tjänstetid och intjänade pensionsrätt. För personer som inte är aktualiserade beräknar SPV pensionsskulden enligt en schablon. SPV:s bedömning är att schablonens konstruktion är sådan att pensionsskulden inte underskattas.

Förutom nämnda schablon, som används för aktiva personer och fribrevshavare, finns en schabloniserad avsättning för livräntor inom försäkringsrörelsen och äldre förmåner. Denna schablon innebär att skulden för livräntor som inte är fastställda antas motsvara fem procent av skulden för fastställda livräntor inom försäkringsrörelsen respektive 50 procent av skulden för fastställda livräntor inom äldre förmåner.

Total förändring av försäkringsteknisk avsättning, tkr

	Försäkringsrörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Totalt 2020	Totalt 2019
Pensioner	39 528 903	-778 794	67 196	38 817 305	17 787 459
TGL	-1 130			-1 130	-177
PSA	-38 919	-7 881		-46 800	75 141
Summa	39 488 854	-786 675	67 196	38 769 375	17 862 423
Löneskatt				9 417 079	4 315 238
Premieskatt				-924	-145
Summa förändring	39 488 854	-786 675	67 196	48 185 530	22 177 516

Del av förändring av försäkringsteknisk avsättning som beror på omvärdering, tkr¹

	Försäkringsrörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Totalt 2020	Totalt 2019
Pensioner	33 809 895	933 134	83 320	34 826 349	12 221 450
TGL	0			0	0
PSA	-3 917	-550		-4 467	5 766
Summa	33 805 978	932 584	83 320	34 821 882	12 227 216
Löneskatt				8 448 873	2 964 924
Premieskatt				0	0
Summa förändring	33 805 978	932 584	83 320	43 270 755	15 192 140

1. Förändring som beror på Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta och Ändrade beräkningsgrunder, övrigt. Se tabellen nedan och rubrikerna på nästa sida.

Förändring av försäkringsteknisk avsättning – skuldanalys, tkr

	Försäkringsrörelsen	Äldre förmåner	Övriga förmåner	Totalt 2020	Totalt 2019
Ingående skuld	277 354 002	15 597 514	1 085 931	294 037 447	276 249 989
Justering av ingående skuld	15 731	-30 041	0	-14 310	37 072
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	33 809 895	933 134	83 320	34 826 349	4 330 875
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	0	0	0	0	7 890 575
Grundränta, brutto	-4 443 477	-222 005	-13 467	-4 678 949	-2 070 650
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-316 287	-15 746	-1 920	-333 953	-294 708
Indexering	5 248 234	258 653	20 119	5 527 006	6 188 796
Utfall av antaganden om livslängd	13 998	-97 364	2 588	-80 778	58 376
Nya sjukpensioner	66 000	0	0	66 000	61 601
Nya tillfälliga sjukpensioner	25 969	0	0	25 969	24 639
Förändrad avsättning för premiebefrielse med mera	-76 951	0	0	-76 951	120 001
Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner	112 902	0	0	112 902	135 241
Nyintjänande	14 162 149	0	0	14 162 149	11 640 250
Förändring av antastbar förmån	13 947	0	0	13 947	64 832
Nya temporära efterlevandepensioner	98 448	176	0	98 624	110 766
Utbetald pension	-8 992 549	-1 518 681	-100 309	-10 611 539	-10 362 655
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-70 340	-11 447	-752	-82 539	-80 842
Aktualisering	-157 626	-3 992	0	-161 618	-100 736
Övrigt	18 860	-71 481	77 617	24 996	34 026
Utgående skuld	316 882 905	14 818 720	1 153 127	332 854 752	294 037 447

Förklaringar av analysposterna och kommentarer till utfallet

Ingående skuld

Utgångspunkten för skuldanalysen är pensionsskulden per den 31 december 2019.

Justering av ingående skuld

Den justering som görs av ingående skuld på grund av exempelvis retroaktiva förändringar av pensioner som gjorts efter beräkningen av den ingående skulden.

Under 2020 uppgår justeringen till -14 310 tkr (+37 072 tkr).

Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta

Den skuldeffekt som uppstår när bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna förändras.

Per den 1 januari 2020 sänktes räntan i beräkningsgrunderna till -1,4 procent (-0,7 procent). Det ökade skulden med 34 826 349 tkr (+4 330 875 tkr). För 2019 innehöll posten effekten av en sänkning av räntan från -0,6 till -0,7 procent.

Ändrade beräkningsgrunder, övrigt

Den skuldeffekt som uppstår när annat än bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna förändras.

Under 2020 har inga ändringar skett av beräkningsgrunderna förutom räntan. Värdet för posten är därmed 0 tkr (7 890 575 tkr).

Grundränta, brutto

Den framräkning av skulden som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta. Bruttorentan uppgick under 2020 till -1,4 procent (-0,7 procent). Räntan -1,4 procent har gjort att skulden minskade med 4 678 949 tkr (-2 070 650 tkr).

Grundränta, frigjorda driftkostnader

Bruttorentan i de försäkringstekniska riktlinjerna belastas för att frigöra medel för driftkostnader. Denna post beskriver de frigjorda medlen.

Indexering

Pensioner som betalas ut och fribrev enligt PA 16 är värdesäkrade. Det innebär att de räknats om med förändringen av prisbasbeloppet från 2019 (46 500 kronor) till 2020 (47 300 kronor).

Höjningen med 1,72 procent (+2,20 procent) gav en ökning av skulden under 2020 med 5 527 006 tkr (+6 188 796 tkr).

Utfall av antaganden om livslängd

Utfallet är ett resultat av skillnader mellan verkliga kostnader och intäkter vid dödsfall och de antaganden som finns i de försäkringstekniska riktlinjerna. Utfallet för hela pensionsrörelsen är -80 778 tkr (+58 376 tkr). Ett negativt utfall innebär i detta fall en vinst för rörelsen.

Personerna inom äldre förmåner tillhör till stor del de äldre som drabbats hårt av den pågående coronapandemin. Beståndet har en medelålder på cirka 78 år under 2020. För äldre förmåner är utfallet -97 364 tkr (-18 087 tkr).

Det är rimligt att anta att en del av minskningen av pensionsskulden inom äldre förmåner under 2020 är en konsekvens av en ökad dödlighet till följd av pandemin.

Nya sjukpensioner

Kostnaden för nya sjukpensioner.

Nya tillfälliga sjukpensioner

Kostnaden för nya tillfälliga sjukpensioner.

Förändrad avsättning för premiefrielse med mera

Avsättningen görs för löpande premiefrielse för personer som har tillfällig sjukpension, sjukpension, delpension eller som har fått sjukpenning i mer än 90 dagar. Avsättning görs också för inträffade men inte rapporterade försäkringsfall som gäller tillfällig sjukpension, sjukpension och premiefrielse.

Under 2020 uppgår posten till -76 951 tkr (+120 001 tkr).

Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner

När personer får pension enligt PA 16, reserveras medel för den sexåriga efterlevandepensionen. Reserveringen görs för att täcka eventuella utbetalningar av efterlevandepension till följd av dödsfall som kan ske fram till att personen fyller 75 år. Posten gäller nya sådana så kallade icke aktuella, temporära efterlevandepensioner.

Under 2020 uppgår posten till +112 902 tkr (+135 241 tkr).

Nyintjänande

En förändring av skulden som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till ålderspension och kompletterande efterlevandepension eller familjepension under året. Nyintjänande som ger rätt till ålderspension före 65 år till följd av övergångsbestämmelser ingår inte i denna post.

Förändring av antastbar förmån

Eventuell rätt till ålderspension före 65 år är antastbar om pensionsrätten beror på övergångsbestämmelser eller lägre pensionsålder. Det innebär att pensionsrätten kan gå förlorad när en person byter anställning. Posten gäller både när en person byter anställning och då åldern uppnåtts men pensionsrätten inte har nyttjats. Även nyintjänad pensionsrätt som ger rätt till ålderspension före 65 år till följd av övergångsbestämmelser ingår i denna post.

Nya temporära efterlevandepensioner

Pensionsskulden för nya temporära efterlevandepensioner.

Utbetald pension

Värdet för analysposten är beräknat utifrån de uppgifter om utbetalningar som funnits tillgängliga för analysen. Posten motsvarar den minskning av skulden som utbetalningarna har lett till. Det kan finnas avvikelser mellan postens värde och ekonomisystemets bokförda utbetalningar på grund av exempelvis retroaktiva utbetalningar.

Utbetalning, frigjorda driftkostnader

Vid utbetalning av pension minskar skulden med mer än med utbetalningsbeloppet. Det beror på att avsättning har gjorts för kostnader i samband med utbetalningen.

Aktualisering

Enligt gällande försäkringstekniska riktlinjer används schabloniserade antaganden för personer som inte har fastställda uppgifter, det vill säga inte är aktualiserade. Dessa antaganden upphör när uppgifterna har fastställts, vilket senast inträffar när en person avgår med pension.

Posten avser skuldeffekter som uppstår när vi uppdaterar uppgifterna för personer som omfattas av de båda tjänstepensionsavtalen PA 16 och PA-91. Effekten som uppstod för aktualisering under 2020 uppgår till -161 618 tkr (-100 736 tkr).

Övrigt

Denna post avser de effekter som uppstår i skulden när förmånsbelopp förändras under perioden då utbetalningar görs, till exempel på grund av samordning. Posten innehåller också nytillkomna pensioner för vilka reservering inte har gjorts tidigare. Det gäller speciellt äldre förmåner och övriga förmåner. Även övriga förändringar som vi inte har kunnat föra till någon av de tidigare posterna redovisas här.

Posten Övrigt redovisar nettot av både positiva och negativa förändringar av skulden och uppgår under 2020 till +24 996 tkr (+34 026 tkr).

Utgående skuld

Utgående skuld är summan av ingående skuld och mellanliggande poster enligt ovan och gäller skulden per den 31 december 2020.

Not 21 – Lån i Riksgäldskontoret, tkr

Lån i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Ingående skuld	71 432	47 123
Upptagna lån	37 239	37 738
Amorteringar	-17 333	-13 429
Utgående skuld för lån till anläggningstillgångar	91 338	71 432
Beviljad låneram anläggningstillgångar	109 000	100 000
Utnyttjad låneram	91 338	71 432
Maximalt utnyttjad låneram under året	91 338	71 432
Ej utnyttjad låneram	17 662	28 568
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående skuld	30 293	-
Årets förändring	15 518	30 293
Total skuld för övriga krediter i Riksgäldskontoret	45 811	30 293
Total skuld hos Riksgäldskontoret	137 149	101 725

Not 22 – Övriga kortfristiga skulder, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Innehållen preliminär skatt pensioner	412 746	399 554
Skuld till försäkringsgivare	10 988	9 543
Premieskatt till Skatteverket	3 769	1 556
Återbetalningar pensioner	9 886	8 575
Innehållen skatt för egen personal	2 883	2 906
Innehållen skatt m.m. för riksdagsledamöter	2 524	2 876
Övriga skulder	3 393	3 124
Summa	446 189	428 133

Not 23 – Upplupna kostnader skuldsidan, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Semesterskuld	7 447	7 720
Upplupen lön	802	-63
Arbetsgivaravgift m.m. för semesterskuld och upplupen lön	4 341	3 969
Upplupen kostnad premiebefrielse	76 356	76 761
Upplupen kostnad löneskatt till Försäkringskassan	441 184	432 806
Upplupna kostnader avseende utomstatliga leverantörer	7 569	1 448
Övriga upplupna kostnader	856	1 064
Summa	538 555	523 705

Not 24 – Kommentar till anslagsutfall, tkr

Anslag 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m. har en ram för anslagspost 7 som anges i regleringsbrevet och baseras på prognoser från SPV. Tilldelningen enligt regleringsbrevet för 2020 var 13 895 000 tkr. Utfallet 2020 var 13 579 248 tkr, vilket gör att det utgående överföringsbeloppet blev 315 572 tkr.

En viktig orsak till att utfallet blev lägre än förväntat var att inga anslagsbelastande effekter av arbetet med efterskydd uppstod under året. När budgeten fastställdes förväntades cirka 120 miljoner kronor i premiebefrielsebelastning för finansiering av pension uppstå under 2020. Även lägre belastning för ålderspensioner kopplat till PA 03/PA 16 och lägre prisbasbelopp än förväntat bidrog till att utfallet blev lägre än det tilldelade beloppet.

Not 25 – Finansieringsanalys, tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Verksamhetens kostnader	-289 248	-286 387
Avgår:		
Realisationsvinst/förlust	-	-
Avskrivningar och nedskrivningar	12 391	12 393
Avsättningar egna pensioner	-74	82
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-276 931	-273 912
Förändring pensionsfordran enligt balansräkningen	45 519 960	-10 024 297

Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll

SPV:s verksamhet omfattas av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. I vår arbetsordning och beslutsordning beskrivs hur vårt uppdrag och våra arbetsuppgifter är fördelade inom myndighetens organisatoriska delar och vad chefsansvaret innebär.

SPV har en process för intern styrning och kontroll som ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål samt förebygger att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Processen

SPV:s arbete med intern styrning och kontroll är en integrerad del i den ordinarie verksamhetsplaneringen och uppföljningen. I vår process för intern styrning och kontroll ingår att avdelningarna under året gör riskanalyser i syfte att identifiera omständigheter som utgör risker som hindrar myndigheten att uppnå verksamhetens mål och krav, även risker för eventuella oegentligheter ska behandlas i dessa analyser.

Riskanalyserna utgår i huvudsak från avdelningens uppdrag och ansvar. Riskidentifieringen innebär en bedömning om det finns något som hindrar avdelningen att kunna genomföra sitt utpekade ansvar. Bedömningar görs även om kraven i myndighetsförordningen uppnås, det vill säga om verksamheten bedrivs effektivt, rättssäkert, med rättvisande redovisning och med god hushållning med statens medel.

De risker som identifieras sammanställs och diskuteras inom myndighetens chefsgrupp som tar ställning till om risken kan accepteras eller ska åtgärdas, samtidigt med detta görs även en bedömning av myndighetens risker utifrån ett helhetsperspektiv. För risker som inte accepteras planeras förbättringsaktiviteter som följs upp i ordinarie tertialuppföljning, varefter bedömning görs om de genomförda åtgärderna inneburit en minskning av risknivåerna och om det uppkommit några nya risker.

Underlag till styrelsens bedömning av den interna styrningen och kontrollen består av årets löpande redovisning och uppföljning av verksamheten, internrevisionens iakttagelser samt information om hur arbetet med intern styrning och kontroll har bedrivits under året.

Särskilt fokus

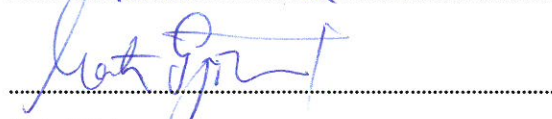
Under året har risker inom säkerhetsområdet varit i fokus. Betydande förbättringar har genomförts för att minimera identifierade risker. Förbättringsarbetet kommer att fortsätta under 2021 och fortsatt vara prioriterat.

Styrelsens underskrifter

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

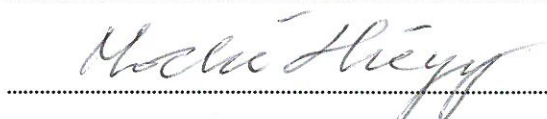
Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Datum: 2021-02-22

Mats Sjöstrand
Ordförande

Datum: 2021-02-26

Mocki Hägg
Vice ordförande

Datum: 2021-02-17

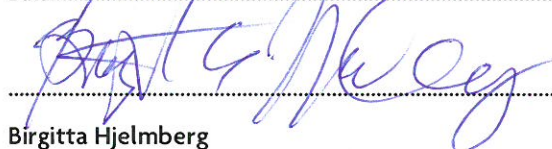
Maria Humla
Generaldirektör och ledamot

Datum: 2021-05-09

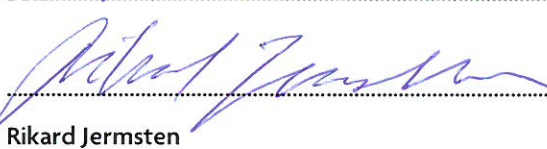
Peder Sjölander
Ledamot

Datum: 2021-03-15

Birgitta Hjelmberg
Ledamot

Datum: 2021-03-17

Rikard Jermsten
Ledamot

Datum: 2021-03-18

Annika Sundén
Ledamot